

NOVOTEKS: narediti red je predvsem naloga kolektiva

Šesturna razprava o NOVOTEKSU, v kateri je sodelovalo skoraj 50 ljudi — Skupščina je ocenila, da je kolektiv sposoben s svojimi samoupravnimi organi in z njeno pomočjo pomiriti naspotja, odpraviti razprtije in narediti red — Samoupravni organi naj ukrepajo proti krivcem samo na osnovi dokumentiranih ugotovitev — Občinska skupščina se je po celodnevni razpravi odločila za priporočila, ki pomenijo zaupanje v kolektiv in v sposobnost njegovih samoupravnih organov

Občinska skupščina v Novem mestu je 25. februarja posvetila na svoji redni seji kar 6 ur razprave dogodkom v NOVOTEKSU, ki so konec januarja letos doživeli velik odmev v javnosti in povzročili mnogo razprav, govoric in ugibanj. Na seji je bilo tudi več poslancev, članov DS in UO NOVOTEKSA in večje število članov kolektiva, ki so tokrat prvič po januarjskih dogodkih dobili objektivno informacijo o vzrokih za razprtije. Zanimivo je bilo, da so predvsem člani NOVOTEKSOVEGA kolektiva tokrat poslušali nepristransko oceno o bistvu nesporazumov, ki so prejšnji mesec tako močno pretresli delavce in odprli problematiko kolektiva ob uresničevanju gospodarske reforme za širšo javnost.

Obširno gradivo, ki so ga dobili odborniki, je vsebovalo ugotovitve občinske komisije za družbeni nadzor, strokovno mnenje Tekstilnega inštituta iz Maribora ter Poslovnega združenja tekstilne industrije iz Ljubljane. Priljučena mu je bila tudi informacija političnega aktiva v tovarni o direktorjevi ostavki in pojasnilo Franja Kelnerja k tej informaciji. Tekstilni inštitut in Poslovno združenje sta bila naprošena od občinske skupščine, da

kot strokovna razsojevalca ocenita očitke, izrečene na račun komercialnega poslovanja Franja Kelnerja in njegovega odnosa do izvoza. Ugotovitve komisije za družbeni nadzor in obeh strokovnih institucij so v celoti enake ugotovitvam v informaciji političnega aktiva NOVOTEKSA.

Eksplodija v »Novoteksovi« ambulanti

22. februarja je Marija Stancar v ambulanti novomeške tovarne NOVOTEKS z bencinom čistila parket. Ker je goril električni grelec, so se bencinski hlapi in eksplozivni čistilni ostanki stopnje, medicinska sestra Mihaela Ilić, ki je bila v sosednem prostoru, kamor so bila odprta vrata, pa opekline prve stopnje. Odpejati so ju v bolnišnico. Eksplozija je poškodovala inventar in prostore, škoda pa so ocenili na 300 Ndin.

Nov oddelek novomeške bolnišnice

Novomeška bolnišnica je te dni odprla v prizidku ginekološkega oddelka na levem bregu Keke otorinolaringološki oddelek, ki je že sprejel prve paciente. Oddelek vodi dr. Zlatko Marin. Največ primerov na novem oddelku je za operacijo mandljev.

Dr. France Hočevar v Novem mestu

Kandidat novomeške občine za poslanca republiškega zbora skupščine SRS zvezni javni tožilec dr. France Hočevar je prejšnji teden obiskal Novo mesto. Ob tej priložnosti se je pogovarjal z družbeno-političnimi delavci v občini, obiskal pa je tudi več delovnih organizacij. Bil je v tovarni zdravil KRKA, v lesnem kombinatu NOVOLES in v novomeški bolnišnici; s Slavkom Doklom, predsednikom Obo

o čemer je poročal prejšnji mesec tudi naš tedenik.

Ob predlagani reorganizaciji se je zataknilo

Vzroki za izbruh, do katerega je prišlo v januarju letos, segajo daleč nazaj, do zaostritve pa je prišlo predvsem zaradi novosti, ki jih je prinesla reforma v naše gospodarstvo. Reforma med drugim terja tudi večjo vključitev

(Nadaljevanje na 16. strani)

Kandidat za poslanca republiškega zbora zvezni javni tožilec dr. France Hočevar je 23. februarja obiskal Novo mesto. Obiskal je več delovnih organizacij in ustanov, med njimi tudi lesni kombinat Novoles in v Straži. — Na sliki ga vidimo, kako mu vodja splošnega sektorja obratni inž. Jože Stok (levo) razkazuje naprave obrata.

»CELULOZA«: lep napredek v izvozu

Tovarna celuloze in papirja v Krškem je lani uspešno izvažala svoje izdelke. Po vrednosti je za 46 odst. presežila izvoz v letu 1965, po količini pa celo za 56 odstotkov. Tudi letni plan je bil presežen. Ze do konca novembra so prodali v tujino za 2.095.961 dolarjev svojih izdelkov.

Tudi letos velik jamarski podvig

Novomeški jamarski klub je v nedeljo, 26. februarja, na Loki po enem letu spet položil svoje račune. To pot je bila žetev obilnejša, za kar gre zahvala zlasti mladi sekciji v Črnomlju. Sekcija v Kostanjevici se je bolj usmerila v turistično ureditev svoje jame. Najlepši dogodek v minulem letu je bila juljska tridnevna medklubska akcija. Podobno namerava prirediti klub tudi letos.

M. E.

ISKRENE ČESTITKE VSEM DELOVNIM ZENAM ZA NJIHOV MEDNARODNI PRAZNIK — 8. MAREC! Uveljavljanje v vsakdanjem življenju, predvsem pa primerna zaposlitev je najlepše priznanje, ki ga družba lahko da delovnim ženam. Naš posnetek je iz ampulnega oddelka tovarne zdravil KRKA. V tej tovarni je več kot polovica zaposlenih žensk. Ze tradicija je, da v KRKI dostojno proslave dan žena: tokrat bodo imele prost dan (najbrž soboto), pripravili pa so jim tudi kulturni program in pogostitev (Foto: M. Moškon)

Na rob dogodkom v metliškem ZD

23. februarja nekaj po 17. uri, se je v zdravstvenem domu v Metliki začel zbor delovne skupnosti tega doma, ki so ga člani kolektiva zaključili naslednje jutro okoli pol enih. Zbora so se udeležili tudi predstavniki občinske skupščine, občinskega odbora SZDL in občinskega komiteja ZK ter nekateri zunanji člani sveta zdravstvenega doma. Na dnevnem redu je bilo poročilo o finančnem položaju doma ob zaključnem računu, razprava o »govoricah o zdravstvenem domu na terenu« in pomenek o ugovoru dr. Antona Sukljeta zoper odpoved delovnega razmerja. Na sestanku so člani kolektiva zahtevali od predstavnikov tiska, da jim mora le-ta danes postreči z objektivnim obvestilom javnosti o resnici glede razmer v metliškem zdravstvenem domu. Tako objektivno sporočilo za javnost bo skušal dati spodnji sestavek.

Četrtekov sestanek članov kolektiva metliškega zdravstvenega doma je bil potreben in poučen z več strani. Ob navzočnosti odgovornih predstavnikov metliškega javnega življenja in občinske skupščine je načel vrsto najbolj perečih vprašanj, ki že dolge mesece do tal pretresajo odnose med člani te delovne organizacije in ki so — kot so pokazali dogodki in razprava na sestanku — prignali njen ugled na rob propada. Nočem dramatizirati četrtkovega sestanka, vendar so na njem prišle na dan ne-zdrave ambicije posameznikov tega kolektiva, predvsem pa škodljivi, močno familiarni in nenačelni medsebojni odnosi, ki pretijo v takih razmerah pokopati vse tisto, kar si je metliški zdravstveni dom z dolgoletnim trdim delom ustvaril! Naj zveni še tako zaskrbljujoče, je vendarle resnica, da so gnili medsebojni odnosi v takem kolektivu pripeljali ugled zdravstvenega doma do točke, ob kateri se velika večina občinov Metlike in vse občine zaskrbljeno vprašuje, kam vodi to take razmere

val potek četrtkovih pogovorov v tem kolektivu. Finančno poročilo je bilo zanimivo, že ob njem pa se je začelo razčiščevati vprašanje o atomiziranju naše zdravstvene službe, ki ni v skladu z republiškim načrti in z mnenjem Medobčinskega zdravstvenega centra v Novem mestu glede delitve dela v medicini. O tem bomo po potre-

bi lahko se kaj več poročali. Tu naj zapišem le, da obstajajo zakoniti predpisi glede razširjanja dejavnosti dela v zdravstvenih domovih, glede česar pa se vodstvo ZD v Metliki očitno ne strinja s stališči in navodili Medobčinskega zdravstvenega centra, ki jih je na tem sestanku zelo nazorno ponovno obrazložil njegov direktor dr. Albin Pečaver. Koncept o organizaciji zdravstvene službe v Sloveniji je znan in jasen, vodstvo metliškega ZD pa dela mimo njega in širi svoje načrte v stranske dejavnosti.

Razprava je tu zašla na področje, o katerem mora razpravljati strokovni kolegij doma, za to o njej ne bomo podrobneje pisali. Povedati pa je treba, da so bili na račun sorazmerno velikih osebnih dohodkov v metliškem ZD tudi ta večer izrečeni re-

(Nadaljevanje na 9. str.)

USPELA SKUPŠČINA STUDENTSKEGA KLUBA V LJUBLJANI

Dolenjski študentje: spet lepše perspektive

- Po dveh letih premora so se dolenjski študentje spet zbrali na skupščini, da bi poživili delo svojega kluba. Sprejeli so vrsto sklepov o osnovni dejavnosti kluba, o ustanovitvi kulturno-umetniške skupine, o požitvi športne dejavnosti ter o tesnejšem sodelovanju z matičnimi občinama, z delovnimi in družbeno-političnimi organizacijami, s štipenditorji in s srednješolci.

Na skupščini Kluba dolenjskih študentov novomeške in trebanjske občine, ki je bila pretekli teden v Ljubljani, so študentje sprejeli vrsto sklepov, da bi delo v klubu in izven njega po dveh letih premora spet začelo.

Člani so sprožili predvsem dve vprašanji: kulturno-umetniško delovanje študentov in nadaljnje izhajanje Dolenjskega študenta, priloge Dolenjskega lista. Največ hude krvi je povzročila razprava o kulturno-umetniški

skupini Janez Trdina, ki ji je večina očitala nedelavnost in oddaljenost od dogajanja. Uroš Dular, predsednik komiteja ZMS v Novem mestu, je poudaril, da bi morala biti skupina bolj odprta in tesneje povezana z Dolenjsko.

Nasprotno stran, KUS Janez Trdina, sta zastopala Andrej Bartelj in Peter Simič. Po njunem mnenju je bilo odveč razpravljati o tem problemu, ker je skupina Janez Trdina popolnoma neodvisna od kluba in torej ne sodi pod njegovo okrilje.

Skupščina je v zvezi s kulturno dejavnostjo sprejela sklep, da v okviru kluba ustanovi kulturno-umetniško skupino, ki pa ne bi smela biti izolirana od nekdanjih proetcontrovcev. Novo izvoljeni odbor bo tako obravna-

(Nadaljevanje na 4. str.)

od 2. do 12. marca Padavine z ohladitvijo pričakujemo okrog 2., 6. in 10. marca. — Okrog 6. marca lahko sneg do nižin. V ostalem lepo vreme.

Dr. V. M.

Premor imam prostora, da bi na dolgo in široko opisoval

Kako se bodo odtajale cene

Nastopil je konec »zamrznjenim cenam«. Vse kaže, da bo zvezna skupščina sprejela nov zakon o oblikovanju in družbeni kontroli cen. V zakonu se na jasen način napoveduje konec administrativnih ukrepov na področju cen.

Novi zakon postavlja za osnovno načelo svobodno oblikovanje cen, kar pa ne pomeni, da je posledic vse prepuščeno čudežem na tržiščih in stihiji. Res je nasprotno: skupnost ustvarja za ekonomski ukrepi pogoje, da se cene svobodno oblikujejo, s tem pa istočasno vpliva, da se uresniči politika, ki so jo na tem področju sprejeli z družbenimi načrti. Kot zadnje sredstvo so na voljo tudi administrativni ukrepi, ki jih bomo uporabili samo tedaj, če bi se ekonomski posegi izkazali za neučinkovite.

VLOGA DELOVNE ORGANIZACIJE IN OBCINE

Kot smo videli, postajajo delovne organizacije osnovni nosilci politike cen na tržišču. Če vse poteka tako, kot je potrebno, potem organi samoupravljanja samostojno določajo cene, in nihče nima pravice, da se v to vmešuje. Ako pa bi vendar le prišlo do resnejše zmede na trgu, ki bi resno ogrozila življenjski standard, tedaj bodo uporabljeni administrativni ukrepi, in med njimi so tudi »zamrznjene cene«. To pravico imajo zvezni izvršni svet, republike in občine. Odvisno je le od tega, za katere proizvode gre.

Vendar pa tudi v takih primerih gospodarske organizacije niso obsojene na pasivnost. Pravico imajo, da sporazumno spreminijo in uskladijo administrativno »zamrznjene cene.« Tak dogovor se sklene v gospodarski zbornici, svojo polno veljavo pa dobi tedaj, ko z njim soglašajo delovne organizacije, katerih skupna proizvodnja oziroma potrošnja predstavljata najmanj dve tretjini skupne proizvodnje oziroma potrošnje tistih proizvodov, za katere gre.

POSTOPNO ZMANJSANJE KONTROLE

Ko bo stopil v veljavo ta predpis, ne bo nastopilo popolno odtajanje cen, marveč se bo pričel proces njihovega postopnega osvobajanja izpod nadzorstva. Zato se delovnim organizacijam daje pravica, da z dogovori spreminijo cene, ki bodo še najprej ostale »zamrznjene«. Gospodarskim organizacijam se ne daje pravica, da samostojno določajo cene, če nadrejene oblasti ne predpišejo novih cen v roku šestih mesecev od trenutka, ko je stopil v veljavo ta zakon.

To omejevanje pravic delovnih organizacij pa odpade tedaj, kadar gre za navaden dogovor o spremembi »zamrznjenih cen.« Vendar pa sodijo, da je treba dati dovolj časa odgovornim oblastem, da napravijo potrebne analize, še preden nastopi splošno odtajanje cen, čim bo stopil v veljavo ta zakon. Kako se bodo cene oproščale administrativne kontrole, je namreč v veliki meri odvisno od dobrega začetka.

M. S.

V Toplicah največ Avstrijev

Ceprav je zima, v Dolenjskih Toplicah ne manjka gostov. Rednih zdraviliških gostov je vedno 30 do 50, med njimi je precej tudi tujcev, zlasti Avstrijev. Ob sobotah in nedeljah so oddane skoraj vse sobe v zdravilišču.

Zanimanje za Kočevsko narašča

Naša potovalna organizacija »Dalmacija« v Münchnu se zanima tudi za Kočevsko. Tako je lani zaprosila Turistično društvo za prospekt, ki mu je hotel Pugled dodati tudi cenik svojih uslug. Uspeh ni izostal, saj je bila Zahodna Nemčija razen Avstrije, Italije in ZDA med tistimi deželami, iz katerih je obiskovalcev Kočevje največ turistov. Lani so zabeležili na Kočevskem tudi za okoli 80 odstotkov več nočitev tujih gostov.

Častna člana ribniškega jamarskega društva

Na nedavnem občnem zboru Jamarskega kluba v Ribnici so sprejeli za častna člana svojega kluba Janka Trošta in Draga Grila. Oba sta se zelo prizadevala za napredek jamarske dejavnosti in vedno nesebično pomagala jamarjem pri njihovem delu.

Indonezijski predsednik Sukarno je ostal predsednik le še po imenu. Pretekli teden je predal vsa svoja pooblastila generalu Suhartu, ki je tako postal dejanski predsednik Indonezije. Sukarno pa je dolžan poročati, kako ta svoja pooblastila uporablja, ni pa mu ga treba več vprašati, kako naj jih uporablja.

Takšen je zdaj videz položaja v Indoneziji. Toda za nekatere, za katere pravijo, da so dobri poznavalci razmer v tej deželi, pa je to le videz, vtem ko stvar le ni tako preprosta. da politična kriza s tem ni končana, ampak da bo svoje povedal še kongres, ki se bo sestel 7. marca. In dalje zatrjujejo poznavalci razmer, da Sukarno pravzaprav niti ni popustil, saj je bil resničen šef države že zdaj Suharto.

Poglaviten razlog za takšna ugotovila je v tem, da bi bila takšna Sukarnova odločitev pomembna samo v tem primeru, če bi temeljila na vsebinskem sporazumu med njim in generali, ki imajo že itak vso oblast v svojih rokah. Gre torej za to, v čem so se Sukarno in generali zadnje dni, ko so se pogosteje srečevali, dogovorili. Glede tega pa lahko več ali manj samo ugibamo. Morda razjasni vso zadevo nekaj stvari, ki so se zgodile prav zadnji čas.

Predvsem je treba vedeti, da so sedanji Sukarnovi nasprotniki postavili pred sodišče generala Supardja, ki je bil podpredsednik tako imenovanega revolucionarnega sveta gibanja 30. septembra. Seveda tega niso šele zdaj zaprli, ampak že veliko prej, zasliševali so ga in je marsikaj tudi povedal. Najbrž pa je povedal tudi, kakšna je Sukarnova vloga pri ponesrecnem, državnem udaru leta 1965. Ko so se

generali zdaj pogajali s Sukarnom, najbrž niso molčali, temveč so mu predložili tudi tisto, kar je Supardjo povedal o njem. Proces proti temu bivšemu generalu pa je pomemben še po drugi plati. Prav te dni namreč zasedajo kreditorji Indonezije, ki razpravljajo o tem, ali naj bi ji odobrili posojilo, da bi prebredla gospodarske težave. Zahtevajo pa predvsem, da jim Djakarta predloži doigročen program svojega razvoja, da bi namreč vedeli, v kaj investirajo denar. Lahko bi si torej razlagali, da so tega bivšega gene-

ranj »dnevno« izvršilno oblast. S tem Suharto ni bil zadovoljen in sta bila nato še dva sestanka Sukarna in vojaških poveljnikov. Kasneje je Sukarno sprejel nekatere zahteve vojaških voditeljev, da spremeni besedilo deklaracije, vendar je baje zahteval od Suharta »določena poročila«. Teh komandanti niso sprejeli, pogajanja so se nadaljevala in 19. februarja so se spet sešli s Sukarnom. Navsezadnje je Sukarno 20. februarja podpisal izjavo, ki so jo objavili dva dni kasneje, s katero je prenesel svoja predsedniška pooblastila na Suharta.

Vse pa kaže, da je vse to le časna rešitev. Nekateri sicer menijo, da se nacionalnemu kongresu, ki naj bi sešel 7. marca in razpravljalo o razrešitvi Sukarna s predsedniške dolžnosti ter o tem, da tudi njega postavijo pred sodišče zaradi sodelovanja v neuspelem državnem udaru, po tej Sukarnovi izjavi niti ne bi bilo treba sestati. Kongres naj bi namreč sklepal o tem, kar je Sukarno že storil in bi potemtakem lahko le potrdil. Toda drugi so drugačnega mnenja. Med vojaškimi poveljniki vlada tako razpoloženje, da je treba kongres sklicati ne glede na to Sukarnovo izjavo, ker je le-ta le časna, da ga je treba povsem razrešiti in ga postaviti pred sodišče, ne pa sprejemati takih začasnih rešitev. Naj bo kakorkoli že, dejstvo je le, da je tudi s temi pogajanjmi pridobil general Suharto. Če pa je to dokončna rešitev politične zmešnjave v Indoneziji, je pa še veliko vprašanje, zlasti zato, ker še ni čisto gotovo, ali se bodo Sukarnovi pristaši umaknili. Nanje Sukarno še vedno računa.

SUKARNOV ZATON

rala postavili pred sodišče v dokaz dobre volje, da si novo indonezijsko vodstvo resno prizadeva ustiliti politične razmere v državi. Sem pa sodi tudi ureditev odnosov s Sukarnom. Tako so torej vse te zadeve med seboj močno povezane in bi lahko sklepali, da gre v določeni meri tudi za vnanji pritisk na sedanje indonezijsko vodstvo in ne le za notranjega, ki pa je že itak čedalje močnejši in ki ga generali tudi sami spodbujajo.

To so potemtakem stvari, ki jih je treba upoštevati, ko govorimo o dogovarjanju generalov s predsednikom Sukarnom. Pripovedujejo, da je Sukarno 7. februarja poslal generalu Suhartu zaupno pismo s predlogom, da bi prenesel

KRITIKA NA RAČUN ZRD NOVO MESTO

»Svet« za ribiško sodelovanje

Na rednem občnem zboru zveze ribiških družin Novo mesto, ki je bil preteklo nedeljo v Crnomlju, so sodelovali delegati sedmih ribiških družin našega področja: Brežice, Brestanice-Krškega, Crnomlja, Metlike, Kostanjevice, Novega mesta in Solte, ter kritično spregovorili o vlogi, ki jo je imela ZRD Novo mesto.

Delegati so menili, da Zveza ribiških družin Novo mesto ni opravičila obstoja. Ne toliko zaradi posameznikov, kot zaradi povečane samoupravne vloge družin. Zato je treba poiskati ustrežnejšo obliko za sodelovanje ribičev, zlasti kadar pripravljajo večje akcije.

Predlagali so ustanovitev nekakšnega posvetovalnega organa, v katerem bi se dogovarjali o poribljavanju, o pridobivanju ustreznih kvalifikacij, o čuvajski službi, o razvijanju ribiškega turizma in iskanju stikov z ribiškimi družinami sosednje Hrvaške.

Predlagali so tudi naj bi sedež tega bodočega »Pokrajinskega ribiškega sveta« v Brežicah namesto v Novem mestu. Upajo, da se ne bo spremenila samo oblika, ampak tudi vsebina dela tega novega organa. Sd

V Čateških Toplicah spet samoupravljanje

Franc Bukovinski, predsednik Obs Brežice, je na seji občinske skupščine v torek jopoldne seznanil odbornike z novico, da je sklep skupščine o prisilni upravi v Čateških Toplicah neveljaven. Gospodarsko sodišče v Celju ni registriralo prisilne uprave, ker zdravilišče ni podjetje, temveč zavod.

Skupščina bo zaradi tega sprožila upravni spor pri Vrhovnem sodišču. Odborniki so zelo prizadeto razpravljali, saj jim ni vseeno, kako dolgo bo še nered v zdravilišču. Za toplice so pred leti izglasovali poročta in ne bi radi, da bi se zaradi zakonske praznine povečevala družbena škoda. J. T.

KRATKE Z RAZNIH STRANI

■ **VOLITVE V INDIJI** — Naslednji so prešli glasove z volitev v Indiji. Vodilna kongresna stranka je izgubila v osrednjem parlamentu kar 97 poslanskih mest in ima tako komaj pičlo večino enega glasu. Od skupnih 520 poslanskih mest jih ima še 261. Druga po moči je desničarska stranka Svatantra s 45 poslanskimi mesti (27 novih). Džana Sang s 33 mesti, socialisti imajo 23 poslanskih mest, KP Indije 19 in prav toliko projektajsko usmerjeni komunisti.

■ **BONN PRIZNAVA MEJE** — Zahodnonemški minister je te dni govoril na enem izmed sestankov svoje socialdemokratske stranke. Dejal je, da politika Zahodne Nemčije do Vzhoda ni blokiranja in nudi drugim dejal, da nobenemu resnemu zahodnonemškemu politiku ne pade v glavo, da bi sosedom odrekal pravico do ozemelske nedotakljivosti. Povedal je še, da je namen zahodnonemške politike ustvarjanje varnosti tako za Zahod kot za Vzhod.

■ **U TANT SE POGAJA S HANOIEM?** — Generalni sekretar OZN U Tant je zdaj na odhodu v glavem mestu Burme Rangun, kjer je tudi doma. Sem pa je pripela delegacija ZDR Vietnam, ki jo vodi predstavnik DRV v mednarodni komisiji za nadzorstvo nad premirjem. V Rangun niso objavili, da je delegacija prispejala, severnovietnamsko veleposlanstvo pa ni hotelo novinarjem povedati, po kaj je delegacija prišla. Ugotovljeno je, da se je prišla pogovarjati z U Tantom. Pri tem omenjajo, da so bili prav v Rangunu že dvakrat doslej sestanki med severnovietnamskimi in ameriškim predstavnik, ki jih je organiziral U Tant.

■ **NOVO STOPNJEVANJE VOLNE V VIETNAMU** — Američani so te dni začeli z ladji obstrlejavati severnovietnamska mesta in obale sploh. Pri tem zaplovoje v teritorialne vode in tudi v rečna ustja. Letala pa mečijo mine v severnovietnamske reke.

■ **REDNI STIKI MED JORDANIJO IN ZR NEMČIJO** — Vlada obeh dežel sta spet obnovili diplomatske stike, ki so bili pretrgani, ko je Bonn priznal Izrael. Jordanija je bila med desetimi arabskimi državami, ki so takrat pretrgale diplomatske stike z Bonnem.

■ **EVROPSKA PARTIJSKA KONFERENCA** — V Varšavi so sporočili, da bo od 24. do 27. aprila evropska konferenca komunističnih in delavskih strank. Konferenca bo v češkoslovaškem zdravilišču Karlovy Vary.

■ **VIHAR NAD EVROPO** — Te dni je divjal po zahodni in srednji Evropi silovit vihar, ki je ponekod dosegel hitrost čez 200 kilometrov na uro. Vihar je ruval drevesa, odkrival strehe in prevračal vozila. Poročajo, da je ob življenje najmanj 40 ljudi.

■ **500 ŽRTEV KATASTROFE V BRAZILJI** — Ob nedavnem neurju v Braziliji je izgubilo življenje 500 ljudi, tisoč je ranjenec, okrog 55.000 ljudi pa je zbežalo s svojih domov.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

■ **GIBKEJSI, PRODORNEJSI V AKCIJI**. Na skupni seji predsedstva in izvršnega komiteja CK ZKS so govorili o predlogu resolucije za VII. sejo CK ZKS, na kateri bodo razpravljali o aktualnih naloga komunistov v sedanjem obdobju. Med drugim so poudarili, naj bo resolucija mobilizacijski, akcijski dokument, ki bo spodbudil komuniste h gibkejši, prodornejši akciji za uresničevanje reforme. Na seji so posebej opozorili, da morajo komunisti vedeti tudi to, da so v naši družbi še zmeraj aktivne sile, ki se lišpajo z navideznim zavzemanjem za samoupravljanje, demokracijo in celo socializem, medtem ko imajo v resnici čisto druge namene. Komunisti ne smejo oportunistično zamegljevati konkretnih odnosov in sil v slovenski družbi.

Na seji izvršnega komiteja CK ZKS so razpravljali o tem, da je treba posvetiti več pozornosti raziskovalnemu delu in izdajateljstvu za potrebe uresničevanja idejno-politične vloge Zveze komunistov. Sredstva, ki se stekajo kot dohodek zveze komunistov, naj rabijo predvsem izpolnjevanju temeljnih nalog te organizacije. V ta namen bo izvršni komite predlagal centralnemu komiteju, da bi ustanovili sklad za idejno-politične raziskave in izdajateljstvo. Ta naj bi pripomogel k temu, da bi politično in idejno delo v Zvezi komunistov bolj temeljilo na dognanjih znanosti in znanstvenih raziskav. Tako nameravajo v kratkem začeti temeljito preučevati in raziskovati socialne spremembe v slovenski družbi.

■ **HUDA NESRECA V NOVSKI**. Zgodilo se je v soboto zjutraj. Brzovlak iz Beograda je zavozil na tretji tir, kjer je že stal brzo-

vlak št. 8 (tudi iz Beograda). Nesreče ni bilo mogoče preprečiti. Sreča v nesreči je bila v tem, da ni bilo žrtev. Poleg ranjenih je bila samo ena smrtna žrtev — manipulant v službenem vagonu. Večini potnikov je uspelo poskakati skozi okna, preden so bili vagoni v ognju. Po prvih podatkih preiskave je prišlo do nesreče zato, ker so pozabili, da je tretji tir že zaseden. Odpravniška vlakov na železniški postaji v Novski in dva nadzornika kretnice so pripravili.

Resolucija VII. plenuma ZKS bo mobilizacijski dokument

■ **ROTACIJA POVZROCA TUDI TEŽAVE**. Znano je, da imajo nekateri ljudje, potem ko jim poteče določen mandat, težave s službo. To velja zlasti za plačane funkcionarje, poslance-profesionalce in druge. Tem ljudem je pogosto nemogoče, da bi takoj, ko se jim steče mandat, našli drugo službo. Zato pripravljajo predpis, ki bi omogočil to, da bi imeli funkcionarji na voljo določen čas, v katerem bi uredili vprašanja svoje zaposlitve.

■ **SLOVENIJA IN MEDNARODNO LETO TURIZMA**. Republiški zbor je sprejel ustrezne sklepe za uspeh mednarodnega tu-

rizma v Sloveniji. Gospodarskim organizacijam in poslovnim bankam je priporočil, naj takoj uresničijo tiste investicije in izboljšave, s katerimi je možno že letos povečati obseg in kakovost turističnih storitev.

■ **REPUBLIŠKI PRORAČUN SPREJET**. Republiški in organizacijsko-politični zbor sta sprejela proračun za leto 1967. Le-ta izkazuje 519 milijonov novih dinarjev dohodka vključno z dopolnilnimi sredstvi občin in namenskimi sredstvi federacije. Ako bi dopolnilna in namenska sredstva odšteli, potem izkazuje proračun 417 milijonov novih dinarjev ali 5,2 odstotka več kot v letu 1966.

■ **RESOLUCIJA O IZVAJANJU GOSPODARSKE POLITIKE V LETU 1967**. V resoluciji, ki jo je sprejel gospodarski zbor republiške skupščine, je med drugim rečeno, da je treba pospeševati gospodarsko rast na kvalitativnih temeljih ob upoštevanju sistemskih pogojev in materialnih ter kadrovskih možnosti. Prizadevati se je treba za stabilizacijo gospodarstva, kajti brez te ne bo kakovostnih sprememb v našem gospodarstvu in v družbi sploh.

■ **KDO NE BO VEČ PREJEMAL OTROŠKEGA DODATKA**. — Socialno-zdravstveni zbor republiške skupščine se je odločil na tole novost: posledje ne bodo več prejimali otroškega dodatka tiste družine, kjer pride 500 ali v nekaterih primerih 400 novih dinarjev mesečnega dohodka na člana gospodinjstva. Podrobnosti o tem so razvidne iz novega zakona o otroškem dodatku. Posledje se bo kazala skrb družbe za zdravje rast otroka prek drugih, posrednejših oblik, kot so otroško varstvo, šolske kuhinje, malice in podobno.

Novosti zakona s področja živinoreje in veterinarstva

V petek, 1. februarja, je začel veljati republiški zakon o ukrepih za pospeševanje živinoreje in o zdravstvenem varstvu živine, ki so ga pripravljali poldrugeto leto — Med novostmi sta za rejce neposredno najpomembnejši: zakon na novo vpeljuje register rejcev plemenske živine in poostrejuje kontrolo zdravstvenega varstva živine — Na osnovi novega zakona je že izšel odlok o taksah pri zdravstvenih spričevalih.

V Sloveniji je živinoreja važna gospodarska panoga, zato je treba tudi pri sprejemanju predpisov paziti na to, da bodo številna vprašanja urejevali smotrno in živinorejci v prid. Da je to res, je potrđilo tudi 436 pismenih pripomb, ki jih je na osnutek zakona prejel republiški sekretariat za gospodarstvo. Ena izmed novosti zakona je uvajanje registra rejcev plemenske živine. Podrobnosti o vodenju registra in podrobnejše zahteve o kvaliteti

živine bodo določene naknadno; pomembno je predvsem to, da bomo znova načrtno začeli skrbeti za plemensko živino. Z vpisom v register b namreč potrebno ugotavljanje plemenske vrednosti živine in s tem kontrola proizvodnosti kot osnova za odbiro najboljših živali za plemensko rejo. To pomeni spet na široko uvajanje in izpopolnjevanje nekoč že preizkušeni rejskih metod ter moralno in materialno priznanje najboljšim rejcem. Register bo seveda zagotavljal pri prodaji tudi večjo ceno.

Glede zdravstvenega varstva živine je za rejce gotovo zanimivo, kaj pravi zakon o odškodninah za živino, ki je bila ubita ali zaklana (ne pa poginila) zaradi kužnih bolezni, ki jih določata temeljni in republiški zakon in ki jih naknadno določa republiški izvršni svet. Zivinorejci imajo pravico do odškodnine, če je takoj naznanil pojav, če je po odredbi pristojnega organa dal zaščitno cepiti žival in če je žival zbolela, kljub temu, da se je ravnal po drugih določbah veterinarskih in sanitarnih predpisov. Odškodnine bodo rejcem plačane po tržni vrednosti. Denar za to bo zbirala republika iz taks pri zdravstvenih spričevalih, od tega bo 65 odstotkov izločala za potrebe občin, 35 odstotkov pa bo ostalo sekretariatu za gospodarstvo za financiranje dejavnosti s področja živinoreje in veterinarstva, ki so republiškega pomena.

Gotovo vas bo zanimalo, kako bo v bodoče s taksami. Izšel je že republiški odlok, ki določa, da bodo morali odslej plačevati lastniki živine za zdravstvena spričevala naslednje takse: za govedo, konje, meze in mule 1200 Sdin; za žrebeta, prašiče, osle in teleta do 120 kg 600 Sdin; za prašičke do 50 kg, ovce in koze 300 Sdin; za jagneta in kozličke do treh mesecev starosti pa 200 Sdin. Da ne bo preveč hude krvi in nepotrebnih kazni pri srečanju z veterinarsko inspekcijo, je dobro tudi vedeti, kdaj mora imeti posestnik živine zdravstveno spričevalo. Novi zakon je strožji v tem pogledu in določa, da mora imeti zdravstveno spričevalo vsaka živina, ki se naklada, razklada, preklada zaradi o. prave s prevoznim sredstvom z območja občine; zatem živina, ki se žene več kot 20 km daleč, in vsa živina, ki se proda ali odpremlja na sejme, zadržne dogone, razstave, ter tista, ki gre v zakol, pa njeno meso ni namenjeno domači porabi.

Novi zakon vpeljuje tudi druge novosti, predvsem s področja medsebojnih odnosov teritorialnih enot ozroma strokovnih služb, ki pa neposredno za rejce niso tolikšnega pomena. M. LEGAN

Tudi vi ste kovač!

Vsak je kovač svoje sreče! Zato mislite že danes na jutrišnji dan in ne pozabite: iz malega raste veliko! Vlagajte svoje prihranke

na hranilno knjižico pri

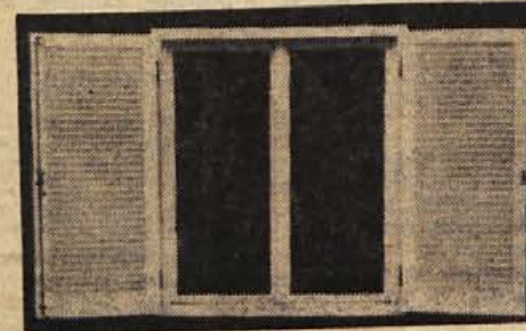
DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICE v Novem mestu

ali pri njenih poslovnih enotah v Krškem, Metliki in Trebnjem!

Hranilno knjižico DBH lahko dobite tudi pri vseh poštah v občinah Novo mesto, Krško, Metlika in Trebnje!

OKNA, VRATA, POLKNA

in drugo STAVBNO POHIŠTVO za opremo VAŠE HIŠE

dobite pod zelo ugodnimi pogoji v

PRODAJNEM SKLADIŠČU

INLES v RIBNICI

Obrat konfekcije je v »Trikonu« največji, saj v njem dela okoli 100 ljudi od skupno 180 članov kolektiva. (Foto: J. Prime)

OBISK V KOČEVSKEM PODJETJU »TRIKON«

Potrebujejo dodatne prostore

Potem bi lahko zaposlili 80 do 100 novih ljudi — Z uvedbo druge izmene bi celoten dohodek podvojili — Razen konfekcije in pletenin so začeli izdelovati še oblačila po meri

V bivšem »Pletilstvu« v Kočevju, ki se je pred kratkim preimenovalo v »Trikon«, so ustvarili leta 1965 okoli 300 milijonov Sdin celotnega dohodka, lani že okoli 500 milijonov, letos pa bi ga lahko že blizu milijarde, za kar potrebujejo predvsem še nekaj poslovnih prostorov.

Občinska skupščina je o dodatnih prostorih za »Trikon« že razpravljala in sklenila podjetju pomagati. V »Trikonu« delajo namreč še vedno le v eni izmeni, drugo izmeno pa bi uvedli lahko le, če bi dobili dodatne prostore za skladišča, za pripravo dela in za vpeljavo boljše organizacije dela.

Z uvedbo še ene izmene bi podvojili tudi celotni dohodek in zaposlili še 80 do 100 ljudi, medtem ko jih že zdaj dela 180. Pri tem ne bi potrebovali novih strojev.

»Trikon« je naslednik delovnih organizacij, ki so pred leti nastajale v občini predvsem zato, da so se v njih zaposlovali mladi, ki niso dobili dela drugod. Kasneje so nedonosne obrate ukinitili, sedanje podjetje pa je vedno bolj uspešno. V njihovi delovni organizaciji so imeli še pred leti zelo nizke osebne dohodke, danes pa ne zaostajajo več bistveno za sorodnimi slovenskimi podjetji. Zanimanje za njihove izdelke (pletenine in konfekcijo)

je vedno večje, saj imajo vse prodane. Njihov konfekcijski oddelek je najbolj napredoval lani. »Trikon« tudi kooperira z več sorodnimi podjetji.

Podjetju gre vedno bolje, kar se vidi tudi po stalnem

narasčanju dohodka, osebnih dohodkov in skladov.

V »Trikonu« ne izdelujejo le industrijske konfekcije. Pred kratkim so začeli delati tudi po meri moške, ženske in otroške oblike, plašče ter lovske in gozdarske obleke.

Kmetijski nasveti

Reja kuncev

Ob visokih cenah v prodajalnah mesa pomaga reja kuncev marsikateri družini, da se lahko prehrani z zadostnimi količinami živalskih beljakovin. Žal pa pri nas niso razširjena društva za rejo malih živali niti zadružni odseki, ki bi se ukvarjali z rejo kuncev, ki razen mesa dajejo tudi dragoceno surovino usnjarski in tekstilni industriji. Marsikateri rejec zgubi veselje z rejo, kar o nji premalo ve. »Izrodili so se, poginjajo, imajo pikasta jetra, zajke jedo svoje mladiče«, tožijo rejci, ko sprašujejo za nasvete.

Po glavnem namenu reje razdelimo kunce na pasme za meso, pasme za krzno, kombinirane pasme in kunce za pridobivanje volne (angorce). Med pasmami so predvsem znani: belgijski orjak, beli orjak, ovnači, veliki in mali činčila, francoski in nemški srebrec, dunajčan, kastoreks, angorec. Ko izberemo pasmo in želimo rediti kunce, jim moramo preskrbeti zdrave kunčnice (ljudje pravijo zajčnice, vendar to, kar mislijo rediti, niso potomci divjih zajcev, temveč potomci divjih kuncev, ki pa jih v Sloveniji ni več). Te so lahko preprosto grajene, morajo pa biti zavarovane pred talno vlago, vertovi, vročino in padavinami. Najbolje je, da so kunci na mrežah, ker so tako varni pred iztrebki in izločki.

Reja kuncev ne zahteva posebnih njivskih ali travniških površin. Živali se zadovoljujejo s pleveli in odpadki, celo listje nekaterih dreves je priporočljivo. Paziti pa je treba, da zelena krma ni sparjena, kar jim zelo škoduje. Za zimo pripravimo suho krmo, razne gomolje in korenje, celo žaganje jedo. Pozimi jim moramo dati tudi piti, kar poleti, ko jedo zeleno krmo, ni potrebno. Na prehrano je treba paziti posebno pri brejih živalih, saj je ugotovljeno, da samica požre lastne mladiče, če ji primanjkuje apna in beljakovin.

O podrobnostih reje bi lahko veliko pisali, vendar bi radi opozorili še na nepravilno klanje kuncev. Povečini jih gojitelji koljejo tako, da jih udarijo s topim predmetom ali z roko po tiličku. Na ta način pa žival samo ohromi in ostane dalj časa pri zavesti, zato je bolj človeško, če jo krepko udarimo s količkom po čelu, ker je tako v trenutku brez zavesti.

Mnogi gojitelji kuncev so opustili rejo zaradi bolezni kuncev, ki lahko v kratkem času uničijo vso prirejo. Najnevarnejša je kokcidioza, na katero odpade 85 odst. vseh obojenj. Povzročila jo praživalica — kokcidija, ki jo užijejo kunci skupaj z okuženim krmo ali iztrebki bolnih živali. Znane so tri vrste kokcidioze: črevesna, ki napada predvsem mlajše živali, ter jetrna in nosna kokcidioza. Jetrna je zelo pogostna; spoznamo je po jetrih z belkasto rumenimi pikami. Kunce varujemo pred boleznijo predvsem s čistočo. Stajice bolnih živali razkužimo s klorovim apnom, bolnim živalim pokladamo vejice bora, smreke ali jelke, ki vsebujejo terpentini, osumljene kunce pa prenehamo krmiti s svežo krmo. Meso obolelih kuncev je užitno. Druge bolezni so še: nalezljivi nahod, slinavost, garje, pastreloza, metljivost, napenjanje, zapeka, driskavost in solzavost.

Obširnejše nasvete o zatiranju bolezni in o reji kuncev nasploh dobite v knjigi veterinarja Stanka Arka: Reja kuncev, ki je izšla v založbi Kmetijske knjige 1952. leta, novejšo tovrstno knjigo pa je izdal v Državni založbi Inkret in ima naslov Domači kunec.

Sejmišča

Mali prašički so vedno dražji

Na ponedeljkovem novo-mesnem prašičjem sejmu ni bilo posebnega prometa, pač pa je bilo precej povpraševanja po mladih pujskih. Vsega je bilo kupcem na voljo 581 prašičkov, prodali pa so jih 548. Od 6 do 12 tednov stari pujski so bili spet malo dražji kot prejšnji ponedeljek. Tokrat so zahtevali za nje 17.500 do 24.000 S din, medtem ko so šli večji v denar po 24.000 do 34.000 S din.

Brežice: uspešne kupčije

Na prašičjem sejmu v Brežicah 25. februarja je bilo naprodaj 750 prašičev, od tega samo 30 starejših od treh mesecev. Do treh mesecev starih prašičkov so prodali 700 po 12 N din kilogram žive teže, drugih pa 18 po 7 N din kilogram.

Študentje: spet lepše perspektive

(Nadaljevanje s 1. strani)

val, kot je dejal Pavle Florjančič, predvsem družbene, politične in ekonomske probleme, kulturno-umetniška skupina pa bo delovala posebej: v njej bo nekaj članov odbora, ki bodo skrbeli za povezavo.

Dolenjski študent je prvič izšel maja lani. Do prenehanja izhajanja lista je prišlo že takoj na začetku zaradi osebnih naspotij med člani KUS Janez Trdina in zaradi razprtij med njimi in uredniškim odborom. Decembra lani je izšla druga številka Dolenjskega študenta, pri kateri pa KUS Janez Trdina in stari uredniški odbor sploh nista sodelovala. Kriva so bila spet osebna naspotja.

V razpravo, ki jo je začel Vlado Gajski, je posegel tu-

di Slavko Dokl, predsednik Obo SZDL v Novem mestu. Strinjal se je z drugimi, ki so poudarjali, da mora biti Dolenjski študent res študentski list in naj ima torej uredniški odbor izključno pravico urejanja. Prav tako je menil, da osebnih naspotij ne bi smeli prenašati na politiko pri urejanju tega glasila.

O vsebini, ki naj bi jo zajemal Dolenjski študent, pa je predsednik izdajateljskega sveta Dolenjskega lista dejal: »Študentski list bi moral pisati o študentskih problemih, ki jih ljudje v devetih dolenjskih občinah malo ali pa sploh ne poznajo. Pisati bi bilo treba o politiki stipendiranja in kreditiranja ter o drugih težavah, ki jih med študenti ni malo, ne pa se zapirati v ozke skupine. Tesneje bi morali sodelovati s srednjimi šolami in se bolj zanimati za gospodarske probleme na Dolenjskem.«

Skupščina je sklenila, da Dolenjski študent vsekakor ne sme prenehati izhajati, saj predstavlja najboljšo povezavo med študenti v Ljubljani in matičnimi občinami.

Tu ni finančnih problemov, ker tiska občasno prilogo »Dolenjski študent« uredništvo Dol. lista na svoj račun.

Iniciativni odbor je že pred skupščino pripravil nekaj predlogov za delo v klubu, skupščina pa jim je dodala še več novih. Študentje bodo povabili na razgovor predstavnike novomeške in trebanjske občinske skupščine, delovnih organizacij, družbeno-političnih organizacij in Dolenjskega lista. Obiskali naj bi nekaj kolektivov v obeh občinah. Jeseni bo Klub dolenjskih študentov v Novem mestu organiziral akademski ples, poživiti bo treba tudi športno dejavnost. Poleg tega bodo študentje navezali tesnejše stike s stipenditorji in s srednjimi šolami.

Pred razpravo je skupščina izvolila nov (enajstčlanski) odbor kluba, v katerem je skoraj polovica brucev. To daje upati, da zaradi odhoda starejših študentov delo ne bo spet zamrlo, kot se je zgodilo pred dvema letoma.

Ni dvoma, da je skupščina uspela: študentje niso pokazali le na vrsto težav in problemov, pač pa so tudi predlagali povsem konkretne rešitve. Ker so občinski forumi v Novem mestu in Trebnjem obljubili denarno pomoč, ki je bila prejšnja leta najbolj boleča točka Dolenjskega študentskega kluba, bo klub — tako so bila mnenja na skupščini — pokazal svojo dejavnost lahko tudi na zunaj. To pa bi bilo le v korist tako študentom kot matičnim občinam. Skoda le, da na skupščino Kluba dolenjskih študentov ni bilo predstavnikov trebanjske občine.

S. SPLIHAL

Jože Ciuha v krški galeriji

V soboto, 4. marca ob 18. uri, bodo v krški galeriji odprli razstavo akademskega slikarja Jožeta Ciuha. Za razstavo je pripravljenih 36 slik na steklu, risb in ilustracij. Razstavo bo odprl in imel uvodno besedo Marjan Tršar. Odprta bo do 19. marca vsak dan od 10. do 12. ure in od 15. do 18. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 10. do 12. ure. — Na sliki: Jože Ciuha — avtoportret.

V premislek

V novomeški občini živi 169 otrok po vojni umrlih borcev NOV. 86 teh otrok je že doseglo ekonomsko samostojnost, vendar so večinoma nekvalificirani delavci. Samo trije izmed njih so dosegli višjo in visoko izobrazbo. 83 otrok po vojni umrlih borcev še vedno obiskuje šole in so pri tem odvisni od pomoči staršev in družbe. 43 jih hodi v osemletko, 16 v srednjo šolo, 4 v visoko in višjo šolo, 21 pa v srednjo strokovno šolo. Domala vsi se preživljajo s sorazmerno nizkimi družinskimi pokojninami, samo štirje izmed njih dobivajo stipendijo. Vsi vemo, da so, še boljše, da bi morali imeti otroci borcev prednost pri stipendijah, kot vidimo, pa tega ni. Skoraj gotovo pa lahko rečemo, da so vsi otroci po vojni umrlih borcev, ki obiskujejo srednje in visoke šole, socialno prizadeti!

LJUBEZENSKA

Starejši Leskovčan je nagovarjal mlado dekle. Venomer je silil vanjo, pa ga je deklica takole izplačala: »Oprostite gospod, očeta že mam, jaz bi rada fanta!«
Iz PUSTNIH NOVIC 1967

VEČER PROTESTNIH PESMI

Klub dolenjskih študentov je takoj po občnem zboru začel izpolnjevati svoj program. V soboto, 4. marca ob 20. uri bo v njihovi organizaciji in pod pokroviteljstvom tednika Mladine obiskala Novo mesto študentska skupina iz Ljubljane, ki se bo novomeškemu občinstvu v Dolenjski galeriji predstavila z večerom protestnih pesmi Balada o Bobu Dylanu. V Novem mestu

bomo razen drugih tokrat prvič slišali pesmi Boba Dylana in Donovana, ki sta v svetu vedno bolj upoštevana.

Razen večera v Dolenjski galeriji bo klub organiziral še posebne predstave za novomeške sredješolce. Predstave bodo pomembne tudi po drugi plati: 10 odstotkov dohodkov so študentje namenili za vietnamsko ljudstvo.

-S-

Na kočevski osnovni šoli so tekmovali

Na športnem dnevu, ki ga je organizirala kočevska osnovna šola, je sodelovalo preko 700 fantov in deklet v orodni telovadbi, štafeti z metanjem na koš, rokometu in košarki. Tekmovali so le večji razredi.

REZULTATI: Orodna telovadba: 5. razredi — mantje: 1. Boris Ofak 28,1, 2. Stefan Papež 27,6, 3. Franc Šebal 27,3, ekipe: 1. 5.1 22,78, 2. 5.g 22,02, 5.h 21,86; dekleta: 1. Jožica Kovačič 25,5, 2. Vesna Primžar 25,0, 3. Brigita Levstik 24,5, ekipe: 1. 5.h 21,10, 2. 5.e 20,91, 3. 5.g 20,31;

6. razredi — fantje: 1. Dušan Dejak 29,5, 2. Slavko Kerč 29,3, 3. Jože Fergar 29,0, ekipe: 1. 6.i 25,13, 2. 6.a 23,05, 3. 6.g 22,71; dekleta: 1. Metka Knaps 27,7, 2. Mira Frank 27,2, 3. Nada Benčina 27,2, ekipe: 1. 6.b 21,51, 2. 6.b 20,86, 3. 6.d 20,33.

Štafeta: 7. razredi — fantje: 1. 7.i 2:29,1, 2. 7.a 2:23,0, 3. 7.e 2:24,5;

dekleta: 1. 7.g 2:55,6, 2. 7.e 3:02,1, 2. 7.a 3:09,5;

8. razredi — fantje: 1. 8.a 2:10,0, 2. 8.b 2:37,6, 3. 8.2 2:44,0; dekleta: 1. 8.a 2:45,8, 2. 8.c 3:10,0, 3. 8.d 3:23,8.

V rokometu je ženska reprezentanca popoldanskih sedmih razredov premagala dopoldansko 10:2, med osmimi razredi pa so dopoldanski zmagali s 6:2. Fantje so se pomerili v košarki: med sedmimi razredi so bili uspešnejši popoldanci s 6:4, med osmimi pa so zmagali dopoldanci z rezultatom 15:3.

Celotna prireditev je pokazala, da je letos letesna vzgoja na osnovni šoli organizacijsko, programsko in kakovostno zelo napredovala.

A. Arko

Ivič — dolenjski brzopotezni prvak

Na dolenjskem brzopoteznem šahovskem prvenstvu, ki je bilo 26. februarja v Črnomlju, je med 24 igralci zmagal Slobodan Ivič iz Kočevja. Favoriti so bili še Penko, Škerlj in Cimer. Med kočevskimi igralci sta manjkala Osterman in Gornik. Prvi trije bodo sodelovali na republiškem brzopoteznem prvenstvu, ki bo 5. marca v Ljubljani. — Rezultati: Ivič (Kočevo) 21 točk, Penko (Novo mesto) 20 in pol, Cimer (Kočevo) 19 in pol, Škerlj (N. m.) 19, Nagel (N. m.) 15 itd. Najboljši igralec Ribičice Golja je bil 13 in pol točke devet, najboljši Črnomolčan Zlogar pa z 12 točkami dvanajsti.

IVE STANIČ

Deset ekip na strelišču v Črnomlju

Občinski strelski odbor v Črnomlju je organiziral na občinskem strelišču tekmovanje z različno puško, ki si ga je udeležilo deset ekip iz šestih strelskih druščin. Zmagala je prva ekipa Črnomlja s 552 krogi. Sledijo: Beograd 530, Črnomelj II 527, Kanjarica I 496, Elektro I 494, Proleter I 443, Komunala 415, Beograd II 401, Elektro II 399, Proleter II 395.

Skoraj vse družine so že izvedle tudi občne zbornice. Občni zbor občinskega strelskega odbora je predviden za 9. marec. Novi odbor bo izdelal poleg obveznega tudi svoj program dela in tekmovanj v skladu s strelsko skupnostjo Novega mesta.

Glavna naloga, ki si jo je zadal že stari odbor, je približati strelski šport širšemu krogu ljudi v Beli krajini, posebno mladini, za katere je streljanje med najpriljubljenejšimi športi.

P. D.

OBČNI ZBOR ŠD NOVO MESTO

Danes športniki o svojem delu

Novomeške športnike združujeta dve društvi: TVD Partizan in lani ustanovljeno ŠD Novo mesto. Prvo vključuje mladino, ki se ukvarja z osnovno telesno vzgojo in rekreacijo, drugo pa goji tekmovalne panoge: nogomet, mali rokomet, košarko, atletiko, veslanje, tenis, namizni tenis in šah.

Kako je ŠD Novo mesto opravilo svoj naloge, se bodo pogovorili njegovi člani na današnjem občnem zboru ob 17. uri v Sindikalnem domu v Novem mestu. Narejenega je bilo precej, vendar šport v Novem mestu še nima tistega ugleda, ki ga je včasih že imel. Kako so delale posamezne skupine?

ATLETIKA: Atletski klub vključuje največ mladine. Dobri delovni pogoji obetajo, da bo atletski naraščal, ki je bil zaupen dobrim strokovnjakom, v kratkem pokazal, kaj zna. Dobra je zlasti moška ekipa in nekatere posameznice.

KOSARKA: Menjava ljudi v ekipah in vodstvu je vedno boleča. Dokler ni bil urejen status kluba,

je ta panoga zostajala, zadnji čas pa daje upanje, da bo tudi na košarkarskem igrišču bolj živahno.

MALI ROKOMET: Organizacijske težave v klubu ne bi smele vplivati na njegov ugled, saj je z uspehom nastopal v II. republiški ligi.

NOGOMET: Sistem tekmovanja z velikim številom odigranih tekem in slabimi nasprotniki ne vpliva dobro na kvaliteto ekipe. Namesto, da bi srodstva vlagali v delo z mladino porabijo večino denarja za prevoz in ostale stroške.

TENIS: To je drag šport in vključuje predvsem člane, ki si želijo rekreacije. Premalo je mladine, ki bi se pripravljala tudi za tekmovanja.

NAMIZNI TENIS: Klub dela brez večje pomoči in le ob prizadevanjih poštvalnih posameznikov. Za večji razmah te panoge bo treba klub bolj podpreti.

VESLANJE ima v Novem mestu idealne delovne pogoje. Zanimanje je precejšnje, manjka pa denarja za nakup čolnov. Sedanjih ne zadostujejo za vse, ki bi želeli veslati.

SAH: Napredek na tem področju je presenetljiv. Novo mesto je doseglo največ v množičnosti in tako prizadevanja je pametno še bolj spodbujati.

O vsem tem ter o načrtu za prihodnje leto se bodo pogovarjali športniki na današnjem občnem zboru. Prav je, da pridejo vsi ti, ki jim je razvoj športa v dolenjskem središču koležka! pri srcu!

SLAVKO DOKL

Pionirsko šahovsko prvenstvo v Brežicah

V nedeljo, 19. februarja, je bilo v prosvetnem domu v Brežicah pionirsko šahovsko prvenstvo, ki se ga je udeležilo veliko starejših in mlajših pionirjev in pionirk iz Osnovne šole bratov Ribar iz Brežic, iz Bizeljskega, Pišec, Artič, Velike Doline in Cerklj. Tokrat so zmagali pionirji in pionirke brežičke osnovne šole, ki quso po ugodni uspehi njegov osmoletnih. Zmagovalci so bili nagrad zelo veseli in so sklenili, da bodo tudi vnaprej pridno vadili.

ZDENKA ZORKO

Dr. Željko Šribar:

Vsaka žena bi morala vsaj dvakrat na leto h ginekologu

Običajno kmalu po občevanju peče spolovilo ali pa tudi tega znaka ni. Klice se zadržujejo na površini spolovila ali prodrejo v notranjost raznih žlez. Bičkarji uničujejo moške semenčice, vendar je tako vnetje le redko vzrok jalovosti. Mnoge žene kljub vnetju zanosi, tedaj pa je vnetje še močnejše, iztoka je zelo veliko. Plodu te klice nikoli ne škodujejo, ker ne prodirajo v maternico.

Zdravljenje: zadnja leta imamo zelo uspešna zdravila, ki uničujejo bičkarje. Zdravila so v obliki tablet, ki jih morata uživati oba partnerja. Žene razen tega dobijo še vložke za v nožnico. V 10 dneh je bolezen pozdravljena.

Vnetje v nožnici lahko povzročajo tudi glivice kvasovke. To vnetje ni tako pogosto, imenujemo pa ga soor. Pri dojenčkih se podobno vnetje rado pojavi v ustih. V tem prime-

ru glivice ne izpodrinejo koristnih drobnosti, le-te pa tudi niso obrambno sredstvo proti glivicam. Znaki takega vnetja so: v nožnici se nabere zelo veliko belih sirastih oblog, ki se cedijo tudi navzven. Ta iztok ne smrdi, pač pa zelo, zelo peče, predvsem v nosečnosti.

Zdravljenje je zelo enostavno. Dostikrat je dovolj zdraviti samo nožnico. Če pa se vnetje ne pozdravi, je potrebno zdraviti oba partnerja. Uporabljamo obkladke borove kisline, prašek te kisline in vložke za v nožnico. Na voljo so tudi tablete za uživanje in violetno barvilo.

Pri slabi higieni zunanega spolovila lahko pridejo v nožnico razne klice, ki povzročajo vnetje drugod po telesu. Toda če ni vdor stalen, se jih nožnica sama ubrani.

Vnetja v starosti

V tej dobi so v nožnici drugačna vnetja kot v dobi plod-

nosti. Ne zasledimo vnetij, povzročenih z bičkarji ali glivicami, pač pa z bakterijami, ki pri mladih ženah ne povzročajo bolezní. Če je nožnica mehanično poškodovana ali če vderejo vanjo bolezenske klice, lahko nastane trdovratno vnetje, ker je v tej dobi nožnica precej neodporna. Klice, ki povzročajo gnojno vnetje, večkrat prodrejo tudi v maternico. Tu se nabira gnoj. Izcedek je redek, rumenkastorjav gnoj. Podobno vnetje lahko spremlja rakasto obolenje na telesu maternice.

Zdravljenje: najprej odkrijemo škodljivca in zdravimo s primernim zdravilom, vendar pa moramo tudi izčistiti maternico, da ne bi spregledali raka na telesu maternice.

Vsak iztok zaradi vnetja sčasoma poškoduje kožo zunanega spolovila, na njem se lahko pojavijo tvorbi — čir. Rade se zagnojijo žleze ob vходу v nožnico. Zunanje spolovilo na

eni strani močno oteče, koža je repeče rdeča, bolečina je huda, hoja pa otežkočena. To vnetje nastane na hitro in skoraj vedno ženo privede k zdravniku. Zdravljenje je operativno. Ko oteklino prerežemo, izteče gnoj in težave v hipu pustijo. Nezdruženo takšno vnetje včasih preide v kronično in traja mesece in mesece. Posledica pa je povečana žleza (do velikosti jajca) na zunanem spolovilu. Tako dolgotrajno mirujoče vnetje, ki je običajno brez večjih težav, se dostikrat razbohoti. Tudi tu je zdravljenje operativno.

Pri dolgotrajnem vnetnem iztoku se ob vrodu v nožnico in na zunanem spolovilu pojavijo velika števila ostrih, bradavičastih izrastkov, ki so veliki za pšenično zrno ali pa še večje. Podobni izrastki se lahko pojavijo tudi na moškem spolovilu. Take bradavice motijo bolnika.

3

ZDRAVLJENJE: s posebnimi posipi ali pa odstranimo bradavice operativno. Vselej pa je seveda treba odpraviti vnetni iztok, sicer se bradavice ponavljajo.

Pri vsakem vnetju zunanega spolovila priporočamo sedeče kopeli v kamiličnem čaju ali v raznih razkužilih (hipermangan, boova kislina, taninske kopeli — taninske kopeli so kuhane hrastove skorje). Izpiranja nožnice pa ne priporočamo. Nekatera vnetja v nožnici sicer včasih zdravimo z izpiranjem, toda za to uporabljamo posebna zdravila, ki jih daje le zdravnik.

Spolne bolezni in iztok

Posebno mesto med vnetji zavzemajo spolne bolezni. Te se prenašajo praktično le pri spolnem občevanju z okuženo osebo. Le izjemoma zbolijo otroci, in to le takrat, če spijo z okuženo osebo. Običajni spolni bolezni sta gonoreja (triper, kapavica) in lues (sifilis ali trdi čankar).

(Nadaljevanje)

Amaterizem boljše vrste

Predzadnja sobota in nedeljo se je ribniška Svoboda po dolgem času spet predstavila kulturnih užitkov željnim občanom Ribnice in okoljskih krajev s sodobno »družinsko« komedijo Marjana Marinca »Poročil se bom s svojo ženo«.

Kakor rečeno, komedija je sodobna in skuša z malce humorističnega pretiravanja karikirati današnje družinske razmere v nenehno delo vpreženega sodobnega človeka. Gledalcu se zdi, da mu je s skoro malce poroga postavil avtor pred obraz ogledalo, rekoč:

— Na, pa se pogledaj, kakšen si, pogledj sebe in svoje ideale, ki se kaj radi sprevržejo v — burko...

Ce upoštevamo vse to ni čudno, da se je vodstvo Svobode odločilo prav za to delo, kajti za komičnimi prizori, za smehom, ki je včasih tudi malce grenak, tiči vse kaj več kot burka; mogoče opomin premnogim mladim zakoncem, polnim idealov, naj svojim idealom ne nasedajo in naj jemljejo življenje takšno, kakršno je, z druge strani pa nauk, da je treba življenjska nesoglasja, majhna in velika, reševati predvsem z razumom, dobro voljo, razumevanjem in ljubeznijo.

Uprizoritve, ki smo jo gledali v soboto in nedeljo, ne gre soditi prestrogo, iz preprostega razloga, ker nihče

na odru ni poklicni igralec, pač pa vsi skupaj sodijo v tisto vrsto ljudi, ki so še vedno prepričani, da je poleg standarda človeku potrebna tudi kultura. Pred predstavo se je režiserka Milena Borovčeva sicer opravičila, da domači igralci šele po dolgem času spet dvigajo odrsko zaveso, češ da je Ribnica majhna, ljudi, ki bi jih veselilo nastopanje, pa zelo malo. Po predstavi opravičilo resnično ne bi bilo več potrebno, saj so, posebno nekateri igralci, dokazali, da je treba njihove oranje kulturne ledine označevati z amaterizmom boljše vrste.

V času, ko se sprašujemo, če je amaterizem v kulturi sploh še potreben, pravzaprav mogoč, spoznavamo, da je še vedno dovolj ljudi, ki so pripravljeni svoj skop omerjen prosti čas žrtvovati boginji Taliji, odréči se svojim užitkom v korist skupnosti — iz samega veselja do brezplačnega nastopanja na odru. In takoj pribijmo: amaterizem v kulturi nam je potreben, prepotrben kot protitež nenehnemu pehanju za materialnimi dobrinami, za zasužki, za standardom. Pri tem pa pozabljamo, da je do-

bršen del standarda pravzaprav kultura in da nam, gledano s te strani, do zadovoljivega standarda še marsikaj manjka.

S svojo »ženitvijo« je ribniška Svoboda gledalce prijetno presenetila, pri čemer gre nedvomno zasluga celotnemu ansamblu in spretni in domiselni režiji M. Borovčeve. Da je res tako, so pri obeh predstavah dokazali gledalci z več kot zadovoljive udeležbo. Dokazali pa so tudi, kako je Ribnica potrebna podobnih prireditev, za katere ni nujno, da so plod prizadevanj priznanih umetniških hiš...

»Gimnazijka« — prepričljiv prerez življenja

V zbirki Levstikov hram je pri Mladinski knjigi izšlo pred kratkim novo delo slovenskega pisatelja Ingoliča, roman »Gimnazijka«. Z izdajo tega dela je Mladinska knjiga, z njo pa vsa slovenska kulturna javnost počastila pisateljevo šestdesetletnico. Zgodba »Gimnazijka« je sodobna, vsakdnja in resnična, tako da dá prepričljiv prerez našega današnjega življenja. Napisal jo je lahko samo pisatelj, ki je kot profesor in pedagog dolga leta živel med mladino.

Mara Glonar: Naš otrok (II) bo postal šolar

Slaboten, nerazvit otrok mora v šolsko delo vlagati več napora, kot mu dopušča njegove moči. Taki napori pa ga vse bolj izčrpavajo. Ob morebitnih neuspehih, katerih pa ni sam kriv, je razočaran. Zato otroku v predšolski dobi pomagamo do temeljnih telesnih spretnosti in sposobnosti. Naučimo ga osnovnih gibalnih navad, to je hoje, teka, nošenja raznih stvari, plezanja in plazenja itd. V pretirani skrbi za otroka nekateri starši neprestano držijo malčka za roke. Kako naporno je to zanj, lahko hitro ugotovite: le pojdite na sprehod in držite ves čas roki visoko nad glavo! Boste vzdržali? Ne? Vaš otrok pa bi to moral! Pri vsem tem pa postaja nesamojosten, neroden in ni sproščen.

Vsakodnevno sproščeno gibanje na svežem zraku, tudi ob slabem vremenu, zagotavlja normalen telesni razvoj. Otroku postaja spreten, ves njegov organizem se skladno razvija, se utrjuje in pripravlja na zahtevnejše telesno in duševno delo v šoli. Kako naporno je za prvošolčke šolsko delo, nam dokazuje to, da večina teh učencev shujša, postaja bolj dovzetna za razne bolezni in tudi preboli v tem razredu večino nalezljivih otroških bolezni.

Prav bi bilo, da bi bili otroci še pred vstopom v šolo zdravniško pregledani.

IGRA JE ZA RAZVOJ OTROKA POTREBNA

Otrokova igra ni brez ciljno zapravljanje časa, ampak pomembno opravilo, ki ga jemlje prav tako resno kot odrasli svoje delo. V izjavi nekoga pedagoga je mnogo resnice: »Kakor se bo otrok v predšolskem obdobju igral tako se bo v šolskem obdobju učil in tako bo kot odrasel človek delal.« Igra je torej za otrokov razvoj potrebna. Z igro raste v veliko neznanje življenje, ga z njo raziskuje in nabira izkušnje, se v njej izraža in giblje. Majhen otrok dojema svet zelo osebno in ga podoživlja v svoji igri. Vse, kar se nauči in izve, hoče uprizoriti. V igri se spet umiri, če so njegov čustveni svet vznemirili zunanji dogodki.

Igra pomaga otroku, da se telesno in umsko pravilno razvija, več mu ustvarjalne sposobnosti in samostojnosti, vzgaja v njem ljubezen do dela za red in

disciplino. Otroku dopuščamo, da bo v igri spoznaval vedno širši krog ljudi: v začetku dom, kasneje sovrstnike. Igra s sovrstniki je za normalen razvoj otroka nujno potrebna, ker vzgaja v njem smisel za kolektiv, tovarištvo, skromnost, odločnost, resnicoljubnost.

Naša dolžnost je torej, da otroka pri igri ne oviramo, ampak mu pomagamo in ga podpiramo.

ALI JE DELO TUDI MAJHNEMU OTROKU POTREBNO?

V življenju ljudje ne zanjejo uspehov po naključju; uspeh zahteva trdo in vztrajno delo. Tudi uspeh v šoli je odvisen od otrokove privajenosti na delo, od njegove vztrajnosti in natančnosti. Prepogosto opažamo v šoli, da otroci nimajo privzgojenih delovnih navad, da pri svojem delu niso dovolj vestni in vztrajni. Zelo hitro jih uspeh zadovolji, neuspeh pa potre. V trenutku ko bi si morali prizadevati, da bi še bolj napredovali, da bi morebiten neuspeh popravili, obstanejo. Le redki starši, ki sicer spremljajo otrokov razvoj, se veselijo njegovih uspehov, mu pomagajo premagovati težave, so pri svoji vzgoji in kontroli otrokovega dela tudi dosledni. Nedoslednost staršev na tem področju pa je vidna v šolskih redovalnicah, v katerih nimajo ocene: po roditeljskih sestankih in govornih urah se dvigajo, pa spet padajo, ko otroci začutijo, da kontrola staršev popušča.

KAKO OTROKA NAVAJATI NA DELO IN PREGANOVANJE NAPORO

V predšolski dobi je sicer za otroka igra na prvem mestu, vendar se ji mora kmalu pridružiti tudi delo. Najprej bomo otroka naučili, da bo znal opraviti delo na samem sebi: da se bo znal sam obleči in sleči, obuti in sezuti, umiti si roke in obraz, sam jesti. Navadili ga bomo, da bo imel za igranje določen prostor, kamor jih bo po končani igri sam pospravil.

Zelo zgodaj poskušajo otroci pri delu doma posnemati starše, ponujajo svojo pomoč, ki pa jo starši zavračajo, ker je otrok majhen, delo opravi počasi in slabo. Praktičnega učinka delo majhnega otroka res nima, ima pa velik vzgojni pomen.

Lepota in zver

V petek 24. februarja, še pred daljšim presledku novomeškimi gledališkimi obiskovalcem znova predstavil Oder mladih, ki deluje pod okriljem Zavoda za kulturno dejavnost. Tokrat so v režiji Alenke Vrabc — Boletove zaigrali Grayevo pravljico igrice Lepota in zver, zgodbo o živalskem ženinu, ki jo pozna tudi naše ljudsko pesništvo.

Morda bi bilo ob tej priložnosti umestno spregovoriti besedo ali dve o konceptu amaterskega gledališkega udejstvovanja, ki mu posredovanje umetnin v bližnjih gledališčih (Ljubljana) ter spremljanje gledališkega dogajanja s pomočjo televizije daje nov razpon: trga mu masko čitalništva in diletantstva in ga s kultivirano besedo, režijo in sceno dviga v svet prave, resnične umetnosti. Nova vsebina amaterskih ansamblov se torej odraža v vse večji kvaliteti nastopov, vendar pa zapis, ki je pred nami, nima namena, da bi se spuščal v globljo vsebino amaterskega gledališkega nastopanja: hoče le sporočiti o delu mlade skupine, ki je dala kulturnemu življenju v našem mestu novo obeležje.

Lirično mladinsko igro v dvanajstih prizorih so posredovali: Ante Kotar kot čarovnik Hokuspokus, Lavra Černelčeva kot Miki, Janez Legan kot princ ter Rudi Skof (Klement, trgovč), Barbara Potokarjeva (Džesamina), Marija Tisovčeva (Džonkilina) in Mira Gortnarjeva (Džejna-Lepota). Igra, ki bo brez dvoma razveseljevala mladino (ta bo v njej iskala verjetno zgolj zgodbo) posreduje starejšemu gledalcu globoko vsebino o življenju. Vendar je bil kdaj pa kdaj smisel zabrisan, saj je bilo zaradi slabe izgovorjave težko slediti posameznim prizorom, ki bi sicer z liričnostjo, pa tudi duhovitostjo zelo močno učinkovali.

Prav gotovo bodo morali mladi igralci posvetiti večjo pozornost govornim vajah, da se bodo lahko z njihovo pomočjo dokopali do teksta, igre in globlje podajanja dela.

Zvedeli smo, da bo Oder mladih z Lepoto in zverjo gostoval po novomeški občini. Njihovega obiska bo veselila zlasti šolska mladina.

PETER BREŠČAK

Mira Gortnar je bila Lepota, Lavra Černelč pa nagajivi zmajček ali kuščarček; na sliki ju vidite v grajski sobani, kjer je živel Zver. Lepota je premagala z ljubrotom in ljubeznijo ter ji vrnila življenje.

(Foto: M. Moškon)

Slamnati večeri

V zbirki POTA MLADIH je pri Mladinski knjigi izšel nedavno knjižni prvenec Barbare Brečelj, zbirka 600 s skupnim naslovom »Slamnati večeri«. Pisateljičin svet je svet mnogih mladih ljudi v današnjem času, pisateljsko pa sveže in prepričljivo obdelan, tako da novsiljeno izveni spoznanje: samo v resnično doživljaju je tragika in je radost. Knjigo bo mladina zaradi svojevrstne topline nedvomno rada še in še prebirala.

Sodobno slovensko slovstvo

23. februarja je bilo v čitalnici Studijske knjižnice Mirana Jarca predavanje akademika dr. Antona Slodnjaka »Sodobno slovensko slovstvo«. V dve uri trajajočem pregledu slovenskega slovstva je dr. Slodnjak nanizal vrsto zanimivih ugotovitev ter formulacij. Predavanja znanega slovenskega znanstvenika ter pisatelja se je udeležilo večje število dijakov ter ljudi, ki se zanimajo za kulturna vprašanja.

Predavanje je priredila družina Slavističnega društva v Novem mestu.

NA OBISKU PRI ANKI SALMIČEVI V LESKOVCU

„Med gabri je zašumela melodija“

Samo pet razredov osnovne šole je napravila, pa vendar jo je zamikalo pesniško ustvarjanje — Imela je vedno odprte oči in odprto srce in iz življenjske šole je črpala znanje in navdih za prelivanje občutij v verzere

Pesnica Krškega polja Anka Salmič ima prijeten nov dom pri sinu v Leskovcu. Vajena je novinarskih obiskov in rada pokramlja o sebi in svojih ustvarjalnih trenutkih. Čez da: se ne utegne veliko ukvarjati s poezijo; družina šteje šest članov, snaha in sin sta zaposlena. Dopoldne je za kuharico in varuhinjo najmlajše, poldrugo leto sta-

re vnučke in tare jo kup gospodinjstkih skrbi. »Zvedela sem, da imate v tisku pesniško zbirko iz taborišča, bo kmalu izšla?« sem jo nagovorila. »Ta mesec bi morala biti natiskljena. Dala sem ji naslov: 'Pesmi iz črnih dni pregnanstva'. Razposlala jo bom nekaterim šolam in prodala jo bodo tudi na brestaniškem gradu.«

»Kako obsežna je vaša pesniška žetev?« »Okrog 400 pesmi imam napisanih. Izdati nameravam še eno zbirko. 130 pesmi pripravljam zanj.« »Kdaj ste začeli prelivati svoja občutja v verzere?« »Zelo zgodaj. Ze kot otrok sem pela melodije po lastnih tekstih, prve pesmi pa sem napisala z 18. letom. Mislim, da so najboljše tiste, ki sem

Anka Salmič, pesnica samoukinja iz Leskovca

jih ustvarjala v najbolj nesrečnih obdobjih življenja. Moja največja želja po šolanju se ni izpolnila in tako sem črpala vse znanje iz šole življenja. Vedno imam odprte oči in odprto srce. Veliko sem tudi brala in oče mi je včasih rekel kar Simon Gregorčič.«

»Kdaj ste sredi vsakdanjega garanja našli urico za pesniško delo?«

»Največkrat ustvarjam rime zvečer, ko vsi že spijo, ali tedaj, kadar grem v hosto. Vedno imam s seboj beležnico. Kadar sem v naravi, se mi zdi, da vsaka bilka poje. Za marsikatero pesem se mi utrne tudi melodija, kot bi zašumela med gabri. Ponočim jo, in ker ne znam not, mi jo zapišejo drugi.«

»Ali pišete pesmi tudi za otroke?«

»Bolj poredko, objavljala sem jih v listih za najmlajše. Otroškim pesmim se nameravam odslej bolj posvetiti. Vnuke imam in se z lahkoto vživljam v doživljaju malčkov. Ko bi imela več časa, bi uresničila še marsikateri načrt, a kaj, ko je dan vedno prekratek in ko prinaša toliko vsakdanjih opravil in skrbi.«

Pomenek s pesnico samoukinjo je bil zares prijeten. Prebrali sva nekaj pesmi, v katerih izpoveduje svoja doživljaja, opeva kmečko življenje, nesrečne dneve v sovražnem taborišču med vojno in osebno bolečino. Pesem ji je pomagala, da se ni uklonila tegobam življenja.

J. TEPPEY

Za razvedrilo ni bilo časa

Življenje jo je teplo, pa je težave že skoraj prebrodila — Po smrti moža je sama skrbelo za otroka in hkrati delala v tovarni

Pred dnevom žena smo obiskali ROZIKO SAFAR, ki je že 13 let tkalka v kočevski Tekstilani. Ko je odgovarjala na naša vprašanja, nam je povedala:

»V Tekstilani sem bila zaposlena že 1946 do 1948, ko je izgubil mož zaradi nesrečnega slučaja življenja. Poročena sem bila komaj 18 mesecev, od katerih sem preživela v pravem zakonu komaj 6, ker je bil mož medtem še eno leto pri vojakih. Med vojno sem bila tudi v internaciji. Življenje me je torej kar naprej teplo.

Doma sem ostala zato, da sem skrbelo za leto in pol staro hčerko, malo kasneje pa še za drugo, ki se je rodila 4 mesece po moški smrti.

Ko sta bila otroka stara 7 in 9 let, sem se zaposlila v Tekstilani. Trdo sem delala v službi in doma. Medtem ko sem delala v tovarni, sta bila otroka največkrat sama doma v

Dolgi vasi. Včasih sta ju varovala tudi sosed ali moj brat. Iz Dolge vasi je bilo namreč predaleč do

Kočevja, da bi vodila otroka v vrtec.

Imela pa sem srečo, da sta bili hčerki pridni. Ne samo da mi nista dosti nagajali, ampak sta mi po svojih močeh celo pomagali. Seveda sta mi lahko prinesli le drva in včasih malo pometli.

Za razvedrilo in zabavo doslej nisem imela časa. Lani pa sem bila za vse nazaj poplačana, ko sem lahko obiskala sestro v Kanadi.

V podjetju sem delala tudi v samoupravnih organih: delavskem svetu in upravnem odboru. Zdaj pa sem le še blagajničarka Rdečega križa v Dolgi vasi.

Z delom, stroji v tovarni in osebnim dohodkom sem zadovoljna. Prav mi pride tudi krajši delovni čas ob sobotah oziroma proste sobote v letni sezoni. V podjetju je primerno poskrbljeno tudi za tople malice. Vesela sem še, da je starejša hčerka že pri kruhu in da bo kmalu tudi mlajša, ki se uči za frizerko.

Spet popoldansko varstvo otrok?

Kaj bo s socialno ogroženimi otroki? Oskrbnine odvisne od osebnih dohodkov? Novi predsednik sveta KS je Andrej Klun

V kočevsko otroško varstveno ustanovo »Kekec« so lani sprejeli okoli 10 socialno ogroženih otrok, za katere je plačevala oskrbnina občina v celoti ali vsaj delno. Vse pa kaže, da bo občini letos primanjkovalo denarja in je vprašanje, kaj bo s temi otroki. Vendar bi bilo boljše in ceneje najti že zdaj denar za te otroke, kot pa kasneje, ko bi morda postali otroci prestopniki, plačevati oskrbnino v vzgojnih domovih.

Vzgojno-varstveni zavod Kočevje bo spet skušal uvesti popoldansko varstvo otrok, kar bi prišlo prav posebno materam, ki so zaposlene popoldne. Lani spomladi so popoldansko varstvo že uvedli, a so ga kasneje ukinili, ker je bilo zanj premahno zanimanje.

Po enem izmed predlo-

gov naj bi bila v bodoče odvisna višina oskrbnine za otroke v vzgojno varstvenem zavodu od višine osebnih dohodkov staršev. Zdaj plačujejo vsi starši enako oskrbnino. Novi predlog proučujejo.

O vseh teh in drugih

problemih vzgojnovarstvenega zavoda je razpravljala na zadnji seji svet krajevne skupnosti Kočevje—mesto, ki je soustanoviteljica tega zavoda. Na seji so izvolili za novega predsednika sveta Andreja Kluna.

Kočevski tovornjaki potujejo v 18 držav

Delavski svet podjetja Avto v Kočevju je pretekli teden na seji razpravljalo o poslovanju v minulim letu in o uresničevanju proizvodnih in storitvenih nalog v letošnjem letu.

Podatki o poslovanju v minulim letu kažejo, da se je v primerjavi z letom 1965 realizacija povečala za 29,93 odstotka, cene za prevoze pa so se povečale za 11,61 odstotka. Produktivnost se je dvignila za več kot 18 odstotkov; število prevoženih kilometrov je naraslo za več kot osem milijonov. Lani jim je uspelo znižati število prazno prevoženih kilometrov. Kljub temu pa so zaradi čakanja na tovore, razkladanja, okvar vozil in drugih zastojev izgubili nad štiri milijone N din. Samoupravni organi in vod-

stvo podjetja se zavedajo, da vseh zastojev ne bo mogoče odpraviti, vendar pa bi si moral ves kolektiv prizadevati, da bi izgube zmanjšali, kolikor se le da.

Tovornjaki kočevskega Avta so lani vozili kar v 18 držav in ustvarili dohodek v vrednosti 8.816.918 N din, kar je približno za tretjino več kot v letu 1965. Največ storitev so opravili v Avstriji, Zvezni republiki Nemčiji, Italiji, Franciji in Svici. Na mednarodnem tržšču najto največ težav zaradi plačevanja visokih taks in močne konkurence.

Razprava o letošnjih nalogah podjetja je pokazala, da bo moral sleherni član kolektiva sodelovati pri uresničevanju sprejetih nalog. v

Zmanjšanje občinski proračun

Prve razprave pri izdelavi letošnjega proračuna kočevske občine so pokazale, da bo primanjkovalo sredstev. Na podlagi predlogov uporabnikov proračunskih sredstev so upravni organi izdelali predlog za osnutek proračuna: dohodkov in izdatkov naj bi bilo 8.167.652 N din, kar je več kot 12 odstotkov manj kot lani. Zaradi izredne aktualnosti tega vprašanja bodo o tem razpravljali tudi na bližnjih zborih volivcev, na svetih občinske skupščine in v raznih organizacijah.

Cene v Kočevju

Pretekli ponedeljek so veljale v kočevski trgovini s sadjem in zelenjavo naslednje maloprodajne cene: krompir 0,80 N din kg, jajca 0,57 do 0,64 N din kos, pomaranče 4,70 do 4,90 N din kg, banane 5,40 N din kg, limone 4,50 N din kg, jabolka 4,33 do 4,44 N din kg, sveže zelje 1,96 N din kg, kislo zelje 1,54 N din kg, kislja repa 1,42 N din kg, zelena solata 4,48 (iz Splita) do 5,70 (iz Italije) N din kg, čebula 2,20 do 2,48 N din kg, morske ribe 6,75 N din kg in fižol v zrnju 3,95 do 4,90 N din kg.

PRED DNEVOM ŽENA V KOČEVSKI OBČINI

Praznik bodo proslavile po kolektivih

Dan žena 8. marec bodo letos v kočevski občini žene proslavile v delovnih kolektivih. Ponekod bodo slavile svoj praznik 8. marca, ponekod pa v petek ali soboto, ker bodo imele takrat več časa, razen tega ga bodo lahko proslavile, kjer delajo v več izmenah, vse hkrati. Kakor je v večini kolektivov že več let v navadi, bodo tudi letos glavne točke proslave: nagovor, kulturni del slavlja in zabava.

V kulturnem delu program bodo nastopili člani in članice kolektivov, ponekod pa tudi učenci osemletke in glasbene šole.

V nekaterih delovnih kolektivih bodo skromno obdarili najstarejše žene ali tovarišice, ki so najdalj v njihovi delovni organizaciji. Za poslenim ženam bodo prišli čestitati tudi solarji.

V nekaterih kolektivih bodo žene tudi pogostili, v ve-

čini večjih delovnih organizacij pa bodo za slavljenke organizirali zabavo s plesom.

roko na srce...!

... Če se v vašem kraju zgodi kaj zanimivega, poroča o tem najbolje -

DOLENJSKI LIST

Prodajalna TRIKON v Kočevju

prodaja

svoje izdelke:

PLETENINE za moške, ženske in otroke
POSTELJNO PERILO v priznanih kvalitetah, v več barvah in izvedbah.

Vse te artikule prodaja TRIKON po lastnih cenah, ki so občutno nižje kot sicer v prodaji na drobno. Razen tega je začel TRIKON letos izdelovati:

MOŠKE IN ŽENSKO OBLEKE,
PLASCE,
LOVSKE IN GOZDARSKE UNIFORME

Vsa ta oblačila izdeluje TRIKON po meri, po želji naročnikov, po zmernih cenah in v kratkem času.

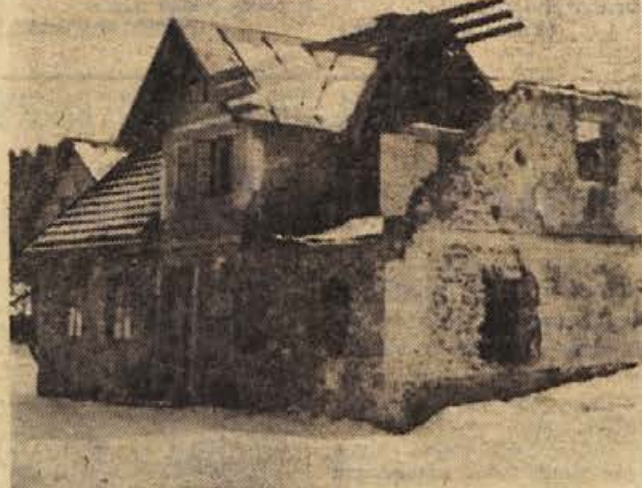
DROBNE IZ KOČEVJA

• ZNIZANE CENE v prodajalni obutve Borovo so potrošniki hitro izkoristili in so pokupili vso zalogo. V trgovini Sadržje-zelenjava so znižali cene več vrstam konzerviranega sadja, kar pri potrošnikih ni naletelo na gluha ušesa.

• V ZIMSKEM ČASU je teže opaziti, da nekateri kljub prepovedi gojijo kokoši celo v središču mesta. Zdaj pa, ko je sonce ogrelo tla, se kokoši mirno pasejo po parkih, ulicah in sprehajališčih. Če nekateri ljudje ne upoštevajo občinskega odloka, naj se vsaj drže starega pravila, da ko-

koš na sosedovem vrtu nima kaj iskati. Nesmiselno je trošiti denar za urejanje parkov in nasadov, če jih kokoši razkopljejo.

• V PONEDELJEK ZJUTRAJ je na jelske ob Rinih priletela prva jata skorceev. To so navadni skorci, ki živijo po vsej Evropi, zahodni Rusiji in centralni Aziji. Pri nas se držijo v nižinah in po predelih do 1300 metrov nadmorske višine. Če vemo, da se hranijo z živalsko hrano — s črvi, žuželkami, ličinkami — in rastlinskimi plodovi, so za to dobo prav gotovo precej zgodnji

Takih ruševin in popolnoma dotrajanih zgradb je dovolj od Podpreske do Kolpe. Nekateri vasi ali hiše so požgali že leta 1942 Italijani, nekatere zgradbe pa se rušijo same, ker jih nihče ne vzdržuje. Njihovi lastniki so običajno v inozemstvu in se za svojo last nič več ne zmenijo. Prav bi bilo, da bi vsaj občinska skupščina nekaj ukrenila, da bi ruševine izginile in bi naše vasi dobile še lepšo podobo. — Na sliki: na pol podrta hiša v Srednji vasi pri Dragi. (Foto: Primo)

Le 7 svetov pri Obs?

Komisija za spremembo statuta kočevske občine, ki je bila izvoljena na januarski seji, je razpravljala o osnutku odloka o spremembah in dopolnitvah statuta občine Kočevje. Po novem naj bi imela občinska skupščina namesto sedanjih trinajst le sedem svetov: svet za splošne in notranje zadeve, za družbeni plan in finance, za gospodarstvo, urbanizem, gradbene in komunalne zadeve, za izobraževanje, kulturo in telesno vzgojo, za zdravstvo

in socialno varstvo ter za narodno obrambo.

Razen drugih sprememb je komisija predlagala, da bi namesto štirih oddelkov občinske skupščine obstajali le temeljni upravni organi: oddelek za družbene službe in notranje zadeve, oddelek za gospodarstvo in finance ter odsek za narodno obrambo. Spremembe naj bi povzročile konkretnije in kompleksno obravnavanje problematike in zmanjšanje sredstev za državno upravo.

Takoj za Reko!

Beograjska Borba je 15. februarja pisala o življenjskih stroških po večjih mestih v Jugoslaviji, kar me je pripeljalo na misel, da bi podobno tabelo naredil tudi za Kočevje.

V Borbi so vzete za osnovo januarske cene za 1 kg krompirja, čebule, pomaranč, jabolka in svinjske masti ter za 0,25 kg masla in enega jajca. Seštevek za Kočevje priča, da so vsa večja mesta razen Reke cenejša od mesta ob Rinih: 2363 starih dinarjev. Borba je za druga mesta navedla sledeče številke: Skopje 1884, Sarajevo 1837, Titograd 2002, Beograd 2054, Zagreb 2131, Split 2136, Ljubljana 2301 in Reka 2380 starih dinarjev.

Kočevje je torej med najdražjimi, in da je ironija še večja: Kočevje je center enega največjih kmetijsko-gozdarskih posestev v Sloveniji! Verjetno bi mu bilo treba ime spremeniti, ker od zgoraj navedenih živil prideluje le rnaslo in slanino. A. A.

Referendum po vseh šolskih okoliših

S skupnimi močmi pomagati še naprej graditi šole v občini — V občinski upravi bo manj zaposlenih — V Sodražici bodo še proučili prispevek za uporabo mestnega zemljišča in njegovo porabo

Dosedanji zbori volivcev v ribniški občini so pokazali, da občani podpirajo predlog občinske skupščine, po katerem naj bi se letos izvedli referendum za uvedbo samoopravnih skladov za gradnjo šol do leta 1970. Predlagali so, naj bi referendum izvedli po šolskih okoliših. Strinjali so se tudi s predlogom občinske skupščine, naj tudi druga območja pomagajo graditi šole v Loškem potoku in dokončati šolo v Sodražici. Doslej so namreč zaposleni s teh območij prispevali za gradnjo

nove šole v Ribnici. Volivci so kritično ocenili tudi predlagane stopnje letošnjih prispevkov in davkov. Stopnje so za poplavna območja enake kot lani, čeprav bodo letos v kmetijstvu privedoma višji dohodki. Na nekaterih zborih so kritizirali, da je na občini preveč uslužbencev. Vendar pa je že pred ugotovitvijo volivcev svet delovne skupnosti upravnih organov občinske skupščine storil nekatere ukrepe, na podlagi katerih bodo število zaposlenih zni-

žali. S tem ukrepom bodo uskladili število občinskih uslužbencev s številom prebivalcev. Razmerje bo podobno, kot je v drugih občinah, predvsem tistih, kjer pride najmanj občinskih uslužbencev na določeno število prebivalcev.

Na zboru volivcev v Sodražici pa so se volivci med ostalim odločili, da bodo še proučili, kako visok naj bi bil prispevek za uporabo mestnega zemljišča v njihovem naselju in kako naj bi s tem prispevkom zbrani denar porabili.

Podrobneje bomo zbere volivcev v ribniški občini ocenili v eni prihodnjih števil našega lista.

Nova komisija za plan

Občinska skupščina Ribnica je na zadnji seji imenovala komisijo za sestavo plana razvoja občine do leta 1970. V komisijo so bili imenovani Franc Ile, Bogo Abrahamsberg, Mirko Anzeljc, Evgen Ivanc, Jože Benčina, Draga Benčina, Kristina Zibert in Franc Lapajne.

Komisija za lovstvo

V komisijo za lovstvo je občinska skupščina Ribnica imenovala: inž. Franca Malnarja, Janeza Andoljška, Adolfa Ivanca, Stanka Rusa, Staneta Oberstarja, Janeza Piekca in Matija Zobca. Komisija bo obravnavala zadeve s področja lovstva (škoda po divjadi, odstrel itd.) in ribištva.

Kam z nezaposlenimi?

Besede brezposelnost se izogibamo in raje pravimo, da imamo začasno nezaposlene, kar pa stvari prav nič ne spremeni. Lani v ribniški občini število nezaposlenih ni bilo vredno omembe, letos pa so te stvari dosti slabše. V podružnici za zaposlovanje imajo trenutno vpisanih 60 ljudi, ki iščejo delo. Med njimi je 40 nekvalificiranih delavcev, 6 kvalificiranih, 3 z nižjo, 8 s srednjo in trije z visoko in višjo izobrazbo. Večinoma so to mlajši ljudje obeh spolov.

ca bo predvidoma zaposlil tudi ribniški obrat ljubljanske Ziznice. Zaskrbljujoče je, da druga podjetja niso prijavila potreb po novih delavcih, saj število nezaposlenih stalno narašča, povečalo pa se bo predvsem ob koncu šolskega leta. 50 ljudi, ki je do sedaj delalo v Nemčiji, je tam izgubilo delo in že prišlo domov. Pričakujejo, da bo spomladi takih občanov še najmanj toliko.

Nujno bo treba razvijati tudi terciarne dejavnosti, kjer bi ljudje še lahko dobili za poslitev. Vajenskih mest bo letos na voljo 25. Od tega bo industrija potrebovala 17 vajencev, Stanovanjsko komunalno podjetje bo vzelo v uk štiri za zidarsko stroko, v trgovini bodo vzeli dva, v gostinstvu enega, KZ pa bo vzela v uk enega mesarskega vajenca.

Priprave za gradnjo vodovoda

24. februarja je bil v dvorani kulturnega doma v Grčaricah sestanek vaščanov, na katerem so govorili predvsem o pripravah za gradnjo vodovoda. KGP Kočevje je zanj že prispevalo 8 milijonov starih dinarjev, pomoč pa bo treba poiskati tudi drugod. Ob tej priložnosti je 92 odstotkov vaščanov podpisalo posebno obvezo, da bodo prostovoljno izkopal jarek za glavni vod, s čimer bodo zmanjšali stroške gradnje. Izvolili so tudi 12-članski režijski odbor, ki bo skrbel za organizacijo in potek dela.

Jamarsko predavanje

Profesor dr. Franc Habe, član Inštituta za raziskovanje krasta SAZU, je pred kratkim predaval ribniškim jamarjem o zanimivostih avstrijskega krasta, o Modrinjakovem pohodu v Planinsko jamo in otvoritvi 3000. jame v Sloveniji (Pološka jama v Zatolminu).

Velike Poljane v letu turizma

Na prvi letošnji seji turističnega društva Velike Poljane so odborniki našli precej nalog, ki jih bo treba uresničiti v letu mednarodnega turizma 1967. Povečali bodo število članov, poživili delo foto sekcije, ustanovili bodo jamarsko sekcijo, v tednu mednarodnega turizma pa bodo pripravili foto razstavo. Razstavljene fotografije bodo prikazale lepote velikopoljanske okolice in delo društva v zadnjem desetletju.

Sklenili so sodelovati v turističnem prospektu za širše področje. Seveda tudi tokrat niso mogli kar tako mimo Grmade. Dom na Grmadi bodo povečali, cesto od Velikih Poljan do Vrha bodo skušali popraviti in urediti dostop do doma na Grmadi v zadovoljstvo turistov in lastnikov zemljišč. Pogovarjali so se tudi o gostišču, ki bi ga kazalo

urediti v Domu pušjske mladine v Ortneku. Ker ni na voljo denarja, so ugotovili, da kaže to zadevo odložiti. V. P.

Gradili bomo avtobusne čakalnice

V Ortneku in Podpoljanah moramo nezavarovani čakati avtobus ali mlekarja, zato že dolgo govorimo o tem, da bi bili dve avtobusni čakalnici nujno potrebni. Pomagati pa si moramo sami in složno začeti akcijo za gradnjo čakalnic, ki bo vsem v korist.

Krajevna skupnost nima dovolj sredstev za gradnjo, zato naj bi pri tem pomagali vsi občani, eni z delom, drugi z vožnjami ali denarjem, mladina pa bo v delovni brigadi pod vodstvom šole prispevala svoj delež. Radi bi videli, da nas jesen ne bi presenetila brez strehe!

V kratkem bodo šolarji hodili po domovih, zato prosimo, da občani na vaštvo vpišete, kako ste pripravljene pomagati pri gradnji. Upamo, da nihče ne bo odklonil sodelovanja, saj gre za skupno stvar, hkrati pa bosta novi čakalnici prispevek naših občanov v letošnjem mednarodnem turističnem letu.

Tudi Grmada nad Ortnekom

23. februarja smo v »Turistični oddaji« ljubljanskega radia slišali pogovor Ernesta Petrina z upravnikom doma na Travnji gori. Pogovor dopolnjujem s tem, da v zahodni Dolenjski ni le Travnja gora, marveč je tam tudi lepa in priljubljena GRMADA nad Ortnekom. Čeprav zdaj še ne more dati vsem toliko kot Travnja gora, jo v marsičem prekaša. Toliko resnici na ljubo!

VLADIMIR PREZELJ, tajnik TD GRMADA

Kljub vsem težavam in kritikam je Sodražnica le dobila lep nov objekt — stanovanjsko poslovno stavbo. (Foto: Primc)

Poslovna zgradba vseljena

Nekatere pripombe in odgovor nanje — Tudi trgovina se bo kmalu vselila

V novo stanovanjsko poslovno stavbo v Sodražici so se že vselili: krajevni in matični urad, pošta, frizerski salon in stanovalci, medtem ko se prodajalna trgovskega podjetja »Jelka« iz Ribnice še ni. V stavbi so 4 dvosobna stanovanja, dve trosobni stanovanji in dve garsonjeri.

Oprema za trgovino je že naročena in bo veljala 1,5 milijona S din. Trgovina bo odprta takoj, ko bo montirana oprema. V njej bodo prodajali čevlje, konfekcijo in plastične mase. Nekateri posamezniki novo zgradbo že kritizirajo, češ da je draga (in so zato draga tudi stanovanja v njej), da so stanova-

nja slabo zatesnjena in da zato nekaterim nosi v kuhinjo in v sobe celo sneg ter da ni urejena okolica.

Ko smo se o pripombah pogovorili z direktorjem »Gradbenika«, nam je povedal, da so res med gradnjo nastale nekatere podražitve, ker se je gradnja vlekla (ne po njihovi krivdi) od leta 1963. Vendar pa so vsa dela pravilno obravnavana in kvalitetno opravljena, kar je potrdila tudi posebna strokovna komisija, ki je stavbo pregledala. Za ureditev okolice pa denar ni bil zagotovljen, zato tudi ni urejena.

ZAPOTOK: tudi kmetovalci so pripravljene sodelovati

Na nedavnem zboru volivcev iz območja krajevne skupnosti Sušje, ki je bil v Zapotoku, so volivci z zanimanjem prisluhnili besedam odbornika Antona Govžeta. Posebno živahno je bilo, ko so se pogovarjali o spremembi odloka o krajevni samoprispevku za gradnjo šol. Po zaslugi odbornika, ki je znal ljudem dobro pojasniti, kako je z gradnjo šolskih poslopij, so bili za to, da bi tudi oni prispevali za šole, najraje z lesom. Tudi predlog odloka o spremembi prispevkov in davkov je zbudil živahen razgovor. Vaščani

Pred setvijo smo, kaj bo z divjačino?

Blížajo se spomladanski dnevi in čas oranja, zato se ljudje sprašujejo, ali se izplača saditi krompir in sejati druga semena, ko ne vedo, kako bo s prideikom. Divjačina se je že tako privadila na obisk njiv, da jih ne odžene niti veliko število psov, ki jih ljudje nastavljaajo ob njivah.

ZATAKNILO SE JE PRI VOLITVAH

Svoje poslance moramo poznati

Pretekli teden so v Ortneku zborovali volivci krajevne skupnosti Velike Poljane. Po poročilu odbornika Skujca se je med občani razvila živahna razprava, v kateri so pokazali na vrsto problemov in napak.

Volivcem ni prav, da hoče občinska skupščina obdavčiti strojno obdelavo, tudi izdelovanje gajb, za kar morajo plačati davek že zadrugi. Ni jim po volji delo občinske komunale, saj zanemarjajo stranske (občinske) ceste, pa tudi pluzenje je bilo slabo organizirano. Čudijo se, da morajo za en sam zelen žig na posekan les plačati 3000 S din in še vrsta drugih problemov jih žuli. Krajevni odbornik jim je razložil, kaj je vodilo komisijo pri razdelitvi zemlje v katastrske občine, tako da so volivci priznali, da je bilo razburjenje odveč.

Zataknilo pa se je pri zadnji točki dnevnega reda, pri volitvah. Občani so bili mnenja, da takih poslancev, ki jih ne vidijo ne pred volitvami ne po njih, ne bodo več volili. Doslej pa so videli in slišali le svojega odbornika, ki v višjih forumih nima nobene besede. Enoglasno so obsodili tako prakso in se zedinili, da bodo izvedli volitve na prihodnjem zboru.

Zbor je glede udeležbe in aktivnosti volivcev dobro uspel, vendar pa vsi z njim niso bili zadovoljni. Marsikatera beseda je ostala neizgovorjena. V. P.

Cene v Ribnici

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovini s sadjem in zelenjavo v Ribnici naslednje maloprodajne cene: krompir 0,80 N din kg, jajca 0,60 do 0,75 N din kos, pomaranče 4,90 N din kg, limone 4,50 do 4,80 N din kg, jabolka 4,47 N din kg, sveže zelje 2 N din kg, kislota 1,50 N din kg, kislota repa 1,50 N din kg, čebula 2,45 N din kg in fižol v zrnju 4,50 N din kg.

Kamenje na cesti Ortnek-Velike Poljane

Občinsko komunalno podjetje smo že večkrat opozorili na nevaren ovinek na cesti Ortnek-Velike Poljane, kjer se zemlja, drevesni štori ter kamenje trgajo z odkrite gozdne površine ter padajo na cesto. Gozdno površino je načelo ljubljansko Cestno podjetje, ko je iskalo primeren material za cesto do Ortneka. Ceste pa niso zavarovali niti z opozorilnimi tablami, kot je predpisano! Skrajni čas je, da komunalno podjetje nevarni del ceste zavaruje. Kdo bo sicer kriv za nesrečo, ki se lahko zgodi vsak trenutek?

Na parkirni prostor v Ribnici so letos namesto avtomobilov — »parkirali« sneg. Lani so sneg še metali v Bistrico, ki je tik za parkirnim prostorom, letos pa tega niso storili. Avtomobili in celo kamioni zdaj ustavljajo kar na cesti, saj je parkiranje dovoljeno. (Foto: S. Felicjan)

„Prispevek naj plača vsak!“

22. februarja so odborniki obeh zborov občinske skupščine sprejeli več odlokov, med katerimi so pomembne zlasti izglasovane spremembe o prispevkih in davkih občanov — Letošnjega občinskega proračuna ne morejo sestaviti — Občinska skupščina vložila amandma na republiški zakon o dodeljevanju dodatnih sredstev občinam

Pet točk dnevnega reda je razmeroma hitro minilo, pri 8. točki, ki je določala razpravo o spremembah prispevkov in davkov občanov, pa se je razvila obširnejša razprava. Svet za družbeni plan in finance je pripravil predlog, po katerem naj bi bili kmetovalci z do 200.000 Sdin dohodka od kmetije oproščeni plačevanja prispevka, odborniki Juršak, Rems, Požek, Kalčević, Vidmar in še nekateri drugi pa so bili drugačnega mnenja.

Menili so, da se pri določanju meje za dohodke od kmetijstva dela krivica kmetovalcem, in so zavzemali stališče, naj prispevek od zemlje plača vsak, ki zemljo poseduje. Ker pa vedo, da nekateri siromašni kmetovalci res ne bi zmogli prispevka, so predlagali, naj bi o takih primerih razpravljal svet za družbeni plan in finance ter dovoljeval odpise, seveda le upravičenim prosičcem. Tak predlog je bil soglasno sprejet.

Ob razpravi o prispevkih kmetovalcev je bilo precej govora še o kmečkem socialnem zavarovanju. Omenili so, da so prispevki kmetovalcev vedno večji, da to deloma razumejo, ker gre za primanjkljaj v skladu kmečkega zavarovanja, ne zdi pa se jim prav, da bi morali le oni pokrивati izgubo. »Če smo za

reformo,« so dejali, »naj ne prizadene samo nas kmečkih zavarovalcev, temveč bi morali tudi v zdravstvenih zavodih iskati notranje rezerve.« V zvezi s tem so omenili visoke osebne dohodke zdravstvenih delavcev.

Prav tako odborniki niso osvojili predloga sveta za družbeni plan in finance o spremembah pri plačilu občinskega prometnega davka. Po razpravi odbornika Nika Seljakoviča in direktorja gostinskega podjetja so se odločili za njegov predlog z nekoliko nižjimi stopnjami prispevka, kar priporoča tudi republiško gostinsko združenje.

Zanimiv je bil tudi zadnji del občinske seje z informacijo o sestavi letošnjega občinskega proračuna. Koristniki proračuna so zahtevali (upoštevajo le realne potrebe) 1 milijardo 129 milijonov Sdin, medtem ko je mogoče po sedanjih podatkih zagotoviti le okoli 700 milijonov Sdin dohodkov. Naknadno so osnutek proračuna še dvakrat spreminjali, črtali in zmanjševali postavke na minimum, vendar še vedno manjka okoli 300 milijonov Sdin dohodkov, da bi lahko z njimi uskladili izdatke. Občinska skupščina je o tem že obvestila pristojne republiške organe.

Na seji so sklenili vložiti

še amandma — spreminjevalni predlog k republiškem zakonu o dodeljevanju dodatnih sredstev občinam. Dejali so, da najbrž v Črnomlju ne bo mogoče sprejeti letošnjega proračuna, če iz omenjenih republiških rokov ne bo mogoče dobiti nujnih manjkajočih sredstev.

Zavrženih 26 in odvzetih 9 priznavalnin

Na predlog komisije za zadeve borcov NOV so na zadnji občinski seji v Črnomlju zavrnili 26 prosičcem prošnje za dodelitev borčevskih priznavalnin, ker so ugotovili, da ne izpolnjujejo pogojev odloka. Prav tako je skupščina potrdila predlog komisije, da se devetim priznavalnina odvzame, ker so naknadno ugotovili, da do njih niso upravičeni. Poudarili pa so, da prizavalnin niso zavrnili in ne odvzeli zato, ker prosičci niso potrebnih pomoči, temveč zato, ker ni sredstev.

Samo dva telohova cveta...

Stefka Pahuljeva pozna vse vasi od Marverlena do Preloke, Radencev, Stražnjega vrha in Črmošnjic. Pozna mnogo ljudi in ve za vse, ki slabo živijo. Sedem let se že občani črnomaljske občine zatekajo k njej po pomoč na občinski odbor Rdečega križa. Če le ima, tovarišica Stefka še nobene-ga ni skozi vrata pustila praznih rok. Pred 18 leti je z možem prišla iz Kočevja v Črnomelj in od tedaj aktivno deluje v vseh množičnih organizacijah. Včasih je tudi igrala, zdaj le še poje v pevskem društvu.

— V Beli krajini se je mnogo spreminilo, odkar tu živim, — je dejala. — Ljudje mnogo bolje živijo, kot so pred leti, vendar bi lagali, če bi trdili, da imajo vsi vsega dovolj. Vem za dosti ljudi, posebno v oddaljenih vaseh, ki še vedno životarijo in ne vedo, kaj bodo lahko čez teden dni dali v lonec. Za dejavnost RK bi morali imeti mnogo več sredstev, toda vsako leto je za denar težje. V krajevnih organizacijah pa so zlasti žene zelo delavne in dostikrat same zbirajo za tiste vaščane, ki so nujno potrebni pomoči. Včasih pridejo k meni, nato pa skupno s socialno službo na občini pomagamo, kolikor moremo.

Veliko žena je že zaposlenih. Te se navadno ne pritožujejo, razen nad obremenjenostjo, ki jo od njih zahtevata poklic in delo v gospodinjstvu, pač pa je mnogo slabše za tiste, ki so odvisne od moževega zaslužka. Če so dohodki nizki in kjer je po sredi še alkohol, imajo žene nezavidno usodo. Odkar ni več AFŽ organizacije, ki je bila v Beli krajini zelo priljubljena še v dneh NOB, se žene zbirajo in udeležujejo največ v RK.

— Ali se bo javnost za 8. marec spomnila deleža žena v današnji družbi?

— Po vaseh bodo kot vsako leto organizirali prireditve, ponekod celo s programom, ki ga pripravljajo šolski otroci. Počastitev tega dne je pri nas tako ukoreninjena, da jo smatramo že kot neodtujljivo pravico. Verjetno bomo v nekaterih kolektivih pripravili za prozvajalke celo skromne pogostitve in vsaj enkrat v letu pokazali zanje malo več pozornosti. Lahko pa bi poskrbeli, da bi za 8. marec vsaka mati, žena in tovarišica prejela vsaj dva telohova cveta. Ra.

Končno resničen in otipljiv napredek

Zadružni svet je februarja potrdil zaključni račun kmetijske zadruge Črnomelj za leto 1966 — izguba je padla od 103 milijonov Sdin v letu 1965 na dejanskih slabih 7 milijonov Sdin v letu 1966 — Lanskoletni napredek so ocenili kot plod prizadevanj in naporov vsega kolektiva

Sredi februarja je zadružni svet kmetijske zadruge Črnomelj potrdil zaključni račun za leto 1966 in ugotovil, da je bilo poslovanje v lanskem letu uspešno. Leto dni prej so ugotavljali 103 milijone dinarjev izgube in nadaljnjih 36 milijonov Sdin primanjkljaja na račun neprodanih zalog. S tako dediščino so začeli poslovati v letu 1966.

Dobro zastavljen sanacijski program je skupno s prizadevanjem vseh zaposlenih v zadrugi pripomogel, da so poslovno leto zaključili le z okoli 7 milijonov Sdin nepokritih poslovnih stroškov, razen že predvidenih 36 milijonov din primanjkljaja, ki pa izvira še iz prejšnjega poslovanja in je bil vnaprej planiran in saniran.

Poslovanje so utrdili v trgovini, odkupu, v organizaciji rastlinske proizvodnje in strojnem parku. Tako je celotni dohodek kljub znatnemu zmanjšanju zaposlenih porasel za 26 odstotkov, neto-produkt pa je bil lani dvakrat večji kot v letu 1965.

Iz zaključnega računa je dalje razvidno, da je vsak zaposleni v zadrugi leta 1965 ustvaril 54.700 N din celotnega dohodka, v letu 1966 pa 88.500 N din. K tem in še drugim izračunom, ki pričajo v zadrugi bistveno drugačno poslovanje, kot je bilo prejšnja leta, zadružni svet ni imel pripomb. Vsem je bil napredek očiten, ocenili pa so ga kot plod večje storilnosti, prizadevnosti ter velike vztrajnosti kolektiva. V razpravi, kako vendarle

počrtni lansko izgubo, čeprav je majhna, so bili vsi enotni, da ni mogoče več kolektivno naprtiti tega bremena na račun osebnih dohodkov. Varničevanje so v tem pogledu privedli že do skrajne meje, saj so bili povprečni osebni dohodki leta 1965 — 48.800 Sdin, medtem ko so lani porasli le na 53.200 Sdin. Sklenili so za pokritje izgube najeti posojilo pri občinskem skladu skupnih rezerv.

Okoli 7 milijonov dinarjev privedli bo ta sklad premo-gel, pomembno pa je, da zadrugi ni treba več iskati pomoči za večje zneske iz republiških virov, kakor je bilo v praksi poprej.

V sklopu sanacijskega načrta predvidevajo letos nadaljnje spremembe predvsem v mehanizaciji in boljši or-

ganizaciji dela, v ustreznější tehnologiji proizvodnje in v utrjevanju sodelovanja s kmetovalci. Na podlagi tega, kar so s sanacijskim programom dosegli že v prvem letu, pa lahko kolektivno zadruge zaupamo in verjamemo, da bodo letos besedo »izguba« dokončno črtali iz svojih poslovnih dokumentov.

V ponedeljek skupščina RK v Črnomlju

Predsednik občinskega odbora RK Črnomelj Drago Kobe je sklical za ponedeljek, 6. februarja, letno skupščino RK. Ta bo v sejni sobi OBS v Črnomlju, pričela pa se bo ob 8.30. Po izvolitvi organov skupščine bodo poslušali poročilo občinskega odbora, sprejeli sklepe in program dela za toš in prihodnje leto ter izvolili nov odbor občinskega odbora. Izvoliti bodo tudi po enega delegata za republiško in zvezno skupščino RK.

Lani pogozdenih 230,5 ha

Črnomaljski gozdni obrat je lani zasadil 618.240 drevesnih sadik na 230,5 ha površine. Največ so pogozdovili na zasebnem sektorju, predvsem na področju Adlešičev, Tribuč, Suhorja in Vinice, na družbenem sektorju pa na Bukovi gori.

Tako lani kot tudi letos imajo prednost intenzivni nasadi. Preteklo leto so intenzivno zasadili 62 ha družbene in 134,20 ha zasebne zemlje, medtem ko so klasično zasajali drevje le na 31 ha površine.

VOLITVE IN IMENOVANJA

Skupščina občine Črnomelj je na zadnji seji imenovala komisijo za volilne imenike: za predsednika te komisije Franca Stajdoharja, za člana pa uslužbenca občinske uprave Franca Magistra in Bogomira Novaka.

Za člana Vodne skupnosti Dolenjske sta bila imenovana Jože Vidmar iz Semiča in Slavko Grabek, direktor podjetja BELSAD iz Črnomlja.

Za člana delovne skupnosti Medobčinskega zavoda za prosvetno-pedagoško službo v Novem mestu je bil imenovan Andrej Petek, ravnatelj osnovne šole Črnomelj.

Za člana sveta za narodno obrambo pri občinski skupščini Črnomelj je bil imenovan Bruno Likar, komandir postaje milice.

V komisijo za pregled zaključnega računa prispevkov in davkov za leto 1966 so bili imenovani: Vinko Jerman, šef ekspoziture SDK, Silvo Šobar in Niko Flajnik, uslužbenca občinske uprave.

vršine. Intenzivno zasajanje dreves na 1 ha zemlje je lani veljalo nad pol milijona starih dinarjev, letos pa bo še dražje. Leta 1966 je gozdni obrat v Črnomlju za pogozdovanje brez režijskih stroškov porabil več kot 140 milijonov Sdin.

Pri pogozdovanju na zasebnem sektorju niso našli na večje težave, ker so kmetje v to privolili. Pred leti so kmetom zemljo za pogozdovanje odvzemali, medtem ko zdaj kmet še naprej ostane lastnik pogozdenih površin. Od teh površin kmetje ne plačajo več davkov, tako da je bolj pametno nekoristne streljnice pogozditi. Tudi pri pogozdovanju na zasebnem sektorju vse stroške krije gozdni obrat.

Letos bodo na področju črnomaljskega gozdnega obrata pogozdili veliko manjšo površino kot lani, ker nimajo dovolj sredstev. Po prvotnem načrtu so hoteli intenzivno nasaditi drevesne sadike na 102,5 ha površine, novejši načrt pa predvideva le še 37 ha.

Kaj delajo mladinci v Tribučah

Mladinci v Tribučah se lahko sestajajo le v gasilskem domu, kjer pa jih pozimi zebe. Ker jim je gozdna uprava dovolila posekati nekaj drv v Velikem Bukovju, so se dela takoj lotili, s pomočjo gasilcev pa bodo v kratkem drva še razžagali in pospravili.

Ker je tribučka mladina precej navdušena za šah, je sklenil mladinski aktiv organizirati šahovsko srečanje, najboljšim pa podeliti nagrade.

K. B.

Matični urad Predgrad v februarju je rodila Ana Šterk iz Čepelja — Alojza.

TONI KNEZ BELA KRAJINA V DAVNINI

3

Le-ta v slovenski arheologiji pomeni važen časovni mejnik, saj se s pojavom tega meča prične najstarejša halštatska doba v Beli krajini in na Slovenskem okoli leta 800 pred našim štetjem.

Osnova ilirske blaginje in moči je bilo poleg živinoreje fužinarstvo in železarstvo. Bogata najdišča železne rude (rjavi in rdeči železovec) v neposredni okolici Kučarja, so dala pobudo za močno ilirsko železarsko obrt, ki bi jo za takratne razmere smeli imenovati celo industrija. Ob tem naj omenim strijo v bližini Kučarja. Baron Friedau 19. stoletja obnovil železarsko industrijo, zanimivost, da so v drugi polovici je v Gradcu sezidal leta 1857 topilnico in livarno za železo, ki je obratovala do leta 1882. Viri nam povedo, da je samo s Kučarja prepeljal okrog 60 ton prazgodovinske žilindre, ki jo je v svoji topilnici še enkrat pretopil in iz nje dobil še vedno precejšen odstotek železa, vsekakor večji, kot so to lahko storili stari Iliri v svojih primitivnih

topilnicah. Iliri na Kučarju so pri svojih topilnicah izkoriščali naravni veter, ki v nekaterih letnih časih piha stalno od devetih dopoldne do dveh popoldne po pobočju Kučarja. Tako lahko sklepamo, da je bila ilirska naselbina na Kučarju upravno, vojaško in industrijsko središče belokranjskih Ilirov skozi večji del prvega tisočletja pred n. št. Nikdar več kasneje Bela krajina ni bila gospodarsko tako močna kot v starejši in mlajši železni dobi Slovenije, do tistega časa, ko so Rimljani z vojaško silo zlomili moč ilirskih plemen na severnem Balkanu.

JAPODI V BELI KRAJINI

Japodi so ilirsko pleme, ki so v zadnjih dveh stoletjih pred našim štetjem prebivali na ozemlju od Snežnika

na zahodu do reke Sane na vzhodu in reke Zrmanje na jugu. Tako so Japodi živeli na širnem področju današnje Notranjske, Bele krajine, Korduna, Liki in Bosanske krajine, po vsej verjetnosti pa je njihovo področje pred vdorom Rimljanov bilo še nekoliko večje. Od antičnih piscev izvemo, da so Japodi kot neposredni sosedje Rimljanov ob tržaškem zalivu le-te večkrat napadli. Tako so že leta 171 pred n. št. vdrli v severno Italijo in plenili področje okrog Akvileje, kar se je ponavljalo še večkrat kasneje, ko so spet ropali v okolici Akvileje in Trsta. Čeprav so Rimljani večkrat skušali preprečiti japonske vdore in uničiti njihovo udarno moč, se jim je to posrečilo šele zelo pozno, v triletni zagrizeni vojni z Japodi od leta 35 — 33 pred n. št. Rimske vojaške operacije je vodil mladi Oktavijan, poznejši prvi rimski cesar Avgust, ki je moral zavzeti utrjena gradišča, v katerih so se trdo-vratno branili Japodi, vsako posebej. Žilavi japonski odpor so Rimljani zlomili šele potem, ko so zavzeli in do

Bronasti meč ilirskega kneza iz Podzemlja, ki ga časovno uvrščamo okrog leta 800 pred našim štetjem, stoji na začetku halštatske dobe v Sloveniji. Hrani ga Narodni muzej v Ljubljani. (Risba: Sibila Knez)

Na rob dogodkom v metliškem zdravstvenem domu

Sprejetih več odlokov

(Nadaljevanje s 1. str.)

snj pomisleki in svareče besede. Letos bodo dobili zdravstveni domovi približno 15 do 20 odstotkov manj sredstev od Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje za svoje celokupno delo, kljub temu pa bo treba s tem denarjem narediti več kot doslej. Verjetno bo treba znižati visoke osebne dohode in se po potrebi tudi s tem vključiti v uredničevanje gospodarske reforme. Tudi z znižanimi OD bo osebje metliškega ZD še vedno močno nad občinskimi povprečjem in nad dohodki prosvetnih delavcev ter strokovnjakov v gospodarstvu — je bilo med drugim poudarjeno v žgoči razpravi.

Nihče na sestanku ni očital članom ZD Metlika, da imajo previsoke osebne dohode, jasno pa je bilo povedano, da ti dohodki niso na mestu glede na delo drugih strokovnjakov v občini. To pa je hkrati eden izmed virov za neštete govornice o razmerah v ZD, ki se že dolge tedne in mesece širijo po občini in tudi izven nje. Opuščanje ljudi pri tem nikakor ni rešitev problema, saj terja uredničevanje gospodarske in družbene reforme v praksi veliko več dela, kot so ga bile mnoge delovne organizacije doslej pripravljene posvetiti temu najvažnejšemu vprašanju naše stvarnosti. Stranskih ali zadnjih vrat za izmikanje posledicam in zahtevam, ki jih prinaša reforma, zdaj ni več — odprta so le prva in edina vrata, tam pa nas čaka resnica z bodečimi rogovji, kot je zadevo zelo nazorno opisal Peter Vujčić, predsednik sveta za gospodarstvo pri metliški občinski skupščini.

Razprava o tej točki je izzvenela v ugotovitve, da bo verjetno celoten zdravstveni dom moral biti letos ena obračunska enota, v kateri bodo posamezne službe morale pomagati druga drugi.

Resnične govornice o slabih medsebojnih odnosih

Nobena skrivnost ni, da po vsej občini že dolgo govorijo o nezdružljivih medsebojnih odnosih v kolektivu zdravstvenega doma. Ljudje dostikrat ure in ure čakajo v polni čakalnici, poslušajo psovke in prepričke posameznih uslužbencev v domu, odnašajo slabe vtise in pogovore o takih pojavih na vas in stvari se, včasih tudi napihnjene, vračajo nazaj v mesto in pred vrata zdravstvenega doma. Pred tedni objavljeno pismo zobozdravnika dr. Antona

Sukljeta, ki je v našem listu opisal, kako se ga hoče kolektiv ZD iznebiti, čeprav je kvalificiran stomatolog, je sodu izbil dno. Po vsej občini je završalo: KAJ SE DOGAJA V NAŠEM ZDRAVSTVENEM DOMU?

Dolgoletni nekdanji upravnik tega doma in spoštovani zdravnik dr. Albin Pečaver je na vse take govornice, ki jih nikakor ne moremo zanikati, v četrtek zvečer odgovoril približno tako:

»Kje je družbeno upravljanje v domu? Ta družbena kontrola se je v ZD zadnja leta izgubila. Na eni strani se je poudarjalo le 'samoupravljanje', vendar tudi tako samoupravljanje ne bi smelo pripeljati do sedanjih razmer. Če je nekje samoupravljanje, potem velja za vse, ne pa le za enega! Zdaj vidim, da sta v našem kolektivu zares dve nasprotujoči si skupini. Včasih smo imeli malo denarja in veliko dolgova, pa smo kar lepo živeli, veliko delali in tudi napredovali. Zdaj so se začele stvari čudno razvijati; čeprav krivca direktno ne vidim, bi pa lahko s prstom pokazal na vzroke za sedanje stanje: prvi je direktor, drugi pa samoupravni organi. Vse preveč je zakulisnih spopadov, intrig in veliko babjih čenč. Ni prave discipline, popuščanje glede tega pa vam samo škoduje!«

Sila ostro je obsodil nezdružive razmere v domu tudi Peter Vujčić, ki je dejal, da sta direktor doma in družbeno samoupravljanje v njem prešibka, da bi po eni strani lahko prezirala resna navodila stanovskih forumov v republiki in v medobčinskem zavodu, za nered med člani kolektiva pa je kriv predvsem direktor, ki je začel glede discipline in medsebojnih odnosov popuščati. Razpasla se je škodljiva familiarnost, zaradi nje pa prihaja med drugimi tudi do medsebojnih očitkov o lažeh in podobnem. Dr. Bienenfeld ne more voditi zdravstvenega doma po svojih občutkih, temveč po predpisih. Popuščanje in gledanje skozi prste zaradi navidezne 'solidarnosti' do kolegov, vse to je pripeljalo na rob nezadržane do direktorja zavoda in do organov upravljanja, je ponovno dejal tovariš Vujčić. Njegovi oceni dejanskega položaja v metliškem ZD ni treba ničesar dodajati.

»Igrate se z usodo in življenjem!«

Se z ostrejšimi besedami je pred koncem sestanka ocenil razmere v ZD predsednik

ObS Franc Vrvišar. Resno je opozoril člane kolektiva, da se s takimi medsebojnimi odnosi, s prepri, ki odmevajo v javnosti, in s pretiranimi dohodki igrajo z usodo zdravstvenega doma, ki je skupna last ljudstva. »Kje je etika zdravstvenih delavcev? Kaj bodo rekli delavci v tovarnah, ki so se odpovedali delu svojega zaslužka, da smo lahko zgradili ta lepi zdravstveni dom? Nihče naj se ne igra z domom in njegovo usodo ter z življenji naših ljudi! Tako samoupravljanje, kot ga imate zdaj v vašem domu, je čisto navadno izigravanje pravic!« je dejal med drugim predsednik Vrvišar.

Na ostre kritike je upravnik ZD dr. Bienenfeld med drugim dejal:

»Nisem dovolj močan, da bi sedanjí položaj lahko uredil. To naj naredi komisija občinske skupščine. Preveč je intrig, pa tudi notranjih nasprotovanj, in kot direktor sem prenehak.«

Hud očitok predstavlja tudi izjava enega izmed zunanjih članov sveta kolektiva, ki je na sestanku dejal: »Preveč časa imate, prevelike plače in zato se med sabo ogovarjate! Ljudje to vidijo in prenašajo svoje vtise iz doma med vaščane in v mesto.«

Druga točka dnevnega reda je bila zaključena z mučno ugotovitvijo, da medsebojni odnosi (o vseh pa ta večer niti niso spregovorili!) v domu zares niso v redu in da prav to najbolj škoduje ugledu delovne organizacije. Da jih bo nujno treba odkrito in temeljito popraviti, nam je bilo ta večer vsem zelo jasno.

Število zaposlenih ostane nespremenjeno

Glede odpusta dr. Sukljeta je kolektiv po žolčnih razpravah v petek zjutraj izglasoval, da ostane stanje zaposlenih nespremenjeno. Počakali bodo, da bodo znane številke glede pogodbenega sodelovanja socialnega zavarovanja, nakar bodo o finančnem planu ponovno razpravljali in skušali zagotoviti delo za vse zdaj zaposlene strokovnjake in ostalo osebje v domu.

V čem je glavni pomen četrtkovega sestanka v Metliki? Po mojem mnenju je v ugotovitvi in prepričanju članov

„Smo za kandidate, ki znajo ceniti borce!“

17. februarja je bila v Metliki letna konferenca ZZB, na kateri so ugotovili, da je mestni odbor organizacije v preteklem letu uspešno delal in reševal zadeve, ki sodijo v njegovo pristojnost. Organizacija je bila posebno delavna pri sodelovanju na proslavah, skrbela je za spomenike in grobišča padlih ter popisala vse udeležence NOB na svojem področju.

Na konferenci so precej govorili tudi o bodočih nalogah in v zvezi s tem o priporočilih na spomladanske volitve. Člani so bili mnenja, da je treba voliti take ljudi, ki bodo razumeli in znali ceniti borce.

Ob tej priložnosti so član

zdravstvenega doma, da bi morali tak sestanek in pogovor imeti že davno davno prej, kakor tudi v spoznanju, da so samo ena izmed delovnih organizacij v občini, ki je delovnim ljudem in širši skupnosti prav tako dolžna odgovor za vsak svoj korak kot vsaka naša tovarna, šola, delavnica ali kakršnakoli druga delovna organizacija!

Ni še prepozno, da si metliški zdravstveni dom znova pridobi zaupanje svojih občanov, vendar mora zato temeljito obračunati s sedanjo prakso »samoupravljanja« v svojih vrstah.

T. GOŠNIK

stvo obvestili, da je pri občinskem odboru ustanovljen koordinacijski odbor za zbiranje pomoči vietnamskemu ljudstvu, ter prosili, naj čim več občanov v ta namen daruje svojo kri.

Kot navadno so razpravljali še o priznavalnih in pokojninskih borcih ter omenjali neenotna merila za dodeljevanje priznavalnin, ki marsikdaj povzročajo hudo kri.

R. FIR

Imenovana je komisija za družbeni nadzor

Na predlog predsedstva občinske skupščine Metlika so bili na zadnji seji imenovani v občinsko komisijo za družbeni nadzor: inž. Janez Gačnik za predsednika, za člane pa Jože Jankovič, Peter Badovinac, Martin Črnugelj in Slavko Prevaljšek. Komisija je bila imenovana šele zdaj, ker prej ni bilo čutili potrebe po njenem delu.

MARTIN ČRNUGELJ - PETDESETLETNIK

Zadnjega februarja je dopolnil 50 let življenja Metličan Martin Črnugelj.

Skoraj odveč bi ga bilo predstavljati prebivalcem domače občine, saj ni odraslega človeka, ki ne bi poznal in prav vrednotil vsega množičnega dela jubilarja, ker skoraj ni organizacije in društva, v katerem ne bi delal v povojnih letih.

Z Lokvice pri Metliki, kjer se je rodil v družini, ki je šela dvajset let, je prišel v Metliko in se tu izučil sodelništva. Ob razpadu Jugoslavije je bil kot mornar na bojni ladji rečne flote na Donavi zajet in odpeljan v nemško vojni ujetništvo. Medtem so se doma njegovi bratje aktivno vključili v osvobodilno gibanje in narodnoosvobodilno vojsko in sta dva brata tudi padla v partizanih, tretji pa je za posledicami vojne umrl kmalu po osvoboditvi.

Martin Črnugelj se je vrnil iz vojnega ujetništva šele po končani vojni, potem pa se je s svojo razgledanostjo, organizacijskim talentom in vestnim delom vključil v delo za obnovo domovine. Ne mislimo tukaj samo njegovega poklicnega dela, temveč predvsem delo v družbeno-političnih in kulturnih organizacijah. Čez petnajst let je nepretrgoma občinski odbornik in predsednik ali član mnogih občinskih komisij in svetov. Bil je v odboru Osvobodilne fronte in SZDL, pod njegovim poveljstvom je gasilsko društvo — danes je njegov predsednik — doseglo najlepše uspehe in vrhunec v svoji povojni dobi. Bil je v odboru okrajne gasilske zveze, aktiven član in predsednik TVD Partizan, bil je odbornik Društva mojstrov, član obrtne

V ponedeljek so na skupni seji obeh zborov občinske skupščine Metlika sprejeli odlok o prispevkih in davkih občanov, odlok o občinskem prometnem davku, izrekli so se se za spremembo odloka o prispevku za uporabo mestnega zemljišča ter za spremembo odloka o dnevnih za uradna potovanja in za višjo kilometrino uslužbenec občinske uprave. Seja je bila zelo kratka, toda zanimiva, zato bomo o razpravi še poročali.

Na 8. marec niso pozabili!

Mešiško kulturno-umetniško društvo pripravlja skupno z mladino lep pogram za proslavo 8. marca. Prireditelji bo v Domu TVD Partizan, sledi pa družabni večer. Za svoje padlih bodo tudi letos organizirali posebno prireditev. Pokroviteljstvo je prevzelo podjetje KOMET.

Za pravičnejšo delitev vodarine

Ze svet za urbanizem, komunalne in stanovanjske zadeve je razpravil o tem, da ni vzdržna in ne upravičena sedanja delitev sredstev od pobrane vodarine, s katero razpolaga Komunalno podjetje Črnemelj. O tem pa so obširneje spregovorili tudi odborniki na zadnji občinski seji 22. februarja.

Dejali so, da bi moralo Komunalno podjetje več sredstev nameniti gradnji novih vodovodov in da so lani pridobili porabil za tekoče vzdrževanje vodovodnega omrežja.

Zlasti se jim zdijo previsoki upravni stroški in osebni dohodki. Slednji so se v podjetju povečali kar za 26 odstotkov v primerjavi s planiranimi, čeprav je bilo za 11 odstotkov manj realizacije. Najprej so predlagali, naj podjetje ponovno prouči postavke in določi od pobrane vodarine vsaj 45 odstotkov za dograditve in gradnjo novih vodovodov, končno pa so tako stališče celo izglasovali. Obenem so zahtevali, naj se ta sredstva zbirajo na posebnem računu pri komunalni banki.

tal porušili zadnje oporišče in hkrati glavno mesto Japodov, Metulum. Skoraj sto let je že, odkar zgodovinarji in arheologi iščejo in domnevajo, kje naj bi ležalo legendarno mesto Metulum. Dolgo časa so domnevali, da je to Metlika, samo zaradi podobnosti imena: Metulum — Metlika, vendar ta domneva ni z ničimer podprta. Spet drugi so ga iskali okoli Postojne, okrog Starega trga pri Ložu, pa tudi okrog Bihača, toda zaman. Sistematična izkopavanja japonskega gradiva na Hrvatskem v zadnjih letih so pokazala, da moramo Metulum iskati okrog Jospidola na Kordunu.

BITKA NA METULUM

Rimski osvajaški pohod proti Japodom v Iliriku je bil zasnoval Oktavijan v okviru svoje ekspanzijske politike, naperjene proti vzhodu s prvim ciljem, da osvoji važno trgovsko mesto in oporišče ob Savi — Segesto (rimski Sisacia, današnji Sisak). Naslednji cilj Oktavijanovega pohoda pa je bil: dokončno pokoriti uporna ilirska plemena med jadransko obalo in Savo ter jih vključiti v rimsko državo. Za izhodišče ekspedicijskega korpusa je izbral rimsko pristanišče Senja (Senj), kjer je skoncentriral enote vojne mornarice in kopenskih sil. Od tam je s pratežem in tehnično opremo krenil v notranjost dežele, previdno prodirajoč skozi prehodne kraje strmega Velebita in gozdne Kapele. Na mestih, kjer so se bli-

žali globelim in ozkim dolinam, je razdelil glavno na tri kolone: prva je prodirala skozi dolino, drugi dve pa kot bočni zaščitnici po obeh grebenih, da bi v primeru zasede priskočili srednji koloni na pomoč. Oktavijanov pohod v Ilirik je opisal rimski zgodovinar iz 2. stoletja novega štetja, Apijan iz Aleksandrije. Zaradi zanimivega opisa o načinu japonskega bojevanja, ki še najbolj spominja na partizanski način, posredujemo odlomek Apijanovega opisa, kako so Rimljani zavzeli glavno mesto Japodov, Metulum:

Pogled na hrib KUCAR, kjer je bila največja halštatska naselbina v Beli krajini. Zevajoča rana na njegovem pobočju (ki je nihče več ne bo zacelil) je nastala, ko so hrib uporabili kot kamnolom pri gradnji ceste Metlika — Črnemelj. (Foto: Tone Knez)

Samouprava v zdravstvu bliže proizvajalcem

Člani sveta so obsodili poslovanje v šolskem centru za blagovni promet — Sklad za drugostopenjsko šolstvo v Celju je odvzel šoli 2.146.370 Sdin, ki jih je na podlagi napačnih podatkov izplačal za neopravljeno delo

Svet za šolstvo v Brežicah je na zadnji seji obravnaval razmere v šolskem centru za blagovni promet in obsodil vse nepravilnosti, ki so se dogajale v tem kolektivu. Od delovne skupnosti zahteva, da razpravlja o njih in ukrene vse, da se podobne napake ne bodo več ponavljale.

Kaj je pravzaprav narobe v poslovanju centra? Komisija, ki jo je imenoval upravni odbor medobčinskega sklada za šolstvo druge stopnje v Celju, je o tem obširno poročala. Ugotovila je hujše disciplinske prekrške pri dajanju podatkov za opravljeno delo. Na podlagi napačnih podatkov je drugosto-

penjski sklad nakazal centru v Brežicah 2.146.370 S din več, kot je bil upravičen sprejeti. Denar je nakazal sklad za neopravljeno delo in ga je kolektivu že tudi odzvel.

Komisija je ugotovila, da so šolski dnevniki pre malo skrbno in natančno vodeni. V njih je vpisanih precej več učnih ur, kot so jih predavatelji zares opravili. Za teoretični pouk so šteli tudi praktično delo učencev v trgovinah za novoletne in prvomajske praznike. Okoli sto ur je v dnevnikih nepodpisanih in označenih kot tiho delo, razen tega je tudi 123 telovadnih ur več, kot bi jih

smelo biti. Pouk je vpisan celo za dan mrtvih...

Na šoli je le pet učnih moči stalno zaposlenih. Zunanji sodelavci imajo devet, vendar njihova izobrazba ne ustreza stopnji šole. Tako se je na primer kolektiv branil sprejeti profesorja likovne vzgoje za pouk aranžerstva, četudi to mesto ni bilo pravilno zasledeno. Zaradi številnih zunanjih sodelavcev so imeli zelo nestalen urnik in veliko nadur.

Na vrsti so bile davčne spremembe

V torek, 28. februarja je bila v Brežicah redna seja občinske skupščine. Odborniki so obravnavali poročilo o delu skupščine v preteklem letu in sprejeli program za leto. Nato so bili na vrsti odloki, razne spremembe in dopolnitve: sprememba odloka o prispevkih in davkih, predlog odloka o spremembah občinskega prometnega davka, predlog odloka o spremembi delnega ureditvenega načrta za naselje Dobova itd. Poročala sta komisija za statute in svet za narodno obrambo. Na dnevnem redu je bila tudi določitev kraja, kjer naj bi praznovali letošnji občinski praznik.

Vodstvo šole je vložilo prošnjo za dodatna sredstva, da bi lahko odprlo še 7. oddelek. Upravni odbor sklada v Celju je zaprosil svet za šolstvo v Brežicah, naj izreče o tem svoje mnenje. Člani so povedali, da ob sedanji kadrovski zasedbi ni zagotovljena kvaliteta učno-vzgojnega dela.

Svet je pri obravnavi napačno obsodil poslovanje šolskega vodstva in neodgovornost samoupravnih organov, katerih dolžnost bi bila preprečiti take podrsjaje. Priporočil jim je, naj se zavzamejo za boljše kadrovske rešitve in za večji red pri poslovanju.

Sprejet je bil tudi predlog, naj sproži svet širšo razpravo o mreži in strokovni zasedbi tovrstnih šol v republiki in potrebah po kadrih v trgovski stroki. J. T.

Poleg gradu bo spominski prostor borcev

Sekretariat občinskega združenja Zveze borcev NOV v Brežicah se je odločil za ureditev spominskega prostora borcev poleg brežiškega gradu. Že pred leti so nameravali na tej ploščadi postaviti spomenik, vendar zanj ni bilo potrebnega denarja. Letos so zaupali ureditve tega prostora inž. arh. Francu Filipčiču, ki je predvidel cenejšo rešitev. Do ploščadi bodo speljane s ceste dvoje stopnice. Na ožjem spominskem prostoru bo grobnica z žaro in kamnitim simbolom zaljubljenih žena. Ploščad bo obdejana z belim umetnim kamnom.

Spominski prostor mora biti urejen do 4. julija, ko bo v Brežicah velika proslava in podelitev domicila Kozjanskemu odredu.

Brežičani dvakrat premagani

V nadaljevanju zimske rokometne lige v ljubljanski tivolski dvorani so Brežičani v nedeljo, 26. februarja, dvakrat klonili: Piran jih je premagal s 14:5 (6:1), Ajdovščina pa s 15:13 (6:4). Rokometalci iz Brežic so s Piranom igrali neodločeno 3:3 (2:0).

Vsak dan na drogah... Monter TT linij Jože Pezdire odklaplja telefonsko žico na Catežu, ker je 1 naročnik odpovedal telefon. Mila zima je za tako delo zelo dobrodošla. (Foto: J. Teppey)

Kmetje za obnovo šol

Na seji zadnjega februarja je občinska skupščina Brežice določala nove stopnje občinskega prispevka iz kmetijstva. Prispevek je zvišala na 2 odstotka, s tem da se dodatna sredstva namensko porabijo za investicije v šolstvu. Za zvišanje so odborniki glasovali pogojno in bo sklep veljaven le tedaj, če se bo najmanj 80 odstotkov zaposlenih s prejemki več kot 50.000 S din izreklo za samoprispevek v šolstvu.

Nova stopnja občinskega

prispevka iz kmetijstva je v prvi skupini katastrskih občin 17 odstotkov, v drugi skupini 14 odst., v tretji skupini 11 odst. in v četrti, lan' neobdavčeni skupini 5 odstotkov. Razprava o zvišanju prispevka je trajala dolgo, izrečenih je bilo veliko tehtnih pomislekov oziroma pripomb.

Celotna obremenitev kmečkih gospodarstev v brežiški občini se bo letos povečala za 20,2 odstotka in bo znašala 309 milijonov S din.

POGOVOR Z RAVNATELJICO GLASBENE ŠOLE V BREŽICAH

Sedemnajst let dela s pevci v zborih

Glasbena šola v Brežicah praznuje 20-letnico ustanovitve — Vanjo je vpisanih 200 učencev — Vozijo se z Bizeljskega, iz Dobove, a Cerkljancem se letos ni treba več voziti — dobili so svoj oddelek

»Tovarišica ravnateljica, v javnosti poredko spregovorimo o delu glasbene šole, zato mi za njen jubilej povej-

Elizabeta De Gléria je od jeseni 1966 ravnateljica Glasbene šole v Brežicah.

te kaj več o življenju in načrtih vašega kolektiva?

»Na šolo sem prišla lansko jesen, v šolskem letu, ko praznujemo dvajseto obletnico njenega obstoja.«

»Kako boste proslavili jubilejno leto?«

»Z delom. Imeli smo že več prireditev: naši učenci so se predstavili poslušalcem po radiu Brežice, za občinski praznik so nastopali na proslavi v Dobovi, pripravili so akademijo za brežiško osnovno šolo, doma pa smo vpeljali interne produkcije. Prirejamo jih vsak mesec v učilnici za teorijo. Na sporedu imamo tu-

di po 20 točk. Poslušalci so učenci in starši.«

»Koliko učencev imate in česa vsega se učijo?«

»Vseh skupaj je 200 in v minulih 20 letih jih še nikoli ni bilo toliko. Imamo klavirski oddelek, oddelek za godala, oddelek za pihala in trobila, oddelek za ritmično in ples, oddelek za kitaro, oddelek za nauk o glasbi, odprli pa smo nov oddelek v Cerkljah. Zdaj ustanovljamo godbo na pihala, ker jo občani zelo pogrešajo. Upam, da bomo kmalu zbrali razkropljene godbenike, ki so pred leti že igrali pri prosvetnem društvu.«

»Kaj ste letos vpeljali na novo?«

»Na željo staršev pouk ritmike in plesa, ki ga obiskujejo šolski in predšolski otroci. Dvorano nam je odstopil Dom JLA, nerodno pa je to, da v njej nimamo klavirja. Vsakokrat prenašamo tja magnetofon. Prostor je zelo prijeten in dovolj velik, škoda le da ni naš. Za gostoljubje se bomo pripadnikom JLA oddolžili z dvema koncertoma.«

Glavni poudarek bomo dali prirejanju koncertov za osnovne šole. Začeli bomo v drugi polovici marca in končali sredi aprila. Upam, da nam bodo radi prisluhnili. K vsaki točki bomo dodali razlago in tako približali učencem otroško glasbo. Pozneje bomo poskušali vpeljati te koncerte kot stalno obliko dela med osnovnošolsko mladino. Tako se želimo namreč oddol-

žiti za denar, ki ga prejema mo od sklada za šolstvo za delo šole.«

»Zdaj pa še besedo, dve o vašem delu.«

»Za seboj imam 17 let, poučevanja glasbe na osnovnih šolah. Vodila sem veliko zborov, otroških, mladinskih, ženskih, moških. Na osnovni šoli vodim zdaj krožek mladih kitaristov. 30 jih je in za dan žena bodo nastopili na proslavi v Brežicah. Vseh kitaristov je še veliko več, saj so šolarji samo letos kupili okrog 80 novih kitar. Pri Glasbeni šoli ustanovljamo ženski pevski zbor. Razposlali smo 500 vabil in dobili 16 prijavn. Na vaje prihaja 10 žena. Zelo lepe glasove imajo in navdušujejo se za petje.«

»Načrtov ste mi že veliko zaupali, ima vaš kolektiv tudi kaj posebnih želja?«

»Milansko Scalo bi radi videli, pa ne samo zunaj, temveč tudi znotraj. Upamo, da se bomo konec leta lahko popeljali v svet.«

J. Teppey

V Brežicah marljivo vadijo »Krivdo«

Dramska skupina DPD Svoboda bratov Milavcev iz Brežic-okolice marljivo vadi Bevkovo dramo »Krivda«. Uče se v dvorani brežiškega prosvetnega doma, ker nimajo več na voljo dvorane v opekarni. Mladi režiser Ivan Kramarič je povedal, da so se za to Bevkovo delo odločili zato, ker je tako želela pokojna režiserka Slavka Zagode. V skupini so pretežno novi, mladi igralci. Premiera bo predvidoma drugi ali tretji četrtek v marcu na brežiškem odru.

Ob upokojitvi je tovarišici Savici Zorkovi izrekel priznanje za dolgoletno knjižničarsko delo podpredsednik občinske skupščine v Brežicah Franc Bukovinsky. (Foto: Baškovič)

OBISK PRI SAVICI ZORKOVI

DVE DESETLETJI MED KNJIGAMI

Tovarišico Savico Zorkovo je težko najti drugje kot med knjigami. Tudi po upokojitvi se ni ločila od njih, le dolgemu delavniku je dala slovo. Breme upravnških dolžnosti in odgovornosti v občinski matični knjižnici v Brežicah je odločila lani.

Ko je služba ni vezala več, se je lotila urejanja knjižnice v gimnaziji. V njej preživljuje vsak dan nekaj uric. Zavzeto ureja knjižni hram za dijake, ki so mu namenili zelo lep prostor v novem posloppju. Svetel je, lepo opremljen in dija-ki že zdaj lahko tam v miru bero revije in časopise.

Kljub udobju in lepi estetiki ureditvi sedanjih knjižnic pa se tovarišica Zorkova rada spominja časov po osebovotitvi. Prepuščam ji besedo:

»Zelo mi je pri srcu tista začeta doba. Ko sem 15. junija 1945 prišla v Brežice, je bilo še napol prazno. Vlak nas je vozil mimo pogorišče in pogled na ogenj in dim nas je zelo pretresel. Na postaji v Brežicah pa me je nadse prijetno razveselil napis z dobrodošlico ko povratnikom. Silno smo hlepele po tem, da bi se čim prej srečali z znanci in prijatelji. Dobro se še spominjam, kako sem se veselila svidenja s staro gospodinjko pomočnico. Misliha sem, da nas bo pričakala, a je ni bilo. Pozneje smo zvedeli, da vojne ni preživela.«

Iz tistih prvih tednov imam najlepše spomine na dogodke, ko smo spet postavljali na noge slovensko šolstvo. Učitelji smo zbirali otroke in jih povpraševali po znanju. Nekateri so nazadovovali, drugi so medtem pridobili nekaj znanja. Vpisali smo jih v tečaje in jim poskušali dati zaokroženo znanje iz zemljepisa in zgodovine Jugoslavije. Se danes jih vidim, kako so naše besede z odprtimi očmi in usti srkali vase. Septembra ali oktobra so bili že ustanovljeni razredi osnovne šole. Prihajalo je učitelstvo.«

»Kdaj se je začelo delo v knjižnici?«

»Nekako hkrati s šolskim začelkom. Učiteljica Franja Mackovškova je začela zbirati knjige. Z vozilkom so jih vozili v gimnazijo, v sedanjo telo-

vadnico. Slovenskih je bilo med njimi zelo malo. Ob koncu 1945 je imela knjižnica že 279 slovenskih knjig. Prostor je dobila v osnovni šoli in tam je bila redno odprta ob nedeljah. Po 10 letih smo jo preselili na Cesto prvih borcov. Postalo je kmalu pretisno.

Spet je minilo desetletje in knjižnica je dobila nov dom v prostorih Zavoda za kulturo. Z vsakim letom je raslo knjižno bogastvo in se večalo število bralcev. Delo je po prvih 10 letih zelo naraščalo. V knjižnici sem bila od pol osmih zjutraj do pol enajstih zvečer. Tudi čistila sem jo in kučila. Potem sem prosila za pomoč in jo tudi dobila. Zlasti v prvih desetletjih so mi pomagali pri delu številni tibi delavci, ki za to niso zahtevali plačila. Med njimi je bilo precej šolarjev.

»Ste imeli veliko denarnih skrbi?«

»Potrebe so bile vedno večje, kot je bilo na razpolago denarja. V splošnem sem pri občinski skupščini vedno naletela na razumevanje. Težko sem se sprizajnila le s tem, da je bilo treba na vsako stvar zelo dolgo čakati. Preveč sem verjela obljubam za prihodnji teden v rešnici pa se je tak teden zavlekel tudi v poldrugo leto.«

»Ali se je okus bralcev v času vašega dolgoletnega knjižničarskega udejstvovanja zelo spremenil?«

»Po anketi, ki sem jo delala pred desetimi leti, in lanskih podatkih sodim, da skoraj nič.«

V leposlovju je še vedno na prvem mestu pisatelj Bevk. Najvažnejša sprememba je v tem, da bralci čedalje bolj posegajo po poljudnoznanstveni literaturi. Mladini je zelo pri srcu Karl May. Nanjo se da vplivati, četudi začne z njim. Počasi se loteva enako razgibanih in boljših del Jarka Londona, Stevensona itd. Zadnja leta se v knjižnici krepi obisk čitalnice, nekoliko pa nazaduje izposojanje knjig na dom. Večji obisk v čitalnici pozdravljamo. V njej presedijo največ časa šolarji. Knjižničarji smo veseli, da imajo na voljo miren, topel in prijeten kotiček za branje.«

J. TEPPEY

NOVO V BREŽICAH

■ KROJNI TECAJ PRI DELAVSKI UNIVERZI se je končal zelo uspešno. Obiskovalo ga je 18 udeleženk. Dekleta so bila s pridobitvenim znanjem zadovoljna in so pohvalila tudi organizacijo. Predavatelj je pripravljen še poučevati osnovne šivanja in krojenja v Brežicah, če se bo medtem prijavilo dovolj novih kandidat. Gospodinjje se zanimajo predvsem za tovrstne tečaje, saj v mestu ni nobene šiviljske delavnice, razen tega so usluge za šivanje zelo drage.

■ NA PROSLAVLJANJE 8. MARCA — dneva žena se v Brežicah skrbno pripravljajo. Proslava bo v torek, 7. februarja zvečer, s programom pa bodo sodelovali učenci osnovne šole bratov Ribarjev in mladinci mestnega aktiva.

■ MINULI TEDEN SMO ZAPISALI, da Brežičani še dan pred gostovanjem celjskega gledališča niso pokazali dovolj zanimanja za predstavo. Naslednji večer je ča-

kalo prireditelje veselo presenečenje: dvorana je bila do kraja zasedena in občinstvo je z velikim navdušenjem spremljalo dogajanje na odru. Satira Zarka Petana je vžgala.

■ OB KRKI JE SE VSE MIRONO, ČETUDI JE VREME UGODNO, se še niso lotili urejanja kopalnice pri Horvatiču in ljudje se sprašujejo, kdaj bo pripravljeno za sprejem kopalcev. Že nekaj let razpravljajo o tem turistična društva in tudi v programu občinske turistične zveze je ureditev Krke ves čas njenega obstoja. Kaj pa, če spet ne bo denarja?

■ PROGRAMSKI SVET PRI RADIU BREŽICE IN FILMSKI SVET PRI KINU ne odigravata prave vloge pri oblikovanju programov obeh enot Zavoda za kulturo. Zlasti RADIO pogreša stalnega svetovalca in kritika obnem. Morda bi svet oživel, če bi vključeval člane, ki bi spremljali samo po eno ali dve vrsti oddaj.

Za stroške bodo odgovorni oskrbniki

Razgovor s tovarišem Zoranom Dularjem, predsednikom upravnega odbora v tovarni celuloze v Krškem — Lani je bilo sprejetih več ukrepov za zniževanje stroškov, ki so rasli hitreje od dohodka — Upravni odbor se je zavzel za izboljšanje delovne discipline, za zaščito in varnost pri delu, za zmanjšanje surovinskih zalog in spodbudnejše oblike nagrajevanja

»Tovariš predsednik, upravni odbor tovarne je bil lani pobudnik ukrepov za boljše gospodarjenje v podjetju. Kaj povzimate iz izkušenj minulega obdobja?»

»Trdno sem prepričan, da smo na pravi poti in da bomo se morali iskati rezerve predvsem v organizaciji dela, boljši delovni disciplini, spodbudnejšem nagrajevanju, v modernizaciji opreme, izboljšanju tehnologije in še marsikje.«

»Zaradi česa ste bili v zadnjih mesecih najbolj zaskrbljeni?»

»Zaradi tega, ker so stroški rasli hitreje od dohodka. Skrbijo se se začele v maju, ko je zaradi porasta stroškov začel upadati dohodek. V mislih imam upravičene in neupravičene stroške poslovanja. Po letnem remontu podjetja so izdatki tako narasli, da si za maj niso mogli izplačati osebnega dohodka po pravilniku, četudi je kolektivni zmanjšati stroške z obratovanjem tovarne 1. in 2. maja. Upravni odbor se je zelo pogosto sestajal. Bil je pristojen, da odloča o vrednosti točke. Ta se je včasih znižala tudi za 50 odstotkov. Najnižje izplačana vrednost točke je bila v decembru, najvišja pa v februarju lani.«

»Se je učinkovitost sklepov upravnega odbora kmalu pokazala?»

»Do oktobra so bili sklepi bolj načelni in zaradi tega premalo učinkoviti. Morali smo ubrati drugo pot in sprejeti več takih ukrepov, ki so

izboljševali uspeh poslovanja. Tako smo se na primer odločili, da je tovarna obratovala 29. in 30. novembra in za novoletne praznike. Pri tem sta nas podprla delavski svet in kolektiv.«

Upravni odbor se je nadalje zavzel za boljše zaščito in varnost pri delu, za poslednejše upoštevanje delovne discipline, za zmanjšanje zalog tistih surovin, ki jih ne primanjkuje (premog in celulozni les listavcev). Odločil se je za revizijo premijskega

Zoran Dular: »Odgovornost kolektiva za še skrbnejše gospodarjenje čedalje bolj raste!«

sistema in predlagal tako nagrajevanje, ki bo spodbujalo k zniževanju stroškov. Strokovne službe naj bi pripravile nov plan kadrov in s tem v zvezi izboljšanje organizacije dela. Delovne organizacije in ustanove ter zavodi naj bi uskladjali samoupravne akte, tako da med njimi ne bo prevelikih odstopanj.

Po razpravi sodeč, podjetja nerada sprejemajo odgovornost za odmero bolezni. Občinski sindikalni svet ni pripravil podrobnih predlogov o višini nadomestila, ker bi to pomenilo vmešavanje v samoupravne pravice, pač pa je opozoril na nepravilnosti. V večjih delovnih organizacijah pravilnika o nadomestilih za čas bolezni ne bo težko uskladiti z zakonom, težje pa bo v podjetjih, kjer nimajo ustrezne službe.

V razpravi so govorili o problemu plačevanja dodatnega prispevka za ljudi v rednem delovnem razmerju, ki v prostem času opravljajo obrt. Ti so namreč veliko bolj izpostavljeni nesrečam in boleznim. Nekateri so menili, da v teh primerih delovne organizacije niso dolžne plačevati niti predpisanega nadomestila — 50 odstotkov od osnove osebnega dohodka v preteklem letu. Prav tako so nekateri predlagali, da ne bi dajali nadomestila za nesreče na poti na delo in z dela.

Direktor KZSZ Novo mesto je navzoče seznanil s primanjkljajem v lanskem letu. S tem v zvezi so ugotovili, da občani krške komune po-

nih delov. Prikazali so jih v proizvodnih stroških za december, v resnici pa je bil material v prirodnih skladiščih, namenjen za proizvodnjo v naslednjih mesecih. Kršiči so v disciplinskem postopku, ves presežni material pa so morali takoj vrniti v skladišče.

Pri pregledu materialnih čekov je komisija ugotovila tudi tri primere osebnega okoriščenja, vendar še niso do kraja raziskani. Da se take stvari ne bi več dogajale,

je upravni odbor sklenil, da se s 1. oktobrom lani omeji krog pooblaščenih podpisnikov za materialne čeke. To smo uresničili šele ta mesec, ko je bila sprejeta nova organizacija materialnega poslovanja.«

Nazadnje je tovariš Dular pojasnil še en učinkovit ukrep za zniževanje stroškov: vsak strošek in izredni izdatki bo imel odslej svojega skrbnika. Ta bo odgovarjal za pretirano povečevanje izdatkov. Stroški bodo razen tega v prihodnje razdeljeni po ekonomskih enotah. Od tega si obetamo lažje in hitrejše ukrepanje, če bo kaj narobe, pa tudi več odgovornosti, kot je bilo čutili doslej.

J. TEPPEY

»Smučanje« na koprivniški pošti — tokrat z druge strani

Na članek »Rekreacija na pošti«, objavljen v rubriki Z domačih vrtov, želimo dati dopisniku in javnosti kratko pojasnilo.

Res je, da se je parket v koprivniški pošti dvignil, kar povzroča težave uslužbenki, vendar pa ne smemo pozabiti, da je popravilo vezano na sredstva.

Predstavniki Zavoda za komunalno dejavnost iz Krškega so si pod ogledali v začetku januarja in se odločili položiti namesto parketa drug pod (vinas ali podobno). Ko je za to zvedela uprava novomeške pošte, je zavodu sporočila, naj počaka na njihov predlog. Obveščeni smo bili, da bo predstavnik novomeške pošte prišel k nam na razgovor. Ker do danes ni bilo ni-

kogar, smo sklenili, da bodo na pošti v Koprivnici položili vinas tlak. Denarna sredstva za tlak so že odobrena.

Dopisniku, ki je zapisal to novico, bi koristilo smučanje kje na Pohorju ali v Kranjski gori, da bi si medtem lahko zbral točne informacije. Tega pa verjetno ni storil zato, ker je smučanje vezano na materialna sredstva in bi bila taka rekreacija zelo draga.

ZAVOD ZA KOMUNALNO DEJAVNOST, Krško

NE HODI DOMOV BREZ

S POSVETA NA OBČ. SINDIKALNEM SVETU V VKRŠKEM

Samouprava in odgovornost na tehtnici

Dokaj pozno je občinski sindikalni svet v Krškem organiziral posvetovanje o višini nadomestila za manj kot tridesetdnevno odsotnost z dela. Delovne organizacije in ustanove ter zavodi naj bi uskladjali samoupravne akte, tako da med njimi ne bo prevelikih odstopanj.

Po razpravi sodeč, podjetja nerada sprejemajo odgovornost za odmero bolezni. Občinski sindikalni svet ni pripravil podrobnih predlogov o višini nadomestila, ker bi to pomenilo vmešavanje v samoupravne pravice, pač pa je opozoril na nepravilnosti. V večjih delovnih organizacijah pravilnika o nadomestilih za čas bolezni ne bo težko uskladiti z zakonom, težje pa bo v podjetjih, kjer nimajo ustrezne službe.

V razpravi so govorili o problemu plačevanja dodatnega prispevka za ljudi v rednem delovnem razmerju, ki v prostem času opravljajo obrt. Ti so namreč veliko bolj izpostavljeni nesrečam in boleznim. Nekateri so menili, da v teh primerih delovne organizacije niso dolžne plačevati niti predpisanega nadomestila — 50 odstotkov od osnove osebnega dohodka v preteklem letu. Prav tako so nekateri predlagali, da ne bi dajali nadomestila za nesreče na poti na delo in z dela.

Direktor KZSZ Novo mesto je navzoče seznanil s primanjkljajem v lanskem letu. S tem v zvezi so ugotovili, da občani krške komune po-

rabijo precej več sredstev za potovanja k specialistom in za druge zdravstvene storitve kot zavarovanci drugih občin v komunalni skupnosti.

Predstavniki zdravstvenih zavodov so komunalni skupnosti očitali, da še ni pravno uredila, kako zajeziti otekanje sredstev izven skupnosti, zlasti za zdravljenje v bolnišnicah. Menili so, da je še premalo sodelovanja med delovnimi organizacijami in zdravstvenimi zavodi.

Na osnovi razprave so na posvetovanju sprejeli več

sklepov. Kar najhitreje bo treba urediti vprašanje nadomestila za obolelost zavarovancev do 30 dni in pri tem upoštevati skedpe komunalne skupnosti, ki je za primere daljše obolelosti vprašanje nadomestila že rešila.

Sredstva, ki bodo ostala delovnim organizacijam zaradi zmanjšane osnovnega prispevka za zdravstveno zavarovanje, naj bi namenili za izboljšanje zdravstvene in preventivne službe. Okrepiti je treba sodelovanje med podjetji in zdravstveno službo v komuni.

V okviru občine naj bi organizirali preventivno službo in pomagali ustanoviti ambulanto za medicino dela.

S pomočjo občinske skupščine bi bilo treba doseči, da bi imeli zasebniki, ki zaposlujejo delavce, minimalne osebne dohodka, od katerih naj bi plačevali prispevek za zdravstveno zavarovanje. Minimalni dohodki po mnenju udeležencev posvetovanja ne bi smeli biti nižji od najmanjših osebnih dohodkov v družbeni obrti.

PAVK

ZARADI NEUREJENEGA ŽIVLJENJA NAJBOLJ PRIZADETI OTROCI

Ciganske družine skupaj ali narazen?

V krški občini so se resno lotili ciganskega vprašanja — Poskrbeli bodo za stalna bivališča 18 družin in omogočili zaposlitev vsem za delo sposobnim Ciganom — Otroke bodo vključili v osnovne šole ter jim pomagali z učili in obleko

Cigansko vprašanje v krški občini ni rešeno, četudi prebiva na njenem območju 18 ciganskih družin s 86 člani. Med njimi je 20 otrok do 7. leta starosti, 13 otrok do 10. leta in 11 otrok do 15. leta starosti. Dva otroka sta gluha, eden pa je invaliden zaradi rahitisa.

Vse te družine razen dveh prebivajo pod šotori. V delovnem razmerju so le trije Ci-

gani, vsi drugi pa so brez rednega dohodka. V glavnem se preživljajo s prosjačenjem po bližnji in daljni okolici. Žive v zelo bednih razmerah. Za ležišča imajo slamo in listje, odejavo se s starimi kunjami.

Njihova prehrana je nezadostna in pri tem trpe predvsem otroci. Več Ciganov bolega na prebavilih in pljučih. Vdani so pijančevanju in svoj zaslužek mnogi zapijejo. Kmetje se pritožujejo, da jim povzročajo škodo v gozdovih. Vsak dan prihajajo na občino z zahtevami: »Preženite jih drugam!«

Toda tudi Cigani so ljudje in nekateri so že vložili pri občinski skupščini prošnje za stalno zaposlitev. »Moramo jim omogočiti normalno življenje,« je dejal na seji skupščine 23. februarja njen predsednik Anton Javorič. Odborniki so mu pritrdili in dodali več pripomb. Vaščani so želeli, naj jih naselijo vse skupaj v mestu, blizu šole, da jih bodo lažje zaposlili. Drugi so spet menili, da bi bilo bolje naseliti vsako družino zase, ker so na sestanku s predstavki skupščine tudi sami tako želeli.

Skupščina je zaupala to odločitev komisiji, v katero je imenovala osem članov. Njena naloga bo najti primerne zemljišče za bivališča ciganskih družin, pripraviti predlog za pomoč pri gradnji stanovanj, poskrbeti za

zaposlitev za delo sposobnih Ciganov in urediti vse potrebno za redno šolanje otrok v osnovnih šolah. Tem otrokom bo komisija pomagala z učili in obleko.

J. Teppey

DS za razrešitev direktorja v SAVI

Delavski svet gradbenega podjetja SAVA v Krškem zahteva razrešitev direktorja. Občinska skupščina je na seji 23. februarja imenovala 3-člansko komisijo, da bo preučila navedbe delavskega sveta, zaradi katerih naj bi direktorja predčasno razrešili.

Poslovanje podjetja bo pretresla tudi komisija za družbeni nadzor, če bo to potrebno. Odborniki so predlagali, naj se komisija loti dela takoj, da podjetje ne bi bilo oskudovano zaradi predolgega zavlačevanja.

Predsednik obč. sindikalnega sveta Edo Komočar je v razpravi opozoril na to, da so bili člani kolektiva pri ugotavljanju nepravilnosti mimo vseh občinskih organov in jim tako izrekli nezaupnico. Za razmere v podjetju so namreč zvedeli najprej iz Ljubljane. Dejal je, da bo imela komisija občinske skupščine težko nalogo, in se omenil, da so obravnavali samoupravni organi napake za dve leti nazaj. »Kje je bila njihova odgovornost takrat, saj bi morali vse nepravilnosti odpravljati sprotila,« je poudaril tov. Komočar.

J. T.

Drobne s Senovega

■ DRAMSKA SKUPINA pri kulturno-prosvetnem društvu Svoboda pripravlja novo igrano. Občane bi radi presenetili s svojim delom, ne vedo pa, kje bodo lahko igrali, saj v šolski dvorani zanje ni več prostora. Iz nje so morali pospraviti ves svoj inventar.

■ TUDI SENOVCANI bi si včasih radi privoščili sveže morske ribe, pa jih na Senovem ni dobili. Agrokombinat se je otrslet te skrbi.

■ VINOGRADNIKI so ob lepih in toplih zimskih dneh izkoristili čas za obrezovanje vinskih trt. Zdaj se pripravljajo kolce za kolčenje.

■ V NEDELJO JE BILA redna letna sindikalna konferenca rudnika. Na njej so pregledali delovanje organizacije lani in razpravljali o najbolj perečih problemih rudnika. Izvolili so tudi nov odbor, v katerem so skoraj sami novi člani.

Za Senovo tako značilna podoba: po prenog so prišli... S kamioni, s konjsko in z volovsko vprego — na stotine ton »senovčana« zvozijo potrošniki sami v razna mesta, vasi in podjetja v Spodnjem Posavju. Krajevni praznik Senovega je že dolgo leta tesno združen z uspehi senovskih rudarjev, ki so vsa poveljna leta vlagali izredne napore za kar največje proizvodnje premoga (Foto: J. Teppey)

Mladi Novomeščani zmagali, dvorana pa je zatajila...

V soboto, 25. februarja zvečer, je dvorana Doma kulture v Novem mestu bila prepolna za vse, ki so prišli na javno mladinsko oddajo »Spoznavajmo svet in domovino«, medtem ko so njene stene skoraj podri vzharni aplavz pravaševine mladine (in odraslih) — če je Novo mesto dobivalo...

raz Novega mesta kot celove. Koper je uganil, da jim igra Aci Bertonecelj »Delčico z volnenimi lasmi«, in že je bilo 9:6 za Koprčane.

Pri živem srebrju smo zmagali, nekaj točk pa sta pridobila našemu mestu tu...

Dobilo pa ni vsega! Medtem ko so mladi predstavniki našega mesta: Tomaž Solmajer, Nada Rajakovič in Bojan Bele dostojno zastopali dolerjsko metropolo v borbi znanja in spomina z mladimi Koprčani, so odrasli (in mladina) v dvorani žal zatajili...

Začelo se je lepo in z optimizmom. Marjan Kralj s so delavci vred je znal dvoranski dvoran, v kateri so že prej »Orni tulpanci dobro poskrbeli za veselo vzdušje. Za uvod sta gojeniki novomeške glasbene šole Cvetka Zajc in Olga Grimšič zaigrali duet na klavirju in priborili z njim prve štiri točke Novemu mestu. Koper je hitro odgovoril in izenačil na 4:4, zatem pa je prišla prva grenka preizkušnja za gledalce v dvorani: Aci Bertonecelj je v studiu 4 v Ljubljani odigral skladbo, ki pa ji v dvorani nihče ni znal dočeti avtorja in imena. Ozirali so se, če bi nas lahko rešili kdo od učiteljev glasbene šole ali kak njen učenec, vendar so se glave od prve do zadnje vrste zaman ozirale nazaj, na levo in na desno. Barkarola Čajkoveškega nas je stala 3 dragocene točke, ki so bile verjetno tudi odločilne za po-

račun Koprčanom in medsebojno izpraševanje dveh mest je bilo končano z 12:9, seveda spet za Koper.

O veliki oktobrski revoluciji sta Tomaž Solmajer in Bojan Bele odgovorila na vsa vprašanja prav dobro, medtem ko je dvorana poznala tudi odloček iz Ajshilovega Prikljenega Prometeja. Starije se je tu popravilo že na 15:14. Nada Rajakovič je nastala imena jugoslovanskih ljudjedelnih kot na tekočem traku, da je dvorana spet burno zaploskala. Napetost je rasla — 17:16, žal še vedno za Koper, ki tudi ni močel z dobitimi odgovori.

Zgodba s ponarjanjem beše nametnik, pravica, avto in žena je prinesla obema mestoma enako število točk, da jo je Janez Pavlin iz Novega mesta povedal vsem poslušalcem radia v pristni dolerjskinci. Krivulja napetosti in navdušenosti v dvorani se je pri stanju 19:18 še bolj povečala. — S podatki o versajski pogodbi so novomeški mladi telmovalci znova potrdili svoje solidno znanje iz zgodovine, v tem trenutku pa jih je Ljubljana tudi že nagradila:

90.000 Sdin gre v Novo mesto, ker je seštev ek vseh točk mladih telmovalcev na odru prevesil v dobro Novomeščanom!

Ploskanje, živžaganje in topotanje nog je skoraj oglušilo ušesa poslušalcev v dvorani, ki pa jih je čakala še ena preizkušnja. Za mesto jo je ugodno rešil Andrej Bartolj, ugotovil je avtorja »Zvezdnega prahu«, ki ga je zapela El-

»Tokrat smo se bolje pripravili kot pri zadnjem tekmovanju in upam, da bomo tudi uspeli!« je dejal Uroš Dular, predsednik občinskega komiteja ZMS pred začetkom tekmovanja v soboto zvečer na novomeškem odru. Njegovi upi so se uresničili!

Ploskanje, živžaganje in topotanje nog je skoraj oglušilo ušesa poslušalcev v dvorani, ki pa jih je čakala še ena preizkušnja. Za mesto jo je ugodno rešil Andrej Bartolj, ugotovil je avtorja »Zvezdnega prahu«, ki ga je zapela El-

»SKODA, DA NI ZMAGALA SE PUBLIKA V DVORANI!« — so nam v ponedeljek spoldne povedali dijaki-zmagovalci sobotnega tekmovanja. Vidite jih na sliki: Bojan Bele, dijak 4. b razreda učiteljskega, Nada Rajakovič, dijakinja 4. b razreda gimnazije in Tomaž Solmajer, dijak 4. a razreda gimnazije, vsi iz Novega mesta. Odgovorili so na vsa vprašanja tekmovalne komisije in si priborili 90.000 starih dinarjev nagrade. Tomaž bo začel v jeseni študirati fiziko, Nada kemijo, Bojana pa čaka zadnji letnik učiteljskega, na katerem ga najbolj veseli psihologija. Mlade, nadarjene telmovalce smo v imenu vseh naših bralcev in naročnikov nagradili še v Dolejskem listu: vsak bo dobil 10.000 Sdin in lepo knjigo. Zelim jim vse najboljše pri učenju in pri skorajšnjem vstopu v življenje. Zares smo veseli dobrih in zglednih dijakov! (Foto: M. Moškon)

da Viler. Razlika v točkah med dvoranama v Koprju in Novem mestu v skupni oceni pa je vendarle ostala: nekaj minut zatem je studio v Ljubljani sporočil, da pripada končna zmaga večera Koprju z rezultatom 25:24.

Novomeščani so iskreno voščili zmagovalcem v Koprju vse najboljše, saj odhaja s to zmago Koper v zaključno tekmovanje.

Ne pozabimo: mladi Novomeščani na odru so zmagali z dobrim znanjem zgodovine in jugoslovanskega gospodarstva, obiskovalci v dvorani pa jim žal z odgovori z glasbenega področja niso mogli tako uspešno pomagati, da bi tokrat ostali v Novem mestu dve nagradi!

Bil pa je vseeno lep in zanimiv večer.

T. GOSNIK

Zgodovina NOB v trebanjski občini

Udeležencem narodnoosvobodilne borbe Zoran Hudales, ki je pred vojno poučeval tu, da so šoli v Dol. Nemški vasi, pripravila knjigo Zgodovina NOB v trebanjski občini. Do sedaj je bilo v tej gradivi zbrana že precej gradiva in avtor meni, da bo rokopolis lahko končan že do konca letošnjega leta. Kot je znano, piše razen tega tov. Ambrožič knjigo o poteh, borbah in življenju Gubčeve brigade, ki naj bi izšla ob 25. obletnici ustanovitve brigade.

Avtomehanično delavnico gradijo

Nedaleč od križišča cest Črnomelj—Metlika in od oddelka pri Novemu mestu so v Metliki začeli graditi sodobno avtomehanično delavnico, ki jo bo odprlo novomeško podjetje SGP PIONIR. Glede na vedno večje število vozil v Beli krajini je taka delavnica že nujno potrebna, računajo pa tudi, da bo poleg nje v prihodnosti stala še nova benoinska črpalka.

Avto 30 m po nasipu

Milan Plet iz Cerovec pri Sečurju, ki je začel na delu v Nemčiji, se je 17. februarja pehal z osebnimi avtomobilom z Novega mesta proti Ljubljani. Na klancu pri Pihški pa je zaneslo v občestni smetnik, nato na nasip, kjer se je po 30 m ustavljal. Skoda so ocenili na 400 Ndin.

Novo mesto : škofija Loka 5:2

Novomeška namiznoteniška reprezentanca se je pred dnem v prijateljski tekmi pomerila z igralci Škofje Loke in jih premagala s 5:2. Razen Marjana Šonarja in Ivana Kapla je za Novo mesto nastopil tudi šole Turk. Najboljši je bil Šonar. Jap

Valvasor o gradovih v dolini Krke

PRED MALIM MOSTKOM

Vse bina — Okolica gradu Pred malim mostkom. Odkod je gradil doblj svoje ime. Lega gradu. Nekdanji lastniki gradu. Kdo je danes njegov lastnik.

Grad Naihof (ali bolje Neuhof), po kranjsko Pred malim mostkom, leži na Srednjem Kranjskem, osem milj od glavnega mesta Ljubljane. Od Novega mesta pa je za dober streljaj; stoji pa ob reki Krki.

Nemško ime je grad dobil zaradi tega, ker je še nov; bil je namreč zgrajen šele v prejšnjem stoletju in ima potemtakem še nov izgled. Kranjsko ime pa je grad prejel po kraju, kakor se je ta imenoval, preden so na njegovem mestu še karkoli pozidali. Ime gradu pa v našem jeziku pomeni majhen most, ki pelje čez potok Težko vodo, ki stoji tik pod gradom. Grad je sezidan na prijetnem kraju. Gra-

sko poslojpe sicer ni veliko, vendar pa čedno in stoji na lepem kraju, v prijetnem sosedištvu, kjer stoji blizu skupaj več gradov. Temu gradu Neuhof ali Naihof ne manjka lepih polj, zelenih travnikov in dobrega sadja. Nekdo je bil grad last plemiča gospoda Wolfa Adama Mordaxa, po njegovi smrti pa ga je njegova žena, rojena pl. Diensberg, prodala gospodu Sigmundu pl. Diensbergu, in to pred približno sedmimi leti. Ta ima grad še danes v lasti.

(Grad stoji na desni strani nese, ki pelje proti Dolenjskim Toplicam, in je danes del zgradbe internega oddelka splošne bolnišnice.)

SREČNA SREČKA 108551 PRODANA V NOVEM MESTU

Milijonar z zidarsko žlico

17-letni Mehmed Kovačević, zidar pri PIONIRJU, je pretekli četrtek imeno doživel »svojo številko«. Pri žrebanju Jugoslovanske loterije v Beogradu je njegova srečka zadela pet milijonov S-din!

»Sem mislil, da ne bo delati, ko ste tak bogati...« sem se pošalil, ko sem ga obiskal na delovnem mestu v Novotoku. Kije pa! Delati je treba mnogo, pa četudi bi bilo milijonov, je treba v lepi slovenskinci. Mehmed je pri Pionirju od leta 1955, ko se je pri 17-letni fant preselil iz Kladuše (pri Bihaču v Bosni) na delovno mesto avtomobilsko cesto pri Pionirju. Od leta 1958 živi v Novem mestu; prečen je s Hrvatice iz Pionirja (zaposleno v Industriji obutve v Novem mestu) in ima dva fantka: starejši hodi v šolo, mlajši pa je star dve leti in štiri dni.

Srečke kupujem že 12 let — odkar sem dobil prvo srečko. Sistema nimam plačnega in vzajem kar so, saj vsaka igra Največ, kar sem dobil do zdaj bilo 3000 dinarjev pred šestimi leti, drugače do 400, 800 ali 1000 Sdin dinarjev, večših pa ni bilo.

Zadnjo srečko sem kupil v trafiki na Glavnem trgu. Kadim namreč ne moravo, ki jo težko imam drugje. In kadar imam srečko v tej trafiki, kraj vedno zademem! Mehmed je sel v soboto v Ljubljano po dobitek, ki ga je ta dan zadel, prinaša noter drug dneve po urah. Sploh vijo njegov delovodja drugi sodelavci, da je kamej med najbolj priimni in skromni v

podjetju, zato so ga poslali na tečaj za kvalifikacijo. Loterija mu je izplačala 4 milijone in pol starih dinarjev v gotovini, ker je treba na dobitek plačati 10 odstotkov davka. Sam pa je nagradil prodajalki v trafiki — Kaj bo mladi zidar počel s tolikim denarjem?

»Ne bom ga zapravil ali zapil. Naložil sem ga na poštno knjižico, in če se bo dalo, bom delal bajto, S stanovanjem v Kettejevem drevoredu 44, ki mi ga je preskrbelo podjetje, sem sicer zadovoljen, pa vendar, otroka rasteta, potrebovala bosta miren prostor za učenje. Tukaj tudi nimamo kopalnice... Rad bi dobil parcelo za ašdanje v Novem mestu.«

Simpatičnemu Mehmedu dobitek iskreno privoščijo vsi njegovi tovaršji in tudi mi mu iz srca čestitamo z željo, da bi čimprej dobil lokacijo in začel zidati.

M. MOSKON

Z domačih vrtov

Darilce

Sedaj, v času občnih zborov in konferenc, ko mnogi rotirajo, so se v neki organizaciji odločili, da bodo predsedniku podarili ob slovesu majhno darilce. Odločili so se za dno spominjala na čase, ko jih je prebil v organizaciji. Knjigo so kupili, in ko jo je predsednik pred vsemi odni, je prebrel. Prebral je naslov: Danes grofje Celjski in nikoli več.

(Iz Večera)

sprejema in oddaja vaše želje

Še so človeške ribice

Člani ribniškega jamarskega kluba so lani obiskali tudi nekatere jame v kočevski občini. Med drugim so si ogledali spet jamo v Mestnem logu pri Kočevju in Vodeno jamo pri Klinji vasi. Ugotovili so, da so v jami v Mestnem logu še človeške ribice. Videli pa so jih le 5. meseca, ko so jih ob prejšnjih obiskih (pred zastrupitvijo z gnojnico, o čemer smo pred letom in pol pisali v sestavku »Umor v podzemlju«) našli najmanj 50 do 60.

Tudi v Vodeni jami so človeške ribice. Večina jih je dolgih okoli 18 cm, največja in hkrati edina svetilkanka pa je dolga kar 32 cm.

Preselitev enega dela Labina

Komisija SIV je preiskala razpoke na področju mesta in predlagala naglo preselitev prebivalstva z vrta labinskega hriba. Izkazalo pa se je, da ni zadosti razpoložljivega prostora, prav tako tudi ne zadostna pomoč v znesku 12.050.000 novih dinarjev, da bi z njimi parazemstili 500 družin.

navati kot Skopje, Makarsko ali Slavonki Brod, ko so jih prizadeli potres ali pa druge naravne nezgode.

Še 168 naročnikov!

Vesela novica: še 168 novih naročnikov so nam poslali pridni sodelavci od 22. do 28. februarja. V tem tednu je dosegla rekord metliška občina: kar 59 novih naročnikov smo dobili od tam, predvsem iz vrst delavci in delavcev v Novotoku.

Iz kočevske občine je bilo 58 novih naročnikov, iz brežiške 4, iz črnomaljske 6, iz krške 4, iz novomeške 29, iz ribniške 7, iz severniške 6, iz trebanjske 3, medtem ko smo iz raznih post dobili še 17 novih naročnikov, za tujino pa dva rojaka.

Po občinah je bilo 28. februarja 1967 stanje novo pridobljenih naročnikov v vsej dosedanji akciji takole:

v brežiški 319 novih naročnikov, v črnomaljski 254, v kočevski 572, v krški 392, v metliški 186, v novomeški 807, v ribniški 213, v severniški 517 in v trebanjski 343 novih naročnikov. — Iz raznih post po Sloveniji in Jugoslaviji smo v tem času dobili 352 naročnikov, za rokave v tujini pa so njihovi svoji naročili 96 izvodov Dolenjskega lista.

Po 15 tednih letošnje akcije smo torej pridobili že

4.051 novih naročnikov!

V zadnjem tednu se je spet najbolj postavil Cveto Kriz iz Kočevja, ki nam je v terek dopoldne poslal še 61 novih naročnikov! Učenci osnovne šole v Kočevju so zbrali prvih deset naročnikov. Ivan Bober iz Ribnice pa je spet poslal še pet novih naročnikov. Iz obrata Novoteks v Metliki smo ta teden dobili 56 novih naročnikov, razliko do 186 novih naročnikov pa so nam poslali pismonoše iz različnih post naših devetih občin.

- Le tako naprej — »magično številko« 4000
- smo že dosegli, zdaj pa je pred nami nova
- želja in hkrati naš cilj — 5000 novih naročnikov!

DI SO PAPIRNATE OBLEKE: v Parizu so že do poznali izdelovanje oblek iz plastičnih snovi, tu pa prvič izdelujejo obleke iz papirja, ki jo lahko nože do štirikrat; po potrebi jo lahko s hladnim likom prelikate, nato pa — vržete v smetnjak... (Foto: Tanjug)

Zibelka francoskih partizanov

vojaki med seboj posvetujejo. Toda kmalu se je streljanje še huje nadaljuje, vmes so posegli tudi mitraljezi. Poročnik Passy se zgrudi smrtno zadet. Zadnjič se še ozre proti Willard de Lansu. Tam je za vedno pustil svoje.

Bitka se nadaljuje! Iz Pasa, jugovzhodno, prihajajo nasprotujoče si vesti. Ne ve se, ali se partizani še drže na starih položajih ali ne. Slaba poročila prihajajo iz Vasseluxa. Tretji napad ni uspel. Nemci se dobivajo pomoč. Napadajo z bombniki. Partizanskim enotam pri tem mestu so iz štaba poslali komandanta Charberta, ki je tja prišel pred nekaj dnevi. Ušel je gestapovcem; pri tem mu je pomagala njegova hladnokrvnost. Partizanom se namreč ni posrečilo, da bi v 48 urah zavzeli Vasselux. Komandant je s poslednjimi močmi poskušal uspeti, in to brez topmišva, z do smrti utrujenimi borci, ki so že trkrat juršali, a so bili vedno odbiti. Do smrti utrujenji so dobili pomoč iz rezerve, ki doslej ni utrpela preveč izgub. Od Valcheviera do Grand-Veymonta se bije velika bitka. Oglušujoče streljanje in brnenje avionov para nebo!

Partizanska fronta je pri Valcheviera prebita. Lovci niso mogli vzdržati položajev. Nemci so pritiskali z vso silo. Izgube so velike. Vse enote se umikajo v notranjost Vercorsa. Bój se nadaljuje. Nemci za trenutek oklevajo, toda kljub velikim izgubam se poženejo zopet v napad. Posreči se jim zavzeti skalo, ki obvlada Belvedere. Partizani napadajo, sovražnik je močnejši in nihče ga ne more voč zaustaviti. Partizanske vrste se redčijo. Padel je borec, star 17 let. Preden je izdihnil, je še s slabim glasom naročil: »Tovariš, povej moji materi, da sem padel za Francijo!« Komandant Charbert, preden pade, da zaustavi streljanje in v trenutku napiše na listič, ki ga je iztrgal iz beleznice, besede: Popolnoma sem obkoljen — živelja Francija! Sklenil sem, da se bom bojeval do konca. Iz njegove strojnice krdra rafal za rafalom na Boche, ki jih opazi. Ni mi mar za druge, ki sikajo okrog njegove glave.

Polkovnik Descour in Dom Guéret

Ob enajstih komandant Charbert omahne, hudo zadet od kroglice. Se je zravnal in strelja dalje. Zadel ga je druga smrtonosna krogla, tedaj se zgrudi. Vse je končano. Lovci so ostali brez svojega komandanta. Obupani se počasi umikajo.

Vojaki šef Vercorsa s težkim srcem zapove, naj se borci razidejo in čakajo boljših časov. Partizani se ne bodo naselili v gozdu Lente, in ko pride čas, bo od tod vodil akcijo za zbiranje borcev. V bližini so zapuščene pristave. Tukaj bo moštvo lahko dobilo vodo in potrebno hrano. Posebno za vodo je bilo težko na Vercorsu. To je bil edini način, da se vse čete urejeno razidejo prej, preden bo Wehrmacht napadel s številnim moštvom, in da se tako Vercors rešil popolnega uničenja.

Sama slaba poročila. Ves Vercors je obkoljen od Nemcev. Ranjence in medicinsko osebje so skrili v votlini Loire. Sovražnik je zavzel vse večje kraje. Partizani so začeli streljati na Nemce iz petstometrske razdalje. Bochi še nadalje napredujejo. Usoda lovcev na odseku, ki je od Nemcev obkoljen v jami Pas di Aiguille, je vedno bolj negotova in žalostna. Borci so sklenili, da se bodo branili do zadnjega naboja. Vsak borec, preden pade, mora ubiti čimveč Bochev.

Ob devetih je sovražna havbica razsvetlila notranjost jame. Ubit je bil šef skupine — Gilbert Galland. Dva borca sta težko ranjena, ostali so zažigali vse važnejše dokumente, spominke in fotografije svojih sorodnikov in prijateljev. Na koncu so zapeli marsejezo tako ganljivo, kot se poje le pred smrtjo.

Nemci so se vedno bolj približevali votlini in metali vanjo granate. Borci so jih lovili in jih vračali napadalcem, ki so stali pred jamo. Sovražniki so nato na trakovce navezali eksploziv in ga s strme skale spuščali v jamo. Prva eksplozija ni napravila večje škode. Pri nadaljnjih eksplozijah se je vrvm pretregala in naboj z eksplozivom je padel v votlino. Pri tem je bilo več partizanov ubitih, ranjenih pa so bili skoraj vsi. Nemci so poizkuse ponavljali. Nekatrat je v votlini nastala popolna tišina. Se živeči partizani so se potajili. Nemci so bili prepričani, da so vsi borci v jami pobiti, zato so odšli. Ponoč pa so partizani prilezili iz jame in se povzpeli preko skalovja. Iz daljave so jih Nemci še napadali, a bilo je prepozno. Sovražnik je bil neprijetno presenečen. Beg iz jame je borecem uspel.

DOLENJSKI LIST

Tudi drugi povprašujejo za njihove izkušnje

Na pobudo konference za družbeno aktivnost žena se je v tem delu Slovenije lansko jesen prvič pojavilo šolsko varstvo otrok ali celodnevno bivanje v šoli. Zato se za ta primer zanimajo tudi druge šole.

Praden so se v Sevnici dokončno odločili za varstvo šolskih otrok, so podrobneje proučili, koliko učencev je socialno in moralno ogroženih, koliko ima zaposlenih oboje roditelja. Občinska skupščina je prispevala nekaj denarja, zasilne prostore pa je varstvo dobilo kar v kletnih prostorih, namenjenih tehničnemu pouku. Varovancev je zdaj 56: v nižjem oddelku 30, v višjem 26. Pri doseda-

njem polletnem delu je važno predvsem to, da so se učni uspehi teh šolarjev izboljšali, kljub temu da so hkrati pod enim vodstvom učenci iz različnih razredov in paralelek. Neprecenljiva pomoč pa je vodstvo zaposlenim materam.

Zelja vseh je, da bi varstvo še razširili. Celo samji otroci prihajajo prositi, da bi jih sprejeli. Vendar primanjkuje denarja, prostorov in vzgojiteljev. Družba bo morala pri tem še bolj pomagati. Pohvalno je, da dobiva več učencev že sedaj hrano brezplačno, ker so otroci revnejših staršev.

Ker bo treba varstvo šolskih in

predšolskih otrok še bolj razširiti, je bila že pred leti imenovana posebna komisija, ki je imela nalogo pripravljati gradnjo posebne varstvene ustanove, ki naj bi stala za sedanjo osnovno šolo. Stavba naj bi bila takšna, da bi omogočala etapno gradnjo. Čeravno bi precej stala, je ideja o gradnji znova oživila, spodbuda pa ji dajejo dosedanje izkušnje. V te namene bo treba pripraviti marsikaj, predvsem pa vključiti v priprave za zbiranje denarja tiste delovne organizacije, katerih zaposleni starši bodo imeli od vsega tega največ koristi. Podobno bo treba to važno vprašanje urejevati tudi drugod.

M. LEGAN

Stefka Dernovšek, uslužbenka Kmetijskega kombinata: »Enega otroka imam v celodnevnem varstvu šole, dva pa hodita tja le na kosilo. Zelo sem zadovoljna, da je tako.«

Anica Barič, uslužbenka občinske uprave: »Dosti mi je s tem pomagano. Matere, ki nimajo v varstvu svojih otrok, še ne vedo, kako koristna pridobitev je to.«

Martin Znidaršič, varovanec z neurejenimi družinskimi razmerami: »Ko

maj mesec dni sem tukaj tudi dopoldne, pa mi je že zelo všeč.«

Erika Colnar, vzgojiteljica: »Pa tudi učni uspeh je izboljšal. Pri vsakem učencu smo v tesni povezavi z njegovim razrednikom in sproti spremljamo njegove uspehe. Če bi mogli organizirati varstvo tako, da bi imeli skupaj samo učence enega razreda, bi bili uspehi še večji.«

Bojan Drnovšek, varovanec: »Veseli me svobod-

ne aktivnosti, šah, tehnične igrice. Rad sem tu kaj.«

Mala Polonec, varovanka: »Pri nas vse delamo po načrtu. Od 7 do 7.30 se zbiramo, od 7.30 do 9. se učimo, nato malicamo, za tem imamo svobodne dejavnosti, od 10. do 11. ure je prosti čas, nato pa umivanje in kosilo. Zatem gremo k popoldanskemu pouku.«

Marija Simončič, ravnateljica šole: »Čeprav imamo novo šolo, nam pri-

manjkuje prostorov. 40 otrok dobiva samo kosilo in jih med varovanje ne moremo sprejeti. Predlagali smo, da bi v kratkem ustanovili tretji oddelk, jeseni pa še četrtega.«

Jelko Stojs, pomočnik ravnateljice: »To, kar nudimo pri nas, je za starše zelo ugodno. Plačujejo le hrano, pa še ta je poceni, čeprav je zelo dobra. Seveda bi radi vse to še razširili in upamo, da bomo uspeli, če bo le dovolj razumevanja.«

Premalo mlajših krvodajalcev

V četrtek, 16. februarja, je priredil občinski odbor RK v Sevnici seminar aktivistov za krvodajalstvo, ki sta se ga kot predavatelja udeležila tudi predstavnik glavnega odbora RK Slovenije tov. Ivan Arnejc in Majda Gorše, medicinska sestra. V predavanjih je bilo rečeno, da morajo biti krvodajalske akcije dobro organizirane, in se kampanjske. Aktivisti morajo znati občanom prikazati potrebo po darovanju krvi. V akcijo je treba pritegniti druge družbeno-politične organizacije, podjetja in ustanove in jim pojasniti njihov humani smoter.

Potrebe po krvni plazmi so zelo velike. Za operacijo žolodca je običajno potreben cel liter krvi, ki jo daruje šest krvodajalcev. V porodništvu so potrebe po krvi še

Že druga skupščinska seja v februarju

28. februarja so se v najkrajšem mesecu leta že drugič sestali odborniki sevniške skupščine. Na dnevnem redu so imeli kar 17 točk: o delu občinske skupščine, odloki o prispevkih in davkih, poročilo o poštini službi, v zbiranju denarja za šole in kulturne ustanove, o cenah v trgovskih poslovalnicah, o občinskem prometnem davku in druge pomembne zadeve. Več s seje prihodnjč.

Kaj je s turističnimi sobami?

Vodstvo sevniškega turističnega društva meni, da je treba temeljito pretehtati, kako so bili porabljeni turistični krediti, namenjeni za opremo turističnih sob za sebnikov. Znano je namreč več primerov, ko ti krediti niso dali nobenega učinka ali pa so jih porabili celo v druge namene. Turistično društvo ugotavlja, da so bili

večje. Zato je treba opomniti, da je še precej mladih ljudi, predvsem z visokim osebnim standardom, ki stoji ob strani. Mnogi med njimi uporabljajo motorna vozila in so tako bolj izpostavljeni nevarnosti na cesti in računajo na pomoč sočloveka, ko bo šlo za njihovo kri. Pri tem ni treba nasedati govoricam, da odvzem krvi škoduje, ker je zdravniško ugotovljeno, da to ni res. Zato za krvodajalsko akcijo, ki bo v spodnjem Posavju v septembru, pričakujemo dober odziv.

S. Sk.

Danes zbor DPM

Drevi ob 7. uri bo v Sevnici občini zbor Društva prijateljev mladine. Kljub temu da je to mlada organizacija, bo imela v svojem poročilu o lanskem delu kaj pokazati. Društvo je sodelovalo pri organizaciji slavnosti za dan mladosti, pri sprejemu cicibanov v vrste pionirjev pri prireditvah za dedca Mraza in pusta, predvsem pa je pomembno to, da je društvo omogočilo 150 otrokom letovanje v Rovinju za kar je organiziralo nabiralno akcijo po podjetjih. Letos nameravajo to še razširiti in kupiti tudi dve vikend hišici.

O tem se je treba še veliko pogovoriti, zato pridite na današnji zbor!

Bikci, spitani med latami

Radejev je na Blanci več. Zadnjič me je pot vodila k Hermanu in Bikci, spitani med latami njegovi ženi Pepci, da bi se z njima pogovoril o sodelovanju s Kmetijskim kombinatom iz Sevnice, ker sta znana kot ena najstarejših sodelavcev.

»Ste prišli po nasvet, kako to gre,« so me vprašali, ko sem stopil v hišo. »Saj niste prvi, tudi drugi nas pridejo spraševati, če se nam izplača. Zdaj je takih rejcev vse več. Pojdite še k Jožetu Kozmičkemu na Pečje pri Sevnici ali k Redenšku; pravijo, da se je tega oprijel tudi Radišek iz Orehovega, posebno pa Pompe iz Razborja.«

»Nisem prišel po nasvet, rad bi si vse to ogledal, da bi vaše izkušnje posredoval drugim,« sem odvrnil, ko sem prišel do besede.

Tudi mrzli zimski vetrovi, ki iz Kanade udarjajo v širono porečje Mississippija in Misourija, ne preženejo ogromnih čred pitovnega goveda, ki zalaga čikaške klavnice, v tople hleve enostavno zaradi tega, ker živinorejci hlevov sploh nimajo. Govedo redijo na prostem, — tega je navajeno — le kadar je najhujši mraz, dobijo črede zasilno zavetje. Taka živinoreja daje poceni meso, živinorejcem pa dober zaslužek.

Če Radejeva vesta za to ali ne, ni pomembno; važno je, da redita govedo z manj stroški kot drugi, ne v hlevu, temveč kar pod kozolcem. Manjši kozolec dvojniki, ki ga za malo zemlje, kolikor je premore hiša, ki živi predvsem od milna in žage, sploh ne potrebuje, sta zasilno ograjena, do njega napeljala vodo, ob strani položila kr-

Za manjše vodotoke bodo morali skrbeti ljudje sami

V razgovorih, ki so jih imeli 17. februarja predstavniki sevniške občine z zastopniki Splošne vodne skupnosti Dolenjske, je bilo dogovorjeno, da bodo letos vložili vsa razpoložljiva sredstva za regulacijo naslednjih vodotokov: Drožanjskega potočka, Blanske, Sevniške, Hlinje in Mirne. Za druge, manjše potoke ne bo denarja, zato bodo morali več narediti prizadeti prebivalci. Predvsem bo treba prenehati z dosedanjim malomarnostjo, ko so bili ti potoki pravo leglo vse mogoče ropotije in smeti, kar povzroča še slabši pretok vode

milna korita in »hleva je bil nared. Skupno s toplejšim stariim hlevom, kjer je nekaj dremala edina krava in ki ga zdaj uporabljata za teleta, imata prostor za trideset pi-tancev. Da je bikcem pod ko-

zolecem toplejše, živalim dalj časa samo nastiljata in ne umikata gnoja, da imajo toplo pod seboj, ko ležejo.

Kmetijski kombinat, za katerega redita pitance, dá krmlila, plača veterinarske usluge in nosi vse tveganje pri rejli. Od prireje kilograma žive teže plača rejcu čez sto starih dinarjev, rejec pa prispeva še nekaj sena. Račun je preprost: dober bikcec pri-rašča čez kilogram na dan in ni težko izračunati zaslužek. »Izplača se nam, prostori dajejo mnogo več, kot bi sicer, dela s tem pa ni veliko,« je povedala Pepca Radej.

Pred približno desetimi leti so se vrnili iz Amerike prvi naši živinorejski strokovnjaki, navdušeni nad ameriško ceneno živinorejo. Sledila je doba gradenj odprtih hlevov. Ker pa smo šli v drugo skrajnost in naše nežne, negovane mlekariče čez noč postavili v take hleve, kjer so bile izpostavljene tudi hujši zimi, smo delno razočarani začeli take hleve obzidavati. Iz ameriških izku-

Loka: prvi razgovor o preureditvi vodovoda

Prejšnji teden je bil v Loki dobro obiskan zbor volivcev, obiskalo pa bi ga še več ljudi, če bi na vabilu pisalo, da se ga naj udeležijo vsi, ki uporabljajo loški vodovod. Znano je, da je sedanja vodovodna napeljava stara že trideset let in ne zadošča vse večjim potrebam kraja. V Loki je Dom počitka s sto oekrbavanci, ki potrebuje sodobne sanitarne naprave, pa tudi posamezniki si urejujejo gospodinjstva, ki potrebujejo vse več vode. Tudi Kmetijski kombinat iz Sevnice je poleti veliko porabi.

Krajevna skupnost v Loki je že dala pregledati močan

izvirek vode pri prvi hiši v Zirovnici, kjer je bilo ugotovljeno, da je voda zdrava za pitje. Ta izvor je oddaljen le dober kilometer od Loka. Potrebno bi bilo zgraditi še en vodohram in ga združiti s sedanjim. Za preureditve vodovoda bo prispeval Dom počitka večjo vsoto denarja, na sestanku pa je bilo sklenjeno, naj bi vodarino povečali za sto odstotkov, kar naj bi veljalo nekaj let. Podobno so naredili tudi v Sevnici. Krajevna skupnost bo morala najeti posojilo, za delo pa bodo potrebni tudi podrobnejši načrti.

S. Sk.

Gasilci zgradili dvorano

25. februarja je bil na Studencu občini zbor gasilskega društva. Med pregledom dela v preteklem obdobju so ugotovili, da niso imeli na svojem območju nobenega požara. S prostovoljnim delom so poleg gasilskega doma sezidali in pokrili kulturno dvorano. Letos si jo bodo prizadevali dokončno urediti, za kar bi potrebovali tudi družbeno pomoč. Njihovo priza-

devnost je pohvalil Jože Smodej iz sevniške občinske zveze in jim priporočil, da bi v odbor pritegnili tudi mlade gasilce. V odbor so nato izvolili najbolj prizadevne člane društva.

V času, ko so imeli gasilci občni zbor, so imeli rezervni oficirji in podoficirji strokovno predavanje, ki se ga je udeležilo tudi več gasilcev.

J. Z.

V kombinatu je presežek, vendar skromen

Delavski svet Kmetijskega kombinata iz Sevnice je 24. februarja razpravljala o zaključnem računu. Letna bilanca je pokazala, da je imel kombinat po plačilu vseh stroškov nekaj milijonov ostanka dohodka. Na splošno je ugotovljeno, da je v sedanjih ostrejših kreditnih pogojih tolikšen presežek preskromen za večje naložbe, čeprav bi jih kombinat zelo potreboval.

Podjetja ne odklanjajo prispevka

Dosedanje sklepanje potrebnih pogodb s podjetji sevniške občine, ki naj bi prispevala za šolstvo, je dalo dobre uspehe. Dolejši občinska podjetja so povečini podpisala pogodbe in se obvezala, da bodo v prihodnjih dveh letih prispevala 2,4 odst. od bruto osebnih dohodkov.

Sevniške - z raznih vetrov

■ **MOST BO KMALU POPRÁVLJEN.** Sevniški most so končno že začeli popravljati. Zastopniki cestnega podjetja iz Novega mesta so zagotovili, da bo podjetje most popravilo do 31. marca. Pravijo, da bo takrat imel najmanj 12 ton nosilnosti, če ne celo 16. Na kranjski strani so vložili že več močnih lesenih nosilcev, tešjejo pa jih še za drugod.

■ **GEOMETRI ZE MERIJO.** Prejšnji teden so geometri in njihovi pomočniki prestavljali late in nivoirje okoli železniškega ovinka v Sevnici. Da bodo brzilniki z električno vleko lahko vozili z nezmanjšano hitrostjo, je treba nekatere ovinke ublažiti, med njimi tudi sevniškega.

■ **UREDITI CESTO PROTI BRESTANICI.** Ker kaže, da se nekaj časa ne bo denarja za modernizacijo ceste Krško-Radeče, pa tudi savski most je nezanesljiv, se Sevnščani vse bolj ogrevajo za to, da bi najprej dobro uredili cesto Sevnica-Brestanica-Krško. Tako bi imeli vsaj v tej smeri dobro zvezo z avtomobilsko cesto Ljubljana-Zagreb.

■ **V DROŽANJU BODO NADOMESTNE VOLITVE.** »Zaradi bolezni ne morem več prihajati na skupščinske seje in sodelovati pri njenem delu,« je pisal občinski skupščini Ivan Kranjc z Metnega vrha, ki je v občinskem zboru za stalno volilno enoto Drožanje. Zastopal tega je bilo sklenjeno, da bodo tam nadomestne volitve, ki jih bodo izvedli na dan splošnih

volitev novih občinskih odbornikov.

■ **POTEGNILI SO OBČINSKO ZVEZO.** Gasilsko društvo na Bučki slavi letos 40-letnico obstoja. Na občnem zboru so člani sklenili, da bodo to slovesno počastili, na slavnosti pa povabili nekatere vidne republikanske zastopnike. S predstavnikom občinske gasilske zveze so bili dogovorjeni da se bodo sestali predzadnji nedeljo. Ko je le-ta prišel na Bučko, da bi se pogovorili o podrobnostih, se ni imel s kom pogovarjati, ker gasilcev z Bučke na sestanku ni bilo.

■ **PLESNE VAJE.** V februarju je sevniška mladina organizirala plesne vaje v mladinskem klubu.

■ **NA SEJI BODO ODLOČILI.** Na prihodnji seji občinske skupščine, ko bodo sprejemali občinski proračun, bodo odločili tudi o pomoči za razširitev šolskega varstva otrok. Šola je zaprosila za 8 milijonov starih dinarjev, vendar na občini menijo, da ne bo mogoče vsega izpolniti, pa če bodo morali sčasoma tudi starši (vsaj tisti, ki to zmorejo) več prispevati, saj je dosedanj sistem zanje zelo ugoden.

■ **BOGO GORJAN JE PREDAVAL.** Prejšnji terek je v gasilskem domu v Sevnici predaval poslanec in član unanepolitičnega odbora tov. Bogo Gorjan o mednarodnih problemih, predvsem pa o sedanjem vrenju na Kitajskem. Predavanja se je udeležilo veliko poslušalcev. Občinski komite bo taka predavanja še organiziral.

Konferenca SZDL bo 10. marca

Ni lahko v nekaj stavkih oceniti enoletno delo Socialistične zveze, organizacije s toliko nalogami in tako razvejano in obsežno dejavnostjo. Kot so ugotavljali člani občinskega odbora SZDL na seji 23. februarja, tudi poročilo na 39 straneh še ni povedalo vsega, predvsem pa ni dovolj prikazalo posameznih krajevnih organizacij, zlasti slabših. Kljub vidnemu napredku in večji angažiranosti organizacije v zadnjih nekaj letih, z delom v nekaterih krajih ni mogoče biti zadovoljen. Udeleženci seje, ki so potrdili pripravljeno poročilo, so se na koncu razprave strinjali, da bi o tem več spregovorili v razpravi na konferenci, pravzaprav prvi seji konference, ki bo v četrtek, 9. marca, ob 14. popoldne.

Občinska organizacija Socialistične zveze se je lani vseskozi zavzemala za uredništvanje naših splošnih političnih in gospodarskih smernic in sklepov letne konference iz decembra 1965. Nosiča je glavno breme priprav za važne odločitve v lanskem letu, predvsem pri sprejemanju krajevnih samoprispevkov in utrjevanju krajevnih samouprav. Organizirala je vrsto posvetov in odgovorov

o najvažnejših družbenih vprašanjih, skratka; bila je povsod tam, kjer je živeča družbena aktivnost.

Kot ugotovlja letno poročilo, pa ne moremo biti zadovoljni z nekaterimi organizacijskimi vprašanji. Občinski odbor in krajevni odbori še vedno niso bili pri delu dovolj povezani. Se premalo so izkoristile možnosti, ki jih nudi komunalna rubrika našega glasila, saj lahko nadomesti marsikateri nepotreben sestanek, ki ima namen ljudi le seznanjati. Mreža 17 krajevnih organizacij po dosežanih izkušnjah kar zadošča, razmisli pa je treba, če ne bi bilo dobro ponekod ustanoviti tudi podružnice. Nezadovoljivo je, da se je lani število članov organizacije povečalo le za 82 ljudi, medtem ko je članarino plačalo le 17,4 odstotka volilnih upravičencev v svojih vrstah.

Izredno pomembna dejavnost je utrjevanje krajevnih samouprav. Čutiti je, da raste pomen krajevnih skupnosti. Konference krajevnih organizacij SZDL so jim izmed vseh vprašanj posvetile največ pozornosti, kar dokazuje, kako pomembne stvari so komunalne zadeve za vse občane. Resda bi mnoge obravnane stvari prej spadale na seje krajevnih skupnosti kot pa na konference SZDL, vendar je treba upoštevati, da ljudi zanimajo predvsem konkretne razmere, in ne visoka politika. To še ne pomeni, da Socialistična zveza kot politična organizacija ne more pri teh akcijah tudi politično delovati.

Soški primeri, kako lahko hitro podremo nekaj, kar je težko zgraditi, so lanski odnosi pri kooperaciji pri pridelovanju krompirja. Na večini letnih konferenc krajevnih organizacij so ljudje o tem govorili in zahtevali pojasnil.

Socialistični zvezi ostane tudi v naprej izredno pomembna vloga pri vplivanju na politične in gospodarske odločitve, ki naj prinašajo dobro čimveč delovnim ljudem in jih spodbujajo za vse večje delovne uspehe. Za dobre, od članstva izhajajoče odločitve in smotre se mora organizacija zavzemati pri vseh človeških dejavnostih ter medsebojnih odnosih in se bo ji presahnil življenjski sok.

Letos bosta na Mirni dograjena dva šestnajst stanovanjska bloka. S tem se bo število prebivalcev tega kraja še povečalo, kar bo še poostrolo potrebo po urejenem šolstvu in otroškem varstvu. Predvidevajo, da bo letos v občini dograjeno 42 družbenih stanovanj; razen tega bo tudi okoli 20 zasebnikov zgradilo nove zasebne hiše. Na sliki sta mirenska bloka. (Foto: L. M.)

V torek o zelo pomembnih stvareh

Trebanjska občinska skupščina je predvčerajšnjim dopoldne razpravljala o stvareh, ki zadevajo skoraj vsakega občana. Na dnevnem redu so bili prispevki in davki občanov, stopnje prometnega davka v gostinstvu in pri nakupu avtomobilov, proračun občine in še nekatere druge odločitve. Kaj so občinski možje sklenili, preberite v prihodnji številki!

Obvestilo trebanjske knjižnice

Trebanjska knjižnica obvešča svoje bralce, da bo od 1. marca 1967 dalje izposojala knjige vsak ponedeljek od 10. do 14. ure in vsak torek, četrtek in petek od 14. do 18. ure. Vsak torek, četrtek in petek bo poleg knjižnice odprta tudi čitalnica, kjer so na razpolago dnevni tisk, domače in nekatere tuje revije. Knjižnica posluje v prvem nadstropju Prosvetnega doma.

NE LE ŠOLARJI, POTREBUJE JIH VAS, ŽIVLJENJE

Še vedno gre rada med šolarje

Ostre poteze na obrazu Darinske Japelj, upokojene učiteljice iz Trebnjega, ne morejo dovolj izraziti njene trde življenjske poti, ki jo je prehodila, ko je 38 let počevala v šoli na vasi.

»Rožila sem se v šoli, živevala v njej in zanjo. Poučevala sem v 18 krajih, predvsem po Dolenjskem, 18-krat sem se selila z družino. Šest otrok sem rodila in poleg dela skrbeli zanje. Ko zdaj včasih nadomeščam zadržane učiteljice in grem med mladi rod, vedno znova začutim, da je moje mesto med njimi, in težko mi je, ko jih zapuščam...»

Kaj bi svetovala mlajšim, ki se odločajo za ta poklic? Predvsem: z veseljem, z idealizmom naj se ga lotijo. Notranje zadovoljstvo, odtehta vse drugo, o tem sem trdno prepričana. Včasih, predvsem pa pred vojno, je bilo delo učitelja še veliko težje, kot je danes. V oddaljenih vaseh smo morali biti prav za vse, celo za ranočelnike. Ljudje so nam to vračali in ve-

seli smo bili tega. Mlada dekleta se niti nismo smele poročiti, razen z učiteljem; v tem primeru pa smo dobile le polovico plače.

»Vsa povojna leta ste vodili organizacijo Rdečega križa v Dol. Nemški vasi, ki je slovela kot ena najbolj delavnih daleč naokoli. Kako ste zmogli vse to?« Rada sem delala in pomagala. Takrat je imel Rdeči križ sila pomembno delo na vasi. Izobraževalni tečajji so se vrstili vsako zimo. Zdal se je to delno spreminilo.

Nerada je povedala kaj več, čeravno vedo vsi, ki jo poznajo, da je kot popisana knjiga polna izkušenj in spoznanj. Srebrni znak centralnega odbora Jugoslovanskega Rdečega križa je moralno priznanje za njeno delo v družini, red dela s srebrnim vencem pa zunanje priznanje za življenjsko delo. Notranje priznanje, ki je največ vredno, pa ji dolgujejo stotine tistih, ki se jim je toliko let razdajala. Sedaj živi v Trebnjem v nedolgo tega zgrajeni hiši. Široko okno domače kuhinje je uprto v šolo, tako, kot je bilo vse njeno življenje posvečeno šolskemu delu.

»Tu sem, živim z ljudmi in oni z menoj«

Manca Slak, mati dveh otrok, že 11 let bistri glavice šolarjem Knežje vasi in okoliških naselij. Ne samo to, ona je razen tega predsednica krajevnih organizacij Socialistične zveze in tajnica krajevnih skupnosti. Za pomoč jo prosijo vsi, ki pripravljajo razne shode. Manca jim ne odreče, ljudje jo poznajo in ji zaupajo.

»V vaseh, kakršna je Knežja, kjer ni niti krajevnega urada, mora biti učitelj prav vse,« je povedala, ko smo jo obiskali na domu. »Prihajajo mlade učiteljice, vendar

ne zdržijo dolgo. Bežijo stran, zanje je pri nas premalo življenja. Jaz sem se tu ustalila in želim živeti tudi z ljudmi. Zaupanje si je težko pridobiti, dosežeš ga le z delom in pomočjo, kjer se le dá. Tudi v stvari krajevnih skupnosti se moram spustiti. Tako smo pred nekaj dnevi sestavili dopis Gozdnemu gospodarstvu, naj kaj prispeva za pota, če zna voziti po njih. Ljudje so voljni delati, le nekaj denarja je treba.»

Tako je govorila Manca, ki mora biti za vse, da čas premika kazalce tudi na vasi, med kmečkimi ljudmi.

»Vedo, da bom pomagala«

Grdenovo Danico v Dobrniču in okoliških vaseh dobro poznajo. Če so volitve ali kaj drugega na občini dobro vedo, da bo vneta pomagala, čeravno poučuje na šoli in skrbi za dva otroke. Ko so pred kratkim imela dobrniška dekleta gospodinjinski tečaj, je bila Danica spet zraven in je največ pripomogla, da je bil tako uspešen.

»Kdo bo pripravljala tečaj, ki so ga zahtevali na letni konferenci SZDL? Danica mora biti zraven. Tako smo začele. Javilo se je 25 deklet, sprejeli pa smo jih le 19, ker smo imele na voljo skromne prostore in kuhinjo. Na tečaju je učila Francka Slakova. Dekleta so bila zelo zadovoljna in so prosila še za prihodnje leto. Tako imamo v načrtu še krojni tečaj, veliko pa je zanimanje tudi za kmetijska in zdravstvena predavanja.»

Zabava, razvedrilo? Res vlada za mimoidočega obiskovalca puščoba v našem kraju, ko pa zaživis z ljudmi, je drugače. Pa tudi tehnika prodira na vas in razlika med njo in mestom so vedno manjše.

M. LEGAN

Na Mirni so odprli tržnico

Zadnjega februarja je bila na Mirni majhna slovesnost Krajevna skupnost je pred gasilskim domom odprla tržnico, na kateri bodo kmetovalci in obrtniki lahko vsak torek in petek od 8. do 11. ure prodajali pridelke in obrtniške izdelke. Krajevna skupnost jih vabi, naj se tamkajšnjega prostora čim bolj poslužujejo.

Nova imena za odborniške vrste

Kandidacijski zbori, na katerih se bodo volivci dogovarjali za volilne liste, bodo od 10. do 15. marca

Nedolgo tega smo objavili evidentirane kandidate za bodoče odbornike trebanjske občinske skupščine in po- lase. Med tem časom je občinski odbor SZDL prejel še celo vrsto novih predlogov. Za občinski odbor so predlagali še: v volilni enoti Ve-

lika Loka Jože Klemenčič z Velike Loke, v v. e. 17 Aleksander Rebolj iz Zagorice, v v. e. 4 (Stari trg) Tone Miklič iz Kamne Gorice, v v. e. 29 (Trebelno) Janez Miklavčič s Trebelnega in Jožefa Starič z Malin, v v. e. 2 (Trebnje) Janez Bukovec iz Dol. Ponikev, v v. e. 23 Ciril Ravlikar iz Sentruperta, v v. e. 24 (Mokronog) inž. Franc Kodrič in Janez Borštnar iz Mokronoga, v v. e. 25 Ivan Vovk iz Hra- stovice, Tone Gole iz Ribjeka in Karol Taborski iz Martinje vasi.

Za zbor delovne skupnosti so novi kandidati: v v. e. 3 Ludvik Janežič, Franc Jarc in Slovenko Pegan, vsi iz Litostroja; Jože Kaferle iz Trebnjega, Franc Rupret z Mirne, Franc Kotar in Marjan Kos iz Trebnjega, vsi zaposleni v Kemoopremi. V 25. volilno enoto so predlagali: Sila Breda, Anica Nemanjič in dr. Peter Maležič, vsi iz Trebnjega; v v. e. 9 pa Peter Ravnikar iz Sentruperta, Stefan Pepelnak z Mirne, Vladimir Heršič in Franjo Bulc z Mirne; v v. e. 1 Marija

Lesjak iz Velike Loke in Alojz Repovž; v v. e. 7 Franc Kolenc z Mirne in Jože Frelih iz Sentruperta, v v. e. 5 Rafael Bijec in Viktor Candellari iz Mokronoga.

V kmetijsko podskupino so predlagani še naslednji kandidati: Franc Veršaj iz Bitne vasi, Janez Pungercar iz Čilpaha, Alojz Judež iz Statenberka, Marija Novak iz Sela in Janez Lazar iz Dol. Nemške vasi.

Prispevek voznikov motornih vozil za cesto

Upravni odbor trebanjskega avto-moto društva je na februarjski seji predlagal, koliko naj bi posamezni lastniki motornih vozil prispevali za modernizacijo ceste Trebnje-Mokronog. Po njihovem naj bi lastniki tovornjakov prispevali 50.000 S din, lastniki poltovornjakov 25 tisoč, osebnih avtomobilov 10.000, motornih koles 3000 in mopeda 2000 S din. Upravni odbor je tudi predlagal, naj bi podrobno določil pripravljajni odbor za modernizacijo ceste.

Nadomestne volitve v Velikem Gabru

Dosedanji odbornik Anton Piškur, ki je v občinskem zboru skupščine v Trebnjem zastopal 15. volilno enoto, ki obsega Vel. in Mali Gaber, Zubino, Stranje in Cesto, je zaradi boleznih zaprosil občinsko skupščino, naj ga razreši te dolžnosti. Ker mu mandat še ni potekel, bodo nadomestne volitve v nedeljo, 2. aprila.

Nadomestne volitve bodo tudi v zboru delovne skupnosti, kjer bodo v 27. volilni enoti 31. marca namesto dosedanega odbornika Ivana Urbaniča izbrali drugega zastopnika.

Septembrska noč gre v pozabo

Razdejanju lanskega septembrskega neurja v Dobrniški dolini se že celijo rane. Precej podrtih kozolcev in gospodarskih poslopj je že spet zraslo. Veliko so jih popravili zlasti v Dobrniču in Vavpči vasi; kjer je bilo najhujše. Nekateri postavljajo kozolcem kar betonske stebre, drugi pa lesene, ki jih posebej ojačajo, da jih ne-

vihta ne bi mogla vreči po tleh.

Topli dnevi okoli zadnjega februarja so zvalili mnoge kmetovalce v Šmaver, kjer so začeli obrezovati trte, ki jih je lani malo pred trgatvijo hudo prizadela toča. Ljudje se ne bodo odpovedali trsu in njegovemu soku, sicer pa toče ne bo vsako leto, upanje pa je del kmetovega življenja in nehanja...

TREBANJSKE NOVICE

MANCA SLAK

DARINKA JAPELJ

DANICA GRDEN

NOVOTEKS: narediti red je predvsem naloga kolektiva

(Nadaljevanje s 1. str.)

NOVOTEKSA v izvoz. V novih, izpremenjenih pogojih dela si mora NOVOTEKS zagotavljati z izvozom precejšen del surovin za svojo proizvodnjo. Vključitev v mednarodno delitev dela pa hkrati terja sodobnejšo organizacijo in boljše delitev dela. Dotedanja organizacija dela v NOVOTEKSU je dopuščala prevelik vpliv posameznikov na druge službe v tovarni, to pa je ustvarjalo nejasnosti glede odgovornosti.

Prav zato so se ob predlagani reorganizaciji v podjetju zaostri notranji odnosi v vrhu, saj je direktor želel odpraviti dotedanje slabosti pri delu strokovnih služb. Komisija ObS ob koncu svojega poročila ugotavlja, da je bila reorganizacija v NOVOTEKSU, čeprav je ob njej prišlo do zaostritve, nujna in da so bili očitki direktorja Logarja, izrečeni Franju Kelnertju, utemeljeni.

Samoupravljanje pomeni red, zakonitost in odgovornost, ne pa samovolje in anarhije!

V razpravi se je na seji občinske skupščine zvrstilo več kot 50 odbornikov in gostov med katerimi so nekateri posegli v razpravo celo večkrat. Odborniki ObS so predvsem ostro in odločno obsodili neodgovorno delovanje maloštevilne skupine v NOVOTEKSU, ki se je v boju za doseg oziroma osebnih interesov posluževala nedemokratskih ali pa samo navidezno demokratičnih sredstev, ki je delovala mimo legalnih političnih organizacij v podjetju, ovirala delo samoupravnih organov in povzročila tudi več prekinitev dela. Odborniki so ponovno poudarili, da pomeni samoupravljanje red, zakonitost in odgovornost, nikakor pa ne samovolje in anarhije.

Odborniki so svoje ugotovitve na občinski seji strnili takole:

V januarjskih dogodkih v NOVOTEKSU ni šlo za osebni spor med direktorjem Jožetom Logarjem in Franjem Kelnertjem, ki se je potegoval za mesto vodje komercialnega sektorja. Šlo je za veliko več: za spopad dveh zamisli v proizvodnji, v katerem je direktor zastopal koncept vključevanja v izvoz, ki ga terja reforma in ki pomeni edino rešitev za NOVOTEKS. V NOVOTEKSU je treba prav zaradi vključevanja v izvoz uresničiti predlagano reorganizacijo strokovnih služb, izboljšati delitev dela in opredeliti odgovornost na vseh delovnih mestih, zlasti pa še pri vseh strokovnjakih.

Več strokovnjakov, neposredne odgovornosti in samoupravnosti

Na seji so hkrati poudarili, da morajo samoupravni organi in ves kolektiv posvetiti veliko več skrbi za večjo strokovnost vseh zaposlenih. Kar težko je verjeti, da je zdaj v 900-članskem kolektivu samo 5 ljudi s fakultetno izobrazbo! Spor v januarju se ne bi razvil v takšni meri, če bi bil kolektiv sproti in pravočasno seznanjen z izvozom, nabavo surovin in z vsem drugim. Do takih razprtij tudi ne bi prišlo, če bi samoupravni organi sproti odstranjevali nasprotja v vodstvu tovarne in če bi dosledno uveljavljali načelo odgovornosti. Samoupravljanje v podjetju se mora zato v bodoče

razvijati tako, da ne bo pod vplivom posameznikov; izražati mora voljo in stališče vsega kolektiva.

Samoupravni organi morajo ves kolektiv podrobno seznaniti z gradivom komisije za družbeni nadzor. Notranje odnose morajo brez odlašanja urediti tako, da bo zagotovljeno normalno delo. Organizacijsko, kadrovsko in tudi sicer se mora kolektiv prilagoditi zahtevam reforme in izvoza. Pri vsem tem morajo samoupravni organi dosledno upoštevati določila statuta in pravilnikov. Vse odločitve morajo biti sprejete bodisi na njihovih sejah ali pa od celotne delovne skupnosti, če si je ta pridržala posamezne pristojnosti. Nihče pa nima pravice brez odločitve samoupravnih organov nastopati v njihovem imenu ali pa se skrivati za njimi.

Skupščina sodi, da je kolektiv sposoben sam najti pot iz zagate

Delavski svet NOVOTEKSA naj ponovno prouči svoje sklepe in stališča, ki jih je sprejel na sejah od 17. januarja dalje, hkrati pa naj na podlagi dokazov in zakonitosti ponovno razpravlja in odloča o teh sklepih. Znova je treba proučiti zasedbo vodilnih delovnih mest in pri tem upoštevati zakonitost. V bodoče morajo samoupravni organi, politične organizacije in vodilni ljudje v podjetju mnogo bolj prisljubiti zdravim težnjam kolektiva ter zagotoviti stalno in objektivno obveščanje vseh članov delovne organizacije o dejstvih, ki so pomembna za gospodarski in družbeni položaj delovne organizacije. Vsako neobjektivno, pristransko ali celo zlonamerno obveščanje kolektiva po posameznikih ali po ne-

Zazidalni načrt v javni razpravi

Novomeška občinska skupščina je 25. februarja privolila, da se prične javna razprava dopolnilnih zazidalnih načrtov za Gotno vas, Zobjo vas in Regerčovo vas. Načrti bodo razgrnjeni en mesec, nakar jih bo skupščina potrdila. Na zemljiščih, za katera so narejeni ti načrti, bo stalo večje število zgradb v družbeni in zasebni lasti.

PIONIR 4,1 milijona za šolo

Delavski svet SGP PIONIR se je pred dnevi odločil prispevati v sklad za novo novomeško šolo 4 milijone S din iz obveznic skopskega posojila in posebej 100.000 S din v gotovini. Ta prispevek je znatno obogatil sklad, v katerem se zbirajo sredstva za novo šolo.

Prvi sem pripravljen prispevati!

Ko sem vozil predstavnike novomeškega cestnega podjetja, sem vprašal tovariša direktorja Franca Gorenc, kdaj bomo asfaltirali staro cesto Novo mesto - Sentjerneje. Odgovoril je, da je cesta primerna za asfaltiranje, da je dovolj široka, treba pa bi ji bilo določiti nove naklone.

Pogovarjal sem se z neštetimi občani, če bi bili pripravljeni kaj prispevati. Nedvomno bi investitorju, ki bi se lotil obno-

ve te ceste, radi pomagali zlasti vsi tisti, ki vsak dan režemo prah. Sam sem pripravljen organizirati nabiralno akcijo in dati prvi obrok 10.000 starih dinarjev. Če bi bili tudi odgovorni predstavniki občine tako zainteresirani, kot smo občani, bi lahko že letos dobili vsaj 4 km asfaltirane ceste. Mislim, da bi tudi pri Kremlju razumeli potrebo po modernizaciji novomeško-sentjernejske ceste in prispevali vsoto za asfaltira-

nje. O tem bi se morale pomeniti tudi druge delovne organizacije z občino Novega mesta in Sentjerneje in prispevati vsaka svoj delež. Če bomo čakali drug na drugega, bomo še dolgo požirali prah. Cestni promet se povečuje, zato ni vseeno, kakšne ceste imamo. Pokazati moramo dobro voljo, pa bo šlo.

Na občinski seji so izvolili posebno komisijo, v kateri so Andrej Grca, Ivan Kočevar, Jože Cvitkovič, Stanislav Dolenc in Dragica Rome. Komisija bo na prvi seji seznanila delavski svet NOVOTEKSA s stališči občinske skupščine.

■ Odločitev odbornikov ObS Novo mesto, ki so na seji kljub pomislekom posameznikov ovrgli misel o prisilni upravi v NOVOTEKSU - sodili so, da je kolektiv dovolj močan in samoupravno zdrav - je pravilna. Kolektiv NOVOTEKSA bo lahko sam izravnal sedanja nesoglasja in spore ter naredil red v svoji hiši.

M. JAKOPEC

LETOS V NOVOMEŠKI OBCINI

Prispevek od kmetijstva le po stopnji 12 odst.

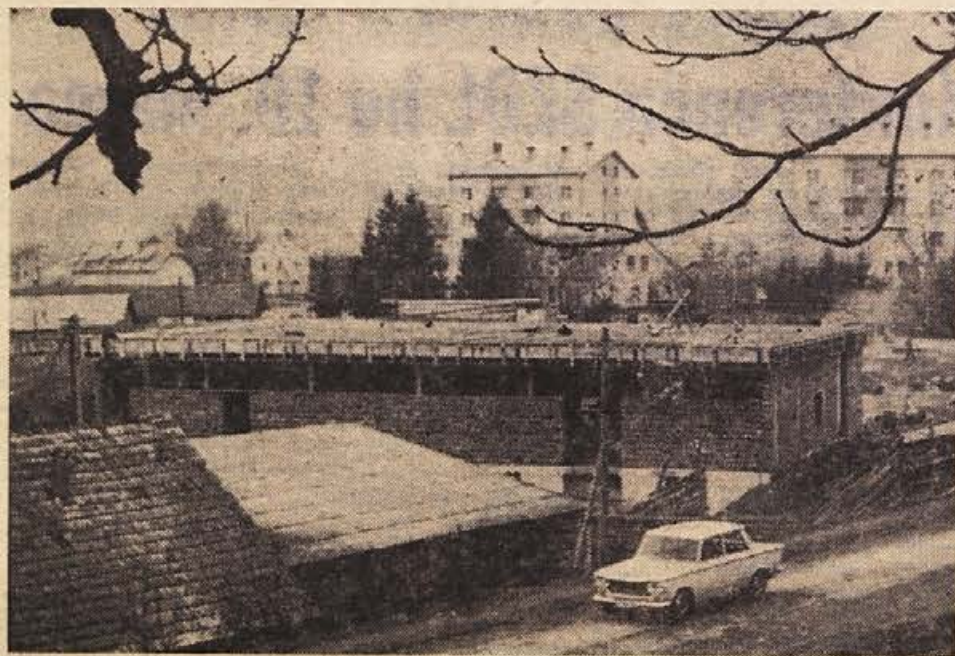
Zaradi pretrujenosti odbornikov preložena obravnava treh odlokov

Odlok o prispevkih in davkih občanov so odborniki sprejeli v popoldanskem delu sobotne (25. februarja) seje občinske skupščine, ki jo je vodil podpredsednik Andrej Grca. Odborniki so sprejeli tudi odlok o občinskem prometnem davku in odlok o občinskih upravnih taksah. Zaradi pretrujenosti so odložili razpravo o socialni pomoči, priznavanja olajšav samoplačnikom pri plačevanju zdravstvenih storitev, sklepanje o najvišjih prodajnih cenah na drobno za razna živila in kurjavo ter odločanje o najvišjih maržah za nekatere proizvode.

Odborniki, ki so se v dopoldanskem delu seje med obširno razpravo o NOVOTEKSU očitno pošteno utrudili, so le stežka sodelovali v razpravi o odlokih, ki jih je bilo treba sprejeti do 28. februarja.

Tehtnejše pripombe so posvetili le odloku o prispevkih in davkih občanov. Odločiti se je bilo treba za eno izmed dveh variant o prispevnih stopnjah. Menili so, da je boljša druga varianta o enotni stopnji (12 odstotkov) za vse kmečke plačnike v občini. Povedali so, da so tako predlagali tudi občani na sestankih, sklicanih v nekaterih krajih.

Glasovali so dvakrat. Prvič je bilo za prvo varianto (razvrstitev katastrskih občin na skupine s stopnjami 17, 10 in 5 odstotkov) 17 odbornikov, za drugo pa 26. Odbornik Tone Pirč je opozoril, da morda skupščina ni več sklepčna. Preverili so udeležbo in znova glasovali. Pri drugem glasovanju je bilo za prvo varianto 17 odbornikov, za drugo pa 27, s čimer je bila sprejeta enotna stopnja

Na Pionirjevem gradbišču pri železniški postaji v Bršlino skoraj vso zimo niso odnehali z delom. Tu gradi trgovsko podjetje »Dolenjka« samopostrežno trgovino za novo sosesko, ki se razvija v tem delu mesta. Zdjaj že pokrivajo ravno streho s siporexom in preskisom. Trgovina mora po dogovoru biti odprta 15. junija letos. (Foto: M. Moškon).

Kje bo nova novomeška osnovna šola?

Na današnji prvi seji režijskega oziroma upravnega odbora sklada za novomeško šolo bo ekonomist Miha Hrovatič obrazložil študijo, na podlagi katere se bodo kasneje odločili, kje bo stala nova novomeška osnovna šola. Pogovorili se bodo tudi o dotoku sredstev za to šolo, ki se zbirajo

na posebnem računu v Dolenjski banki in hranilnici. Na današnji seji bodo izvolili predsednika in tajnika upravnega odbora. Kot je znano, bo trajal mandat članov režijskega oz. upravnega odbora sklada dotlej, dokler ne bodo šole izročili namenu.

Cegelčani marljivo kopljejo

Vodovod bo tudi v drugi polovici vasi

Glavni vod bo dolg 447 m in speljan od že obstoječega vodovoda v Cegelnici. Zemljiska dela bodo prostovoljno opravili prebivalci, montažna in tehnična dela pa novomeško podjetje VODOVOD. Predračun pove, da velja tekoči meter del za novi vodovod okoli 7.000 Sdin, medtem ko cenijo vsa dela na 3.129.000 Sdin.

Za cegelniški vodovod so precej prispevale tudi nekatere delovne organizacije, zlasti NOVOTEKS, ki je nakazala 100.000 Sdin, Medobčinska zavarovalnica 150.000 Sdin in novomeška krajevna skupnost 250.000 S din.

Kaže, da bodo požrtvovalni Cegelčani, ki so jim prispevki delovnih organizacij in splošno razumevanje v veli-

ko pomoč, zemljiska dela v kratkem končali, takoj zatem pa bo podjetje VODOVOD položilo cevi. S tem bo prebivalstvo opravilo svojo skupno nalogo. Napeljava vodovodnih cevi od glavnega cevovoda do hiš pa bo stvar posameznikov oz. posameznih gospodinjstev.

Brezplačna kava za vse obiskovalce

V sredo, 22. februarja, so lahko pili obiskovalci spodnje delikatese na novomeškem Glavnem trgu ves dan kavo brezplačno. Za brezplačno pijačo svojih izdelkov je poskrbela ljubljanska tovarna KOLINSKA. Ni treba posebej pripominjati, da je bila ta prodajalna tedaj med najbolj obiskanimi v Novem mestu. V dveh novomeških prodajalnah so to sredo prodajali po znižanih cenah (1,50 Ndin) tudi konzervirane ri-

■ O JUGOVZHODNI AZIJI in vprašanjih Kitajske je 22. februarja v sindikalnem domu na Društvenem trgu predaval dr. Tomc.

■ Z ODLOMKI IZ SHAKESPEAROVIH del je 26. februarja nastopilo v Domu kulture trnovsko gledališče KUD »France Prešeren«. Predstava je bila ob 10. uri, to je dopoldne, zato je bil obisk silno slab. Zvečer so imeli ljubljanski gledališniki predstavo v Dolenjskih Toplicah.

■ V DOMU JLA SO NA MLADINSKEM plesu v nedeljo, 26. februarja, igrali »Crni tulipani«. Vstopnina je bila 1 Ndin.

■ GRAYEVO IGRO »LEPOTA IN ZVER« je Oder mladost v torek, 28. februarja, popoldne uprizoril v Domu kulture za posebno šolo iz Smihela. V Zavodu za kulturno dejavnost pripravljajo načrt gostovanj z igro »Lepota in zver« na podeželju.

■ DRUŠTVO UPOKOJENCEV BO PRIREDILO v petek, 3. marca, ob 18. uri v svojem klubu po-

topisno predavanje. O vtisih s potovanja v Firence in Pisto bo govoril tovariš Bogomil Lilija. Vstopnina ne bo. Predavanje bo spremljano z barvnimi diapozitivi.

■ PREJSNI TEDEN SO »Vodovodni delavci spet odpravljali napako na vodovodnem omrežju, tokrat na Trdinovi cesti. Delali so več ur in popravili počeno cev.

■ DEL VRHOVECE ULICE je že več dni zaprt za ves promet, ker urejajo kanalizacijo.

■ V MINULIH DNEH SO PO-PRAVLJALI strehe stanovanjskih in poslovnih hiš na Glavnem in Prešernovem trgu. Odstranjevali so ubite in vstavljali nove strešnike.

■ VCERAJ SO ZACELI V KINU »KRKA« vrteni sloviti ameriški cinemascope film v barvah »Kleopatras«, v katerem igra naslovno vlogo Elyssabeth Taylor. Film je izredno dolg, zato je treba za vstopnico poseči malo globlje v žep.

Takih gostov si nihče ne želi!

Objestno vedenje štirih delavcev iz Šentjerneja in okolice na Otočcu javnost ostro obsoja — Zaradi kaznivega dejanja teh osumljencev bo občinski javni tožilec sprožil postopek

Osumljeni Rudi Gorišek, Marjan Vrhovnik, Jože Bratkovič in Ciril Lampe so priznali novomeškimi preiskovalnim organom, da so 13. februarja ob eni ponoči vzeli iz hotela gradu Otočec in njegove nove restavracije straniščno ogledalo (60 x 40 cm), dva predpražnika (160 x 180 cm in manjšega) ter 3 m dolgo brisačo in odpeljali s seboj v Šentjernej. Zadevo je dobil v roke občinski javni tožilec, da bi proti osumljencem sprožil postopek.

Gorišek, Vrhovnik, Bratkovič in Lampe so se v nedeljo, 12. februarja, popoldne z osebnim avtom odpeljali na Otočec, kjer je bil v novi restavraciji ples. Do 24. ure so bili v restavraciji, ko pa so jo zaprli, so se odpravili v grad v bar. Vedli so se zelo nedostojno, izzivali so prepir in iskali pretep. Ko je bila ura ena, so odšli. Hotelsko osebje je kmalu

opazilo tatvino in o njej obvestilo miličnike. Manjkala sta večja predpražnika, ogledalo in brisača. Sledi so vodile za obiskovalci, ki so odpotovali proti Šentjerneju. Osumljeni Gorišek in ostali

trije so se pred preiskovalnimi organi vedli, kot da nič ne vedo, kasneje pa so priznali, da so oni odnesli omenjene predmete z Otočca. Gorišek je imel predpražnika skrita v drvarnici in so ju vrnilo Otočcu. Ogledala in brisače niso našli.

Ne glede na to, kaj bi lahko dobro situirane šentjernejske fante (trije zaposleni v ISKRI) zapeljalo na tako pot, je očitno, da je mogla njihovem dejanju botrovati predvsem gola obljuba.

Napaden, ko je šel po jajca

Marjana Brajdiča in njegovo ženo Olgo so osumili, da sta 24. februarja popoldne napadla 75-letnega Jurija Miklavčiča iz Novega mesta in mu vzela 3.000 N din.

Tega popoldneva je šel Miklavčič na Brod kupovat jajca. Mahnil jo je kar čez njive mimo Smihela. Približala se mu je Olga Brajdič in se začela z njim pogovarjati. Neopazno pa je pristopil Olgin mož Marjan, zgrabil Miklavčiča za roke in mu jih zvil na hrbet. Olga je medtem segla v notranji žep Miklavčičevega suknjica in vzela denar.

Varnostni organi so osumljenca takoj našli.

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Lado Janč in Pepec Gajšič, člana kolektiva Novoteks, Novo mesto; Ivan Kafolj in Ivan Sašek, člana kolektiva Pionir, Novo mesto; Jože Mikec, sofer z Ratača; Janez Fink in Jože Potokar, člana kolektiva Iskra, Novo mesto; Rozalija Plut, članica kolektiva Zdravstveni dom Črnomelj; Alojz Okleščen, član kolektiva Opremales, Novo mesto; Vida Konda, delavka iz Gornjega Suhadola; Martin Erjavec, posestnik iz Gabrja; Kristina Matko, gospodinja iz Gabrja; Ana Tramle, gospodinja iz Gabrja; Jože Gorjanc, delavec iz Gornjega Suhadola; Tončka Rajk, delavka iz Gabrja; Vera Božič, članica kolektiva Standard, Novo mesto; Martin Luzar, delavec iz Jugorja; Leopold Stravs, član kolektiva Komunalno podjetje Novo mesto; Franc Rukš, posestnik iz Gabrja; Alojzija Tramle, gospodinja iz Gornjega Suhadola; Stanislav Franko, delavec iz Gabrja; Jože Božič, posestnik iz Gabrja; Martin Može, delavec iz Gabrja; Pepec Matko, gospodinja iz Gabrja; Jožica Volčjak, delavka iz Gabrja; Pepec Matko, gospodinja iz Gabrja; Marija Jakše, gospodinja iz Gabrja; Jože Mežur, član kolektiva Remont, Straža; Janez Ambrožič, upokojenec iz Gabrja; Jože Tratnik, posestnik iz Irče vasi; Marija Jakše, gospodinja iz Gabrja; Alojz Tramle, delavec iz Gornjega Suhadola; Martin Jakše, član kolektiva IMV, Novo mesto; Marija Janežič, Angelca Pavc in Slavko Paderšič, člani kolektiva Splošne bolnice Novo mesto; Mači Robek in Marjeta Potrč, članici kolektiva Krka — tovarna zdravil, Novo mesto.

Žabjek še od danes do jutri

Odborniki občinske skupščine v Novem mestu zahtevajo razselitev ciganskih družin iz Žabjeka

Po zadnjih podatkih je v Žabjeku, gozdu nad Bršlinom in Cegelnico, 18 ciganskih družin z 81 člani. Od zadnjega »štetja« se je število družin in družinskih članov znatno povečalo. Veliko je priseljencev, ki so zapustili barake in hiše ter se vdali polnomadskemu življenju pod šotori.

To samo po sebi ne bi bilo nič hudega, če se ne bi bil spet oglašil že močno utišani napev stare pesmi s takole vsebino: prosjačenje, tatvine, grožnje z orožjem, nedovoljeno izsekavanje gozda, bolezni, pijančevanje, socialni problemi, delomrzištvo, zanemarjanje šole, razen tega pa še vedno hujša izterjava pravic in čedalje bolj dosledno zanemarjanje dolžnosti.

Na te ugotovitve so oprli razpravo tudi 17. februarja na seji novomeške občinske skupščine. Odborniki so priključili v spomin vse dosedanje razprave in ukrepe proti neciviliziranemu prebivalstvu.

Sposodil si je avto

22. februarja ob 0.15 si je Franc Lesar iz Dolenjih Lazov pri Ribnici, zaposlen pri »Gradbeniku«, sposodil nezaklenjen avtobus podjetja SAP LJ 14-32, ki je parkirjal na trgu v Ribnici. Z njim se je odpeljal proti domu. Ko se je hotel vrniti z avtobusom v Ribnico, se je pri obračanju zaletel v gostilno. Avtobus je ob 1.15 vrnil spet na parkirni prostor. Na vozilu je za okoli 5000 N-din škoda.

v občini. Zahtevali so, da bi to vprašanje hitreje reševali kot do zdaj. Predvsem je treba žabješko prebivalstvo razseliti v vasi in mu zagotoviti vsaj zaprta lesena bivališča, če mu že ne bi mogli zidanih. Poudarili so, da bi potem sle-

dilo še ostalo: za delo sposobne bi zaposlili, otroke pa poslali v šolo. Po mnenju odbornikov bi morali spremeniti oziroma znatno izboljšati odnos do Ciganov, ki smo jih dolžni sprejeti za sosede in sodelavce, ne pa kot ljudi, ki jih obremenjujejo značilnosti nomadskega življenja.

Odborniki so poudarili, da bi največ dosegli, če bi se posrečilo poslati v šolo vse ciganske otroke. Po njihovem mnenju bi bila taka prevzgoja Ciganov najlažja. Žal je večkrat zaman priganjati učence izpod šotorov, naj bodo vestni in naj se pridno učijo, ko pa mnogi nimajo niti domačih nalog kje pisati. Ciganskim družinam je treba omogočiti bivanje v zaprtih prostorih že zaradi njihovih otrok.

Vozila v kanalskih luknjah

Šentjernej je dobil kanalizacijo v času, ko na cestah še ni bilo veliko težkih motornih vozil. Zdaj pa lahko marsikje ob cesti »občudujemo« luknje, kjer se je udrl kanal. Gotovo bi si morali luknje ogledati tudi člani krajevne skupnosti ali vsaj kdo iz komunalnega podjetja. Ne bo pa dovolj gledati, ker razvoj kraja zahteva nove kanale. Minuli petek zvečer se je kanal udrl pod tovarnjakom v samem središču Šentjerneja, P. M.

SADJARJI, VRTIČKARJI!

DREVESNICA
Kmetijskega kombinata »Zasavje«, Sevnica vam nudi za spomladansko sajenje

- sadike jablan,
- hruške, sliv, češenj,
- marelic, črnega
- ribeza, vrtnic
- in okrasnega
- grmičevja.

Sadike lahko dobite vsak dan do 17. ure in ob nedeljah do 12. ure v drevesnici **BLANCA**, nasproti železniške postaje.

Kmetijski kombinat »ZASAVJE«, Sevnica

KMETIJSKA ZADRUGA TREBNJE

razpisuje po sklepu združnega sveta

JAVNO LICITACIJO za prodajo osnovnih sredstev.

Na licitaciji bomo prodali:

5. marca 1967 ob 8. uri v Dobrničju: **stanovanjsko hišo,**

12. marca 1967 ob 8. uri v Mokronogu:

2 traktorja FE-35
3 traktorske kosilnice
1 mlatilnico
2 kosilnici BCS

Komisija za delovna razmerja

»NOVOTEHNE«

trgovskega podjetja - NOVO MESTO

razpisuje prosta delovna mesta za:

2 VK ali KV avtomehanika in
1 KV avtoelektričarja

za delo v avtomobilskem servisu NOVO MESTO, in

1 VK ali KV avtomehanika za delo v avtomobilskem servisu TREBNJE.

Nastop dela takoj ali po dogovoru. Osební dohodki po pravilniku o delitvi OD.

Stanovanje ni na razpolago.

Vloge sprejema splošni sektor do 10. marca 1967.

»To bi še vse nič ne bilo, ali tiste vražje podobice, ki jih mečejo, kjer se snidejo, in za kak denar! In pa tisti dobri prijatelji, ki se mu dobričkajo in ga ružijo; tisti Nosan, ki se ga drži kakor klop kože!«

»In pa tisti sin na Dunaju, kako se ponaša z njim; moj Valentin tu, moj Valentin tam, pa vsak mesec stotak na Dunaj, koliko pa še vmes! Ne verjamem, da bi bilo kdaj kaj iz njega.«

»Majšega pa, ki se trudi in ubija doma, nič prav ne more; prekmečki mu je, ká-li; meni bi bil desetkrat ljubši.«

»Kaj praviš, ali ima res že toliko dolga?«

»Govori se, da mu hranilnica v mestu že nič več ne da na zemljišče.«

»To bi se že še prenašalo, ali pravijo, da je tudi drugje zadolžen, da ga imajo že oderuhi v pesti.«

»Ne verjamem; tako nespameten Sódnik vendar ni. Saj mu tudi ni sile, dokler ima še toliko zemlje, ki jo lahko prodaja. Mene bi ne bilo skrb, naj mi izroči vse, kar ima, premoženje in dolgove, skoraj bi bilo vse v redu.«

»Sódnik pa izročiti! Poskusi, pridi mu z dobrim svetom, hitro ti pokaže, odkod si doma.«

»Saj veš, to so samo take besede; beseda ni konj. Kaj bi si tujo glavo belil, dovolj preglavice imam s svojim siromaštvom.«

V takih pogovorih sta bila poštenjaka, ko se začujejo krepke stopinje v veži. Vrta se odpro in zaporedoma vstopi petero mož. Brez posebnega pozdravljanja gredo v stransko sobo. Videti je bilo, da Korenova hiša ni bila njih prva postaja. Čez nekaj časa pride Koren sam z vinom za njimi. Bila jih je glasna družba. Drugi so bili, kakor so navadno premožni tržani; odlikovala sta se samo prvi in zadnji, vsak po svoje. Prvi je bil srednje velikosti mož, krepak, rejen, širokih pleč, gladkega, rdečega lica, precej trebušen. Ali svoje trebušnosti ni nikakor

prikrival, še nekako ponašal se je z njo. Oblastno, široko razkoračeno je stopal, glavo nazaj, in z rokama je veslal po zraku. Njegova zgornja obleka — suknja se komaj sme reči — bila je za gospoda nekoliko prekratka, za kmeta predolga; toda kratke hlače, visoke škornje, pokrivalo, skratka: vse drugo na njem je bilo čisto kmečko. Tudi njegova hoja, vedenje, govorenje ni bilo nikakor gosposko. Sploh se mora reči, da je bil videti zadovoljen s svojim stanom, da se ni siloma delal za gospoda. Na mezinu desne roke je imel, kar tudi ni gosposko, debel srebren prstan, dasi bi bil morebiti lahko imel zlatega. Prevelika skromnost, ni bilo videti, da bi bila njegova poglavitna čednost: hoja, pogled, vse držanje in vedenje njegovo je glasno in jasno govorilo: Jaz sem jaz, Andrej Sódnik.

Poslednji med njimi mu ni bil nikakor podoben: dolg, suh človek, v dve gube se je držal, kakor bi se bal, da bi se ob prečnik ne zadeval; mesa je imel kakor pravi angleški konj na vsakem životu samo toliko, da mu je za silo kosti skupaj držalo. Prostorno sobo je premeril s tremi koraki, vendar se ne more reči, da je bila njegova hoja ponosna. Velika pleša na temenu, zadaj nekoliko las nedoločne umazane barve, dolg, kljukast nos, da se mu je skoraj dotikal, široka usta, ki so se vedno nekako neprijetno osladno režala; vse to skupaj se ne strinja v

moško lepoto. Pa še nekaj. Pravi izkušeni poznavatelji in soditelji ženske lepote trdijo, da to ženske nikakor ne kazi, ako malo, prav malo »križem gleda«, da ji celo daje ne vem kaj čudovito mikavnega. Saj tudi česen — ne bodi grdo reči — ni posebno imeniten, sam ob sebi je grozovita jed; vendar nekoliko, prav malo, »za eno misel« tega plebejskega sadeža je nekaterim jedilom prava zabava, tudi na gosposkih mizah. Križem je gledal človek, katerega opisujemo, ali nekoliko preveč, da bi ga bila lepšala ta napaka. Še prav neprijeten je bil človeku, ki je z njim govoril, njegov pogled, ker se ni nikoli prav vedelo, kam gleda. Vse skupaj: kdor ga je prvič zagledal, zdel se mu je kak mešetar, zakotni pisac ali celo potepuh; ta človek je utegnil v svojem življenju že vse biti, morda celo — za silo — pošten.

»Bog vedi sam, kaj ima Sódnik s tem Nosanom, da ga vedno vodi s sabo? Meni je ta človek zoprni,« reče Jernej svojemu tovarišu, ko so bili možje odšli v sobo. Dasi so bile duri odprte, ni mu bilo treba tiho govoriti, tako glasni so bili novi gosti.

»Jaz se pa ne čudim,« mu odgovori Martin; »ta človek ti je za vsako rabo; neumen ni, če prav prebrisan je in prekanjen. Sódnik že ve, zakaj ga ima; tudi za norca, kadar se mu ljubi; to človeče vse voljno trpi, tidi palico, če je treba. Sódnik je nagle jeze, nad njim se lahko znosi, ako nima ravno drugega pri sebi. Dobro življenje ima ta nepridiprav. Sódnik ni skopih rok.«

»Saj sem vedel, da ne bo brez tega; že »mečejo« možje, Nosan pa preži. Tega pa vendar ne, da bi ga pustili z njimi igrati.«

»Za kaj bo pa sirota igral? Ti možje ne igrajo za mačje solze.«

»Koren ne vidi rad, da se pri njem igra, ali kaj hoče? S takimi možmi vendar ni, da bi se sprli.«

(Nadaljevanje sledi)

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

KRONIKA NESREČ

TEDENSKI LEDAR

Petek, 3. marca — Milena Sobota, 4. marca — Kazimir Nedelja, 5. marca — Janez Ponedeljek, 6. marca — Danica Torek, 7. marca — Tomaž Sreda, 8. marca — Dan žena Četrtek, 9. marca — Franciška

CESTITKE

Ljubi mami Ani Podpavec iz Praproče, 4. p. Trebnje, želita za njen praznik še mnogo zdravil in srečnih let hčerki Lojzka z družino in Justu.

Dragi hčerki Francki, ki živi v Kanadi, čestitajo za njen dvojni praznik ata mama, sestri Marička in Stefka z družino. Lepe pozdrave možu Volju in sinčku Robertu!

Dragi mami in stari mami Ani Sljakovec iz Zihovega sela za njen praznik še obilo zdravil let želijo hčerka Pepca z možem Lojzcom, otroci posebno pa mali Marjanček.

Ljubi hčerki Mileni Jerman, ki se nahaja v Nemčiji, iskreno čestitajo in ji želijo vse najboljšje v prihodnosti za njen praznik, mami, ki se je vedno srčno rada spominjala, sestra Marija, svak Zvonko. Mali Duško pa ji pošilja koš poljubčkov! Vsi skupaj priščno pozdravljamo tudi njenoženo soročenca ter Toneta in Tinko.

Ljubi hčerki Pepci Jordan iz Zavinke pri Skočjanu, ki živi v Kanadi, pošiljamo priščne čestitke za njen dvojni praznik, možu Marjketu in sinčku Tinetu lepe pozdrave. Mama, brat Ivan z ženo Mici, teta in ostalo sorodstvo.

Zitnikovi mami iz Tihaboja želijo za dvojni praznik vse najlepše. Vidja in Zupancičevi iz Novoga mesta.

ZAHVALNICE

Ob prerani smrti dragoga sira **DOLFETA SAJETA** iz Gor. Karteljevega, Mirna peč

se iskreno zahvaljujemo vsem da zovalom venci in ocvetja in vsem, ki so ga v tako velikem številu spremlili na zadnji poti ter nam izrekli sožalje. Posebna zahvala šupniku, posebno za prelepi govor, ter povcem.

Zaljubljeni mami, ate, brajce, sestri in drugo sorodstvo

Ob neprčakovanu smrti, dragoga moža, očeta in brata **FRANCA NOVAKA** gostilničarja iz Hrastja pri Sentjerneju

se iskreno zahvaljujemo zdravniškemu in srednjemu osebju interesnega oddelka bolnišnice Novo mesto, organizatorjem ZB Novo mesto in Orehovica, gasilskim društvom, gospodu šupniku, pev. oem šolan, govornikom za ganiji, ve besede, darovalcem cvetja in venci in vsem, ki so izrekli sožalje, znancom in sorodnikom, ki so nam bili v pomoč, in vsem, ki so ga spremlili v tako velikem številu na zadnji poti.

Neotoljiva žena, hčerka Marjčica in brata

PREKLICI

Jože Sašek s Pangrč grma 13, p. Stopiče, prepovedujem hojo in vožnjo po svojih gozdovih v Lazah pri Tanscah in v Plavcih. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Prepovedujem vsako hojo in vožnjo po zemljišču Jožeta Campe iz Prečne 16, parc. št. 168, k. o. Prečna, in po vrtu, parc. št. 89. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal. Marija Campa.

Opozorjamo vse, ki razširjajo laži o našem očetu Cirilu Brezovarju, da jih bomo sodno preganjali. Marija Brezovar, Marija Smuk, Martina Čučelič, vsi iz Rezerče vasi 68, Novo mesto.

maliglas

PRODAM SKUPNO ali posamezno 10 ha veliko posestvo v Češči vasi. Vse informacije dobite pri Jožetu Dolinarju, Zolja vas, No. vo mesto.

NUJNO IN POCENI prodam motorno kolo BMW 250 (letnik 1959) z dokumenti, lahko tudi na ček. Konolja, Straža 76.

KOLJE za v vinograd in voz samček prodam Anton Maren, Dol. Dobrava 13, p. Trebnje.

PRODAM motorno kolo NSU Prima. Naslov v upravi lista (267/67).

PRODAM ZEMLJIŠČE v Vel. Buč. ni vasi. Vprašajte pri Janezu Makovcu, Kristanova 5, Novo mesto.

UGODNO prodam parcelo na Grnu — Novo mesto, primerno za gradnjo. Naslov v upravi lista (263/67).

PRODAM MOPED »Colibria, tudi na ček. Gvido Hren, Vel. Slatnik 3, Novo mesto.

PRODAM DOBRO OHRANJEN motor »NSU-Preisa. Oglasite se v gostilni Per, Novo mesto.

PRODAM TRAVNIK v Trebnjem, v bližini Pavlinovega mlina. Tezreja Sitar, Vrhnje 5, Mirna peč.

UGODNO prodam PARCELO, primerno za vikend, v Ruhi vasi ob avtocesti. Pepca Ovelbar, Cadrže 19, Bela cerkva.

OTROSKO POSTELJICO iz oreh. ve korenine, dolgo 145 cm, s posteljino (vse je skoraj novo) prodam. Ogled vsak dan od 14.30 dalje. Dr. Had, Kristanova 12, Novo mesto.

BREZHIBEN POLAVTOMATEN pralni stroj Ribec, prikladen za gospodinjstva brez tekoče vode, prodam. Ogled vsak dan od 14.30 dalje. Dr. Had, Kristanova 12, Novo mesto.

PRODAM DIVAN, Jerele, Mestne nplje 8, Novo mesto.

PRODAM keramično peč 2x2,5x7, Franciška Zibert, Zagrebška 23, Novo mesto.

PRODAM MOTORNO KOLO Males 175 cm Anton Jarc, Vrbovec 11, Dobrič, Trebnje.

MLINARJI — KMETJE pozor: mlinska sita št. 7, 8, 28, 32, gonilne jermene, dolge do 22 metrov, sponke za šrotanje žit, ske klepe, stroj za šrotanje žit za krmo, elektromotor 10 KS, stikalo, kompletno krošno žago z motorjem, železne jermene (z 12-80 cm premer), ključ za avtomobilne in ključ (francoske), stanoc za izsekavanje cvetja in dnlh in ročnih žag, trtoe škar, je in različni pribor za vinarje prodam Kovačič, mljn, No. vo mesto.

V NAJEM DAM zemljišče za obdelavo in košnjo. Interesenti naj se zgledajo v nedeljo ob 14. uri pri Antonu Hrastarju, Bršln 17. **TAKOJ POTREBUJEM** 600.000 S

din posojila, vrnem z obrestni. Naslov v upravi lista.

MLADO DEKLE, začetnica s končano osemletko, ki ima veselje za priučitev v gostinstvu, dobi službo v gostilni Marije Cerne, Brežice, Zakot 35.

SPREJMEM mizarškega pomočnika za pohištvna dela ali za delo na strojih. Hrana in stanovanje zagotovljena. Franc Kajzer, Ljubljana, Podgora 24 a.

ISCEM ZENSKO, ki bi hodila na dom pazit 13 mesecev staro punčko. Pogojl dobi. Martina Petakovič, Mestne nplje, blok 8/I, Novo mesto.

ISCEM OSEBO, ki ni v dopoldanskem času pazila 8 mesecev staroga otroka. Naslov v upravi lista (258/67).

SOBO IN KOŠILO nudim za pomoč v gospodinjstvu. Naslov v upravi lista (251/67).

ISCEM STAREJŠO ZENSKO, ki bi kuhala in skrbela za enega bolnika. Plača po dogovoru. — Informacije: vsak dan od 14. ure dalje, razen ob nedeljah. Lojze Blatnik, Zolja vas, mon. tažno naselje B IV, Novo mesto.

NA MALI KMETIJI na Gorcnjskem dobi delo upokojena ženska ali upokojeni zakonski par. 4 krave in 1 koval, dela na njivah ni, samo košnja krme. Poudarje: Danica Slanc, Stara Loka 5, p. Skofja Loka.

PRODAM hrastova garaža in vhodna vrata. Gotna vas 7, No. vo mesto.

ZDRAVILISČE ROGASKA SLATINA — Zakaj obupujete pri zdravljenju svojega kronično bolelega želodca, jeter, bolša ali ostalih prebavil? Uporabljajte vendar rogaško »Donata« vodo, zdravilo, ki vam ga nudi narava! V Novem mestu ga dobite pri trgovskem podjetju HMBLJ. NIK — telefon 21-129 in STAN. DARD — telefon 21-156.

KINIO

Brežice: 3. in 4. 3. nemški film »Morice s Termez«. 5. in 6. 3. jugoslovansko-nemški barvni film »Winetou in apanači«. 7. in 8. 3. nemški barvni film »Razpoteje ljubemsi«.

Cromelj: 3. in 5. 3. ameriški barvni film »Ne pošiljaj mi rož«. 7. in 8. 3. francoski film »V primeru nesreče«.

Kočevo: »Jadrani«. 3. do 5. 3. ameriški barvni film »Zlata strelnica«. 6. in 7. 3. francoski barvni film »Crni tulipani«. 8. in 9. 3. ameriški film »Prigode Toma in Jerija«.

Kostanjevica: 5. 3. nemški barvni film »Winetou II«. Metlika: 4. in 5. 3. francoski barvni film »Bratje s Korzike«. 8. in 9. 3. švedski film »Ljubiti«.

Mokronog: 4. in 5. 3. ameriški film »Hirošimas žalost mojas«. Nova mesto: »Krkas«. 1. do 7. 3. ameriški barvni film »Kleopatras«. 5. do 7. 3. sovjetski barvni film »Dedek Mraz«.

Ribnica: 4. in 5. 3. danski barvni film »Kozel v rajsu«. Sevnica: 4. in 5. 3. ameriški film »Missil bom na ženes«. 8. 3. egipčovski film »Pesem slavca«.

Sodražica: 4. in 5. 3. italijanski barvni film »Trojanska vojna«. Sentjernej: 4. in 5. 3. italijanski barvni film »Vsako poč novo leto«.

Trebnje: 4. in 5. 3. ameriški barvni pustolovski film »Morgantovi gusarji«.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Ana Novak iz Golobnjeka — Branko, Anica Me-

šek z Gorice — Makstja, Tončka Andrejč z Goriske vasi — Tončko, Vida Brodarič iz Metlike — Branka, Fanika Zagar z Gornjega Karteljevega — Jožeta, Jožeta Kane iz Gorenje vasi — Mojco, Kristina Kočman iz Luterskega sela — Ivanko, Verica Stulac iz Kamanja — Ksenijo, Anica Drenšek iz Bogdanje vasi — Anico, Alojzija Kraševc iz Tomažje vasi — Jožeta, Marija Tisovec iz Gornjeja Polja — Duška, Justa Slak iz Rodin — Justa, Marija Krhin iz Mihovice — Jožeta, Franciška Fifej iz Zdinje vasi — Jožico, Marija Bukovec iz Loke — Antona, Marija Bregar iz Grmovelj — Andreja, Patka Mahmutović iz Metlike — Emirja, Julka Razdrh iz Dobrave — Martina, Marija Lokše iz Slovenske vasi — Igorja, Marija Rajk iz Zolje vasi — Andreja, Danica Zupan iz Sentruperta — Dumjano, Milena Eger iz Metlike — Mojco, Rozi Bevc iz Martinje vasi — Suzano, Antonija Gunde iz Sela — Marjeto, Jožica Povše iz Otavnika — Branka, Sidonija Maleševc iz Mirne peči — Ivana, Marija Kolenc z Mirne — Francija, Marija Sega iz Stopič — dečka, Marta Jerič iz Irče vasi — dekljico, Ivanika Mušič iz Dragovanje vasi — dečka, Ana Jakše iz Borčevega — dečka, Marija Sašek z Dolže — dekljico, Marija Stefančič s Kala — dečka, Ana Dobriha iz Male Hubajnice — dekljico, Marcela Kovačič iz Krškega — dečka, Marija Sunjerga iz Crnomlja dečka in Antonija Znidarič iz Smalje vasi — dečka.

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Danica Deržič iz Brkova — Zvonko, Antonija Cirkni iz Cirkni — Andreja, Ivanka Plahuta iz Stržišca — Milana, Boža Račić iz Drnovge — Bogdana, Zora Francekovič iz Strmca — Anico, Breda Narajav iz Krškega — dečka, Anica Dujmovič iz Bestovja — Ružico, Crtomira Vražič iz Brežice — Zvezdana, Marija Zmavc iz Vrhja — Mojco, Fanika Umek z Malega vrha — Natalija, Stefanja Kolman iz Zabukovja — Srečka, Ana Krevelj iz Lokve — Branka, Hermina Obštetar iz Sevnice — dekljico, Alojzija Turk iz Rožnega — Franca, Marija Dececco iz Nove vasi — Olga, Stefka Gunstek iz Boštanja — Aleša.

IZ BREŽISKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Antonija Glavač, žena kmeta iz Brezovca, je padla na poti in si zlomila levo nogo; Marjan Lončarec, vajenec iz Zagorskih sel, je padel in si poškodoval glavo; Marjan Preskar, sin delavca iz Krškega, je padel pri igri in si poškodoval rebra; Jože Kranjčič, delavec iz Brezgeja, se je usekal s vinjekom v levo roko; Karel Kelhar, kmet a Bizejskega, je padel z voza in dobil notranje poškodbe.

BREŽISKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Antonija Glavač, žena kmeta iz Brezovca, je padla na poti in si zlomila levo nogo; Marjan Lončarec, vajenec iz Zagorskih sel, je padel in si poškodoval glavo; Marjan Preskar, sin delavca iz Krškega, je padel pri igri in si poškodoval rebra; Jože Kranjčič, delavec iz Brezgeja, se je usekal s vinjekom v levo roko; Karel Kelhar, kmet a Bizejskega, je padel z voza in dobil notranje poškodbe.

OBVESTILA

OBLACHA ČISTI Kemična čistilnica, Novo mesto, Germova 5.

ZA POLAGANJE PARKETOV in plastičnih mas se priporoča Vinko Novak, Podturn 3, Dol. Toplica. Vsa naročila prevzema reosopka hotela Metropol, Novo mesto.

OBVESTILO NOVOMEŠKE BOLNIŠNICE

Zaradi epidemije gripe so obiski na otroškem oddelku do nadaljnjega ukinjeni.

SPLOŠNA BOLNIŠNICA NOVO MESTO

AGREBČAN ustavil, Italijan pa vanj

26. februarja popoldne se je Zagrebčan Zarko Galec vračal iz Ljubljane po avtomobilski cesti. Pri Trebnjem je stal na cesti tovornjak, zato je Galec svoj avto ustavil. Nenasdoma je vanj od za-

23. februarja popoldne se je voznik vojaškega avtobusa Zvonko Vučjak v Dobovi srečaval z neznanim tovornjakom. Tedaj je zavolil preveč na desno na neutralno cestniško, od koder ga je zaneslo na dvorišče hiše št. 1, kjer je podrl nekaj plotu in se zalezel v kostanj. Poškodovan ni bil nihče, na avtobusu pa je škoda za okrog 4000 Ndinarjev.

Mopedist je obležal v nezavesti

Miško Stipič iz Kačkovca na Hrvaškem se je 25. februarja ponoči vračal z mopedom z Bizejskega, kjer je bil na zabavi, proti domu. Med potjo je z mopedom padel in se poškodoval po glavi. Nezavestnega so odpeljali v brežiško bolnišnico.

S tovornjakom v občestni jarek

20. februarja ponoči je voznik tovornega avtomobila Jože Pirč, doma iz Snetlentarta, iz neznanega vzroka, verjetno pa zaradi vinjenosti zavolil v občestni jarek ob Milavčevi cesti v Brežicah.

Pri prehitevanju ga je zadel

24. februarja se je iz smeri železniške postaje proti Brežicam peljal kolezar Jože Sestrajčič. Za njim je pripeljal voznik osebnega avtomobila Maks Toplišček iz Brežic. Ker je kolezarja opazil prepozno, je kljub zaviranju rahlo trčil v zadnje kolo. Poškodovan se ni nihče, pa tudi škoda je malenkostna.

Zagrebčan ustavil, Italijan pa vanj

26. februarja popoldne se je Zagrebčan Zarko Galec vračal iz Ljubljane po avtomobilski cesti. Pri Trebnjem je stal na cesti tovornjak, zato je Galec svoj avto ustavil. Nenasdoma je vanj od za-

21. februarja zjutraj se je Anton Perper peljal z osebnim avtom iz Dobriča v Trebnje. Na Občinskih je izza ovinka po levi pripeljal Franc Vavtar avtobus iz Skofje Loke. Vozili sta trčili škoda pa so ocenili na 800 Ndin.

Izza voza je pritekel deček

Anton Markovič iz Dol. Polja pri Straži se je 21. februarja z osebnim avtom peljal v Stražo. V Straži je srečal voz, izza katerega je nenadoma skočil 6-letni cvetko Derganc. Markovič je zavril, bilo pa je prepozno. Desni blatnik avtomobila je dečka zbil na cesto, pri čemer je le-ta dobil pretres možganov. Odpeljali so ga v novomeško bolnišnico.

Trčenje pod METROLOM

20. februarja popoldne se je z osebnim avtom z novomeškega Novega trga pripeljal na Cesto komandanta Staneta Ivan Bezeg z osebnim avtom, ne da bi se pričel, če je cesta prosta. Ker se je po cesti peljal z avtom tudi Alojz Baudaš, sta vozili trčili. Škoda ocenili na 1.5000 Ndin.

Med preizkušnjo na travnik

20. februarja med vožnjo proti Metliki preizkušal zavore in signalne naprave osebnega avtomobila, ko je za njim Franc Zunič iz Zuničev pripeljal tovornjak. Vrščaj je hotel pospešiti, tedaj pa ga je od zadaj porinil tovornjak in osebni avto se je znašel na travniku. Škoda so ocenili na 7.000 Ndin.

Avtobus je zaneslo na dvorišče

23. februarja popoldne se je voznik vojaškega avtobusa Zvonko Vučjak v Dobovi srečaval z neznanim tovornjakom. Tedaj je zavolil preveč na desno na neutralno cestniško, od koder ga je zaneslo na dvorišče hiše št. 1, kjer je podrl nekaj plotu in se zalezel v kostanj. Poškodovan ni bil nihče, na avtobusu pa je škoda za okrog 4000 Ndinarjev.

Mopedist je obležal v nezavesti

Miško Stipič iz Kačkovca na Hrvaškem se je 25. februarja ponoči vračal z mopedom z Bizejskega, kjer je bil na zabavi, proti domu. Med potjo je z mopedom padel in se poškodoval po glavi. Nezavestnega so odpeljali v brežiško bolnišnico.

S tovornjakom v občestni jarek

20. februarja ponoči je voznik tovornega avtomobila Jože Pirč, doma iz Snetlentarta, iz neznanega vzroka, verjetno pa zaradi vinjenosti zavolil v občestni jarek ob Milavčevi cesti v Brežicah.

Pri prehitevanju ga je zadel

24. februarja se je iz smeri železniške postaje proti Brežicam peljal kolezar Jože Sestrajčič. Za njim je pripeljal voznik osebnega avtomobila Maks Toplišček iz Brežic. Ker je kolezarja opazil prepozno, je kljub zaviranju rahlo trčil v zadnje kolo. Poškodovan se ni nihče, pa tudi škoda je malenkostna.

Zagrebčan ustavil, Italijan pa vanj

26. februarja popoldne se je Zagrebčan Zarko Galec vračal iz Ljubljane po avtomobilski cesti. Pri Trebnjem je stal na cesti tovornjak, zato je Galec svoj avto ustavil. Nenasdoma je vanj od za-

21. februarja zjutraj se je Anton Perper peljal z osebnim avtom iz Dobriča v Trebnje. Na Občinskih je izza ovinka po levi pripeljal Franc Vavtar avtobus iz Skofje Loke. Vozili sta trčili škoda pa so ocenili na 800 Ndin.

Izza voza je pritekel deček

Anton Markovič iz Dol. Polja pri Straži se je 21. februarja z osebnim avtom peljal v Stražo. V Straži je srečal voz, izza katerega je nenadoma skočil 6-letni cvetko Derganc. Markovič je zavril, bilo pa je prepozno. Desni blatnik avtomobila je dečka zbil na cesto, pri čemer je le-ta dobil pretres možganov. Odpeljali so ga v novomeško bolnišnico.

Trčenje pod METROLOM

20. februarja popoldne se je z osebnim avtom z novomeškega Novega trga pripeljal na Cesto komandanta Staneta Ivan Bezeg z osebnim avtom, ne da bi se pričel, če je cesta prosta. Ker se je po cesti peljal z avtom tudi Alojz Baudaš, sta vozili trčili. Škoda ocenili na 1.5000 Ndin.

Med preizkušnjo na travnik

20. februarja med vožnjo proti Metliki preizkušal zavore in signalne naprave osebnega avtomobila, ko je za njim Franc Zunič iz Zuničev pripeljal tovornjak. Vrščaj je hotel pospešiti, tedaj pa ga je od zadaj porinil tovornjak in osebni avto se je znašel na travniku. Škoda so ocenili na 7.000 Ndin.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila od 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 15.00, 17.00, 19.30 in 22.00 Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00

PETEK, 3. MARCA: 8.05 Operna matineja. 9.40 Pojo tuji mladinski zbori. 10.35 Naš podlistek — E. Rosental: Na bregovih Nigra — II. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 11.15 Popevke s tekočega traku. 12.30 Kmetijski nasveti — Jože Kregar: Vrt v marcu. 12.40 Igrajo tuje pihalne godbe. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Napotki za turiste. 15.40 Mladinska oddaja. 17.05 Petkov simfonični koncert. 18.50 Kulturni glasb. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Trije moteti Giovannija Pierluigija Palestrine. 21.15 Odlaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 4. MARCA: 8.05 Glasbena matineja. 9.40 Iz albuma skladb za mladino. 10.40 Novost na knjižni polici. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Pravkar prispelo! 12.30 Kmetijski nasveti — Vet. Mojca Janežič: Svinja ob času poroda. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Koncert po željah poslušalcev. 15.20 Zabavni intermezzo. 17.05 Gremo v kino. 18.15 Sonata od baroka do danes. 18.50 S knjižnega trga. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Minute s plesnim orkestrom RTV Ljubljana. 22.10 Oddaja za našo imenljeno.

NEDELJA, 5. MARCA: 6.00-8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke — Marjan Marin: Zebliček spiček. 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo... I. 10.00 Še pomnite, tovariši... a) Berta Draksler: Si res moja mama? b) Angelca Zorič: Hvala lepa, tovarišica. 10.25 Pesmi borbe in dela. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 11.15 Nedeljski koncert orkestralne glasbe. 11.50 Pogovor s poslušalci. 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo... II. 13.30 Nedeljska reportaža. 14.00 Nedeljsko športno popoldne. 17.30 Radijska igra — Aleksander Marodič: Ministrant. 20.00 »Potujoča glasbena skrinjca«.

PONEDELJEK, 6. MARCA: 8.05 Glasbena matineja. 9.10 Pisan spored orkestralne glasbe. 10.35 Naš podlistek — Ivan Supek: Pred za prtimi vrati. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Slovenski pevci zabavnih melodij. 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Jože Salamun: Rodovniška reja pravičev dajo dobre marjuse za plemo. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Zabavni intermezzo. 17.05 Operni koncert. 18.45 Narava in človek. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Koncert simfoničnega orkestra in komornega zbora RTV Ljubljana.

TOREK, 7. MARCA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Anambel Borisa Franca s pevskim triom. 10.15

Iz oper nemških romantičnih skladateljev. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Naši domači ansambli. 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Marija Skledar: Možnosti za pridelovanje hibridne koruze pri nas. 13.30 Priporočajo vam... 14.25 Iz jugoslovanske orkestralne glasbe. 15.40 V terek na svidenje. 17.05 Orkester RTV Ljubljana vam predstavlja... 18.15 Iz naših rojstnih postaj. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Slovenski otket poje pesmi drugih narodov. 20.20 Radijska igra — Moma Kapor: In spet noč.

SREDA, 8. MARCA: 8.05 Glasbena matineja. 9.45 Glasbena pravljica. 10.15 Pol ure pri bratih Haydn. 10.45 Človek in zdravje. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 11.15 »Kaj ti je deklica...« 12.30 Kmetijski nasveti — Dr. Vilko Masten: Pozor na jabolčnega ovetožera. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Zabavni intermezzo. 17.05 Mladina sobi in vam. 18.15 Iz naših studiov. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Domači ansambli zabavne glasbe.

ČETRTEK, 9. MARCA